Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Lie, Jonas.
Titel | Title:	Kommandørens Døttre : Roman.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendalske Boghandels Forlag, 1886
Fysiske størrelse | Physical extent:	323 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-205.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130011110011

Kommandørens Døttre.

Kommandørens Døttre.

Roman

af

Jonas Lie.

Kjøbenhavn.

Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn).

Trykt hos J. Jørgensen & Co.

1886.

Retten til Oversættelse forbeholdes.

I.

En Tjenestemand beredte sig i den blege Solnedgang til at affire Flaget ved Marine-Etablissementets Vold.

Indenfor paa Grønsværet strakte to kobberirrede, af Regnvand halvopfyldte Mørsere i bøjet skutrygget Stilling deres Skygger næsten lige hen til Randen af den sandige Plads foran Værftchefsboligen, en stengraa, énetages Bygning med Fløje, Kvistkarnapper og Trætoppene fra den store Have bagved synlig over Taget.

Et Par Vinduer stod aabne hos Værftchefen, Kommandør Witt i den endnu lyse lune Høstaften.

Kveldens sluknende Solstreif glittrede gjennem Gardinerne med et Par Støvstrimer hen paa det øverste af Portræterne paa Væggen og tændte enkelte Steder en luerød Glød i Guldlidserne under Loftet.

Der var adskillige hos Kommandørens iaften; der blinkede Uniformer med Ankerknapper, og i Vinduskarmen saas de graa Nakker af et Par ældre Søofficerer.

I den bløde posede Lænestol ved Divanbordet sad Kommandørinden, anselig, myndig, lidt fedladen med en vægtig Guldkjæde om Hals og Bryst. Det regelmæssige markerede Ansigt havde en vis værdig Fylde under Hagen. Hele Holdningen fortalte om fordums Skjønhed og Pretensioner.

I Sofaen sad Kaptejnløjtnant Focks Frue og nok en værdig Dame og strikkede Tiden af paa haarde Livet.

Medens de ældre Søofficerer henne i Hjørnesofaen i al Lunhed hørte Kommandøren behandle og afgarve først Admiralitetet — Kommandøren og Admiralen var Hund og Kat, — og dernæst Marinestyrelsen, belejredes Pianoet af tre fire af Marinens Premier- og Sekondløjtnanter. Cicilie Witt ledte frem Noder for at synge, og der blev ydet fuld, hedblodig Tribut i hele Søofficerskredsen til Kommandørens ældste Datter, der med sin to Aar yngre Søster Marthe ivaares var kommet hjem fra et treaarigt Ophold i Kristiansfeldt.

I en mere beskeden Længselens Afstand sad et Par Kadetunderofficerer i hvide Benklæder og med venstre Skulder fryndset i Guld af den nylig ved Examen vundne Epaulet. Den ene ludede og ballancerede foroverbøjet paa Stolen henne ved det londonske Slagur, der stod i sin høje Mahognikasse et Stykke fra Ovnen, den anden grublede mørk indeklemt mellem Piedestalen og Sybordforhøjningen, hvor den lille runde rødmussede Laura Fock sad og hviskede med en Veninde, lidt stødt over, at han vendte hende Ryggen.

Der drømtes og bankede Forhaabninger i mange Hjerter.

Det var blevet ganske stille i Stuen, medens Cicilie sang.

Kun fra Sideværelset hørtes undertrykt Latter, og af og til skimtedes i Døraabningen Marthes tynde Slyngelalderskikkelse i Kamp med sin Fætter Jan, Sjømanden, der strævede med at vriste et Æble fra hende; den unge Piges lattermilde Ansigt og anstrengt sammenbidte Tænder viste, at Striden stod hed.

Kommandøren var ikke musikalsk; han sad og fandt sig i Omstændighederne. Af og til, naar han glemte sig og dæmpet fortsatte Pas-

siaren, kom der et talende Blik eller et betydningsfuldt: »Kjære Witt!« fra Kommandørinden.

Den lille skaldede, snakkesalige Kaptejn med det lyse Plommeansigt og grisne Kindskjæg — Fru Focks Mand, som de kaldte ham, — faldt hen i noget højtideligt sødt, medens tykke Marinelæge Clausen midt paa Gulvet med en Mine, som han plystrede til, stod og tegnede Linjerne af den unge Piges prægtige kastanjebrune Haarsætning, Nakke og Skuldre i Luften bag hende.

Det, Løjtnant Fasting fordybede sig saa i, var det levende Udtryk ved Munden. Stemmen dirrede saa frisk og klar; hele Maaden var saa naturlig, — saa knusende vakker! . . .

Medens han bøjede sig over hendes Skulder og vendte Nodebladet, holdt han noget omstændelig paa med at forsikkre det lille Nodehæfte mod at glide af Stativet, og hendes muntre retledende Nik afviste langtfra den lidt ubehændige Hjelp.

I den Disput, der bagefter udspandt sig mellem dem om deres forskjellige Yndlingssange, viste det sig, at de var aldeles uenige undtagen om én, hvorom de igjen var desto stærkere enige.

Medens de under livlig Meningsudvexling stod optagne af at gjennemblade Nodehæftet, hviskede Fru Fock henne i Sofaen:

»Hende faar De ikke beholde længe hjemme, Kommandørinde! Der er Væddemaal i Byen om, hvem der skal gaa af med Sejren.«

Kommandørindens lidt rødsprængte Ansigt forraadte ikke med en Mine, at hun var smigret:

»Ved De hvad, kjære Fru Fock! Der gaar mange Veje til Rom. Deres Laura med hendes forstandige, stille Væsen og elskelige Naturlighed har just Herretække, — jeg tar ikke fejl.«

»Min stakkars lille Laura med sin Stumpnæse!« sukkede Fru Fock beskedent afværgende.

»Med den Hud og de friske Roser er hun mere end vakker nok, kjære! Det er saamæn ikke Trækkenes Regelmæssighed som gjør det. Indbild Dem bare ikke, at hun er af dem, som slipper ubemærket gjennem Verden!« spøgte hun.

Fru Fock saa et Øjeblik gløg prøvende op paa hende. Skulde der ha været nogetslags Snak om hendes Laura? . . .

»Nu sendte vi vore Smaapiger til Kristiansfeldt for at holde dem aldeles uberørte i Skoleaarene; vi vilde være fri for Ungdomskurtise,« forklarede Kommandørinden. — »Men en Mor har

saamæn Brug for alle sine Øjne. De unge Piger kan ikke være forsigtige nok; de skal være med, og man maa dog holde dem borte, som om Mandfolkene var bare Luft; og det er de ikke, Fru Fock!« klappede hun hende med et forstaaende Smil paa Armen.

Fru Fock rynkede Munden sammen som en Sypose; hun var nu paa det rene med, at hun havde havt Ret, — det var virkelig for Tænderne, Kommandørinden havde gjort sin sidste mystiske Tur til Hovedstaden.

Strikkepindene blinkede i Stilhed videre, medens Tankerne gik . . .

Fru Fock tænkte paa, hvorledes den gode Kommandørinde selv i sin Tid havde været omtalt. Der gik sandelig nok af Historier om hende og alle de Gange, hun havde været baade offentlig og hemmelig forlovet, før hun som en lidt falmet Skjønhed havnede i Ægteskabet med den mindst femten Aar ældre daværende Kaptejnløjtnant Witt — og blev saa mistænkelig og streng i sine Principer.

»Du Karsten!« vinkede Kommandørinden til sin Søn, en vakker mørk, krumnæset Løjtnant med et tykt Sideskjæg og af en umiskjendelig Lighed med Moderen. Han var netop kommet

ind og gik med en noget nonchalent Mine henover Gulvet, idet han ligegyldig strøg sig om den lidt tilgjort slappe Hage.

»Jeg hører, Du har havt Permission helt siden igaar Eftermiddag, — og dine Forældre har først den Ære at sé Dig idag?« lød det inkvirerende; hun mysede forskende op mod ham.

»Godaften Fru Fock! De hører, jeg skal ha min Straffepræken,« nikkede han let hen. — »Vi tog en Landtur, Mama! Skovvejen ind til . . . vig, Bull, Storm og jeg, — prægtig Maaneskin« . . .

»Saa—aa, — man besér Landskabet om Natten ogsaa?« spurgte hun i en Tone, der skulde være streng, men var temmelig moderlig overbærende og ikke rigtig fri for et Glimt af interesseret Nysgjerrighed.

»Aa nej, just ikke det; men saa blev der nu ikke netop sovet meget heller,« kom det med en skjult Gispen. »Jeg har tat mit Mon igjen oppe paa Kammeret i hele Eftermiddag.«

»Er der mere, Du vil vide, Mama?« spurgte han saa med en paagaaende Aabenhed, som færdig til at krænge ud med alting.

»Tak nej, min Gut, jeg har aldeles nok!«

Han fjernede sig, og Mama vexlede et lunt Blik med Fruerne:

»Det er ikke raadeligt at blande sig for langt ind i saadanne Herrers Affærer; men man faar jo ialfald lade, som man holder dem i Ørene.

Naa, hvad er det, Karsten?« spurgte hun, da Sønnen lidt efter igjen bøjede sig hviskende over hendes Lænestol.

Kommandørinden saa et Øjeblik hen til Pianoet, hvor Cecilie stod i fuld livlig Passiar med Fasting.

»Cecilie!« vendte hun sig om i Stolen, — »der er vist flere, som vil ha en Kop The til; Du faar ta Dig lidt af os her.«

Cicilie skyndte sig hen, affyrende et sidste Tilsvar undervejs:

»Nej Fastings tydsk, Mama! der stødte Løjtnanten virkelig paa Grund, for jeg husker paa en Prik Paginaet, hvor Regelen staar . . .«

Som hun skyllede en Kop ved Themaskinen, slog en rund Gjenstand med temmelig Fart ned paa Bordet midt imellem Thetøjet, væltede et Par Kopper og trillede videre ned paa Gulvet. Det efterfulgtes af et forfærdet: »Nej men Mor! . . .« fra den sextenaarige Marthe, der

under Søsterens Foredrag havde kjæmpet saa tappert inde i Sideværelset.

Kommandørinden rettede sig et Øjeblik med et skarpt Opsyn, men tog sig igjen:

»Marthe, Marthe, — hvor kan Du være saa barnagtig!«

Hendes Blik ledte søgende efter Gjenstanden; var det en Bold eller et Garnnøste? . . .

Frem forbi Marthe trængte sig Sjømanden, en rask undersætsig Fyr med begsvart Lug og svære sorte Øjenbryn:

»Jeg er rent ulykkelig, Tante! Det var mig, som kastede saa klodset, at Marthe ikke kunde ta imod.«

»Et dejligt Æble,« lo Fasting, som tog det op.

»Et af mine Glasæbler!« udbrød Kommandørinden med en ubehersket opfarende Bevægelse.

»Saa klart, at én kan sé ind til Kjernen!« vedblev Løjtnant Fasting og keg ind i Æblet. Med et: »værsaagod Frøken!« gik han hen til Marthe med det.

»Ta—ak!« kom det synkende i Halsen. Den unge Pige stod og hang med Hodet under

Vægten af Moderens Fortørnelse, medens hun dog ikke kunde lade være at gløtte op.

»Ikke saa grejt, Marthe, naar én har Beg i Haaret!« trøstede Kommandøren.

»Jeg tænker, Marthe gjør bedst i at gaa op paa sit Værelse!« mente Kommandørinden skarpt. »Det er ikke sundt for Smaapiger at være oppe saa sént; vi skal overholde Reglerne fra Kristiansfeldt.«

»Drej af for Bygen, Marthe!« varede Kommandøren lunt.

»Du maa spørge Kaptejn Fock og Far, om ikke de ogsaa vil ha The, Cecilie!« lød det med et stramt Smil, før Kommandørinden rejste sig og forsvandt ind i det andet Værelse.

Kommandøren fandt for godt at vende den ægteskabelige Blindside til og fortsatte ivrigere og mere højrøstet med Fock.

»Marthe skal ha sine Skrub, forstaar sig,« yttrede Karsten flot, — »Mamas Glasæbler, Jan, jeg tror Du er gal!«

»Skjændigt . . . Det var mig, som rystede det ned og kastede med det, og saa gaar det ud over Marthe!«

»Aa tag Dig endelig ikke saa nær af det, det Vejr er snart over,« trøstede Karsten.

Men Jan føg ud.

»Saadanne halvvoxne Jentunger maa ha lidt Kustus, ikke sandt Fru Fock?« vedblev Karsten. »Man kan ikke sige, at hendes Opdragelse just er fuldendt i Kristiansfeldt, — hvad?«

»Marthe er et rent Naturbarn endnu,« undskyldte Fru Fock.

»Sig ligesaa godt, at hun er som en ustyrlig Kalv, der netop er sluppet ud af Vinterfjøset! — Kan De sé, Fru Fock,« bøjede han sig fortrolig lavmælt over Sofakanten, — »hvor hun ligner Far med den egne Maade at holde Hodet og kige med det ene Øje paa; hun vil det, hun vil, hun ogsaa ligesom han . . . Skjøn skal hun da ikke bli, — noget mellem en ribbet Skjære og Ansats til Kraftfigur.«

»Sig ikke det,« trak Fru Fock paa det, — »det er nogle besynderlige Øjne.

Ja her er blet en stor Forandring i Kommandørens Hus med de to voxne Døttre,« konverserede hun videre. »Og en saadan Pragtblomst som Cecilie . . .«

Karsten var blevet distræt. Han holdt Øje med Søsteren, som igjen stod omringet. Hun var midt inde i en munter Beskrivelse af Opholdet i Kristiansfeldt og alle de Tanker, de der

gjorde sig om Verden udenfor. Pensionsgutterne existerede bag et højt Plankeværk; — og som de udmalte sig dem, og lavede Romaner!

Der blev stigende livligt derhenne ved Vindusforhøjningen, helt til Karsten kom og bød Kort: — »Kommandøren forlangte to Løjtnanter ind til Whisten!«

Den svære Værftsport hvinede paa sine Hængsler og faldt tungt i efter Selskabet. Kommandøren var alt med sit Lys i Haanden i Trappen for at gaa tilkøjs.

I Stuen ordnede Cecilie Noderne og lukkede Pianoet.

Karsten stod henne ved Vinduet og ventede utaalmodig paa, at Stuepigen skulde faa taget ud Punscheglassene og forsvinde.

»Du kan tro, dette er noget andet end at være i Kristiansfeldt, Karsten! Hver Aften synes jeg, jeg skal op paa den lange mørke Sal igjen med de to Rader Senge og begge Lærerinderne til at passe paa os.«

»Da skulde jeg ønske, Du havde en Smule af Kontrollen igjen jeg,« lød det tvert. — »Jeg skal sige Dig, Cecilie! der er ikke saa lidt at udsætte paa din Opførsel iaften.«

»Hvad siger Du?« standsede hun forskrækket. »Hvad har jeg gjort?«

»Du opfører Dig adskillig mere som en Skoletøs end som en Dame!«

Tonen var den overlegent belærende Brors og den verdensmæssige Søofficers.

»Nej hør, véd Du hvad, Karsten! skal jeg sætte op en Mine? Jeg vil virkelig faa Lov til at være naturlig og ikke skabe mig til — her mellem bare Venner og kjendte Mennesker.«

»Naa, saa Du regner Løjtnanterne og saadanne nybagte Kadetsprader for Venner? — de vil vist føle sig meget smigret! Men det skal jeg sige Dig, Cecilie! jeg vil ikke ha en Søster, som mine Kammerater har tilbedste, — lér af, mildest talt. Jeg gad vide, hvad Du tror, de morer sig med at snakke om iaften?«

»Men Karsten!« brød hun ud imod ham, — »dette er sjofelt . . . Hvad har jeg gjort? Sig det. Kom med det, hører Du!«

»En Dame lar ikke Herrerne staa og hænge over sine Skuldre i det uendelige og vende Noderne baade frem og tilbage, mens hun lér og opmuntrer. Du kan være vis paa, at for Exempel en Dame som Wally Wanckel ikke vilde tillade, nej aldrig vilde resikeret den Slags!«

»Nej det kan Du ha saa inderlig Ret i!« kom det leende, medens Forargelsens Taarer stod hende i Øjnene. »Jeg tror hellerikke, hun vilde resikeret det. Først er hun styg, og dernæst er hun stiv og dernæst er hun kjedelig! Skal det være mit Mønster, saa —«

»Ja det er Tingen. Du tror, Du er en Skjønhed, at alt skal dreje sig om Dig; og saa bærer Du Dig ad som en Gaas, — eller, om Du vil, jeg skal udtrykke mig sirligere, som en Svane, der for første Gang er ude paa Dammen og lar sig beundre!«

»Det er skammeligt . . . afskyligt!« brast hun ud i Graad.

»Aa, Mor!« . . . kaldte Karsten kort i Døren; — »kom lidt herind!«

»Cecilie er ikke til at faa til at begribe, at det ikke gaar an at staa i halvtimevis med Hodet ned i Nodehefterne sammen med mine højtagtede Venner, alle Marineofficererne! Jeg kjender dem jeg.

Og saa dernæst, Du skulde hørt, hvad det var for en Passiar, hun gav tilbedste, Mama! alle sine Tanker, — og de lod til at ha været mange, — om unge Mandfolk, som var gjemt bag et Plankegjærde i Kristiansfeldt! . . . Par-

tere mig.« — han rejste sig og pustede ud, — »er Du vakker, Søster Cecilie, saa er der visse Partier af Livet, hvor Du er saa dum som — ja dummere end . . .

Jeg gad vide, om Du engang aner, hvordan de nu morer sig med at gaa Dig igjennem ikveld?«

Cecilie kastede sig lidenskabelig ind til Moderen:

»Jeg forsikkrer Dig, jeg forstaar det ikke,« hulkede hun. »Det er saa skammeligt, saa skammeligt . . . Jeg véd jo sletikke, hvordan jeg skal være eller, hvad der gaar an at sige. Jeg har ikke Lyst til at være mellem dem! . . .«

»Nej hør nu, Barn! Du maa bruge Forstand. Du er saa ung enda. Man kjender ikke Verden paa én Dag . . . Jeg havde virkelig ogsaa tænkt at gi Dig en liden Paamindelse . . . men tro Du Karsten!«

»Mama? . . . . siger Du ogsaa det?« raabte hun og saa modløs forskende paa hende.

»En ung Dame har naturligvis sine Midler til at distancere en Herre,« trøstede Mama.

»Du vil nok lære Farvandene at kjende, Cilia!« strøg Karsten hende over Haaret. — »Du behøver ikke at ta til Taarerne for det.

Men lidt Lods trænger Du i Begyndelsen.« — Gaa nu tilkøjs og tænk lidt paa, hvad jeg har sagt . . . Fryd Dig saa i, at Du ikke har nitten tyve ligesaa dumme Kristiansfeldtergjæs som Du selv inde paa Barakken din!« jønede han godsligt.

Cecilie drog sig heftig undaf ham og fór ud af Døren. —

Kommandørinden var kommet fra Afklædningen og sad foroverbøjet bred og mægtig i den drivhvide Nattrøje og Natkappe med Armene over Lænestolen.

»Du kunde nok tat varsommere ivej, Karsten! — Men det er godt, hun er blet lidt opskræmt og har faat Øjet en Smule op . . . En ung Pige maa være saa vår som en vild Fugl!« udstødte hun med et erfarent Suk og trykkede med forsigtig Haand sit smukke buklede graa Haar tilbage under Natkappen.

»Men saa blir de nu tilslut ganske kloge Fugle,« mente Karsten flot, — »gjensidig Jagt det, Mor!«

Kommandørindens levende mørke Øjne hvilte med et vist Behag paa den smukke Søn. Den Slags Bemærkninger af Karsten erobrede hende altid.

Hun sad og langsomt ligesom vaskede sine hvide Hænder, saa det spillede i Ringene, og godgjorde sig ved Tanken om, at hun skulde faa beholde ham hele Vinteren.

»Du skal sé, Du skal faa det noksaa hyggeligt herhjemme, Karsten! — Du faar naturligvis holde din egen Selskabelighed, dit eget Kortbord ganske uafhængig af Far og sé, hvem Du vil hos Dig.«

»Du lover godt, Mor; men Kommandøren har en glædelig Evne til at være allestedsnærværende.«

»Han er blet meget medgjørligere, Karsten, forsikkrer jeg Dig. Og desuden, en Søn, som er Løjtnant! — han vil indsé, at Du ikke længere er noget Barn. Og saa véd Du jo, han fortrækker tidlig om Aftenen . . .«

»Ikke Spor af Anelse i hans Liv om, at han paalægger Folk Tvang!« knurrede Karsten.

»Véd Du hvad, min Ven!« nikkede Kommandørinden afledende, — »jeg studerer paa at flytte Sofaen fra Salskammeret ind paa dit Værelse. Den er stor og gammeldags; men rigtig god og magelig — og pynter saa Du! . . . Jeg vil gaa ned i Butiken til Printz og finde et vakkert Træk til den. Deroppe blir

nu ubetinget dit eget Territorium . . . Og hvor godt for Cecilie, at hun faar en saadan Bror til at føre sig om i Vinter!«

»Ja, jeg tviler ikke paa, at jeg faar min fulde Hyre.«

»Hør Karsten! her kom igaar Indbydelse til The imorgen Aften hos Konsul Wanckels ude paa Landstedet. Jeg svarte nu paa egen Haand, at vi skulde komme; men jeg véd ikke, hvad Far vil sige til det.«

»Du mener, han vil slaa sig vrang, gjøre Vrøvl?«

»Det blir et Nappetag. Jeg faar se at finde et belejligt Øjeblik; Du véd, hvor bange han er for, at vi skal paadrage os mere Omgang.«

Hendes Blik fulgte grublende Sønnen, der slentrede op og ned i det skumre Værelse: — »Rigtig nette Folk, Du . . . Det er Fragterne i disse Aar, som har gjort ham til den rige Mand.

Wally Wanckel er jo nu en ren Guldklump,« sagde hun vejende med Hovedet.

»Det véd hun da ogsaa tilstrækkelig, — fransk Modejournal!« henkastede Karsten.

»Ja hun har Raad til at holde de Toiletter, hun vil, — rigtig en kvindelig, sød Pige, Du . . .«

»Gruelig flot Hus! Jeg maa sige, jeg sér hverken Visdommen eller Fornøjelsen ved at bli borte!«

»Ja ja, min Gut!« Kommandørinden rejste sin brede hvidklædte Skikkelse med et lidet Gisp, — »jeg maa jo faa Far til at gaa . . . . Du kan stikke Invitationskortet til ham imorgen ved Bordet, Du Karsten!«

II.

Rul rul rul rul, — rul rul rul rul, — rul rul rul rul, rul rul . . . gik det paa Pianoet derinde i Stuen.

»Tror Du ikke, vi kunde faa Lov til at gaa ned paa Badehuset og bade idag, Cecilie?« afbrød Marthe Øvingen.

Cecilie sad ved Vinduet og syde; men keg af og til ud af Ruden.

»Det er jo det dejligste Solskin og ordentlig hedt,« pustede hun. »Kan Du ikke prøve, Cecilie! Mama siger ikke nej til Dig.«

Cecilie gik ud, og Marthe tog igjen med et nyt Opbud af Iver paa med sit rul, rul Øvelsesskalaen op og ned . . .

»Naa?«

»Vi faar ikke Lov! Mama siger, det er for koldt i Vandet saa sent i September.«

Rul rul rul, — fortsatte det saa med Ærgrelsens Kraft. »Gid vi var i Kristiansfeldt igjen! Jeg synes Mama gjerne kunde høste ind Pergamutterne idag . . . Hvad sér Du saa ud efter hele Tiden, Cecilie? Ser Du Jan? — det er snart mod Middag.

Nej hvad er det Du sér saa efter?« sprang hun hen til Vinduet. — »Aa, bare Karsten og Far — og Fasting . . . Mon Fasting skal hid?«

»Jeg saa ikke den Vej!« paastod Cecilie hidsigt; — »og hvorfor skulde Fasting just hid, maa jeg spørge?«

Hun trak i det samme Hodet hastig tilbage.

Han saa stivt og opmærksomt ind og hilste meget venligt til Marthe, der nikkede igjen som til en god Ven og Bekjendt.

»Hvorfor stak Du Dig undaf, Cecilie?« vedblev hun barnagtig ærtende.

»Det gaar i Spisestudøren!« standsede hun med ét og skyndte sig hen til Pianoet.

Rul, rul, rul rul . . .

»Var det Mama, tror Du?« — Hun lyttede. »Nej bare Nella.«

Cecilie havde nu flyttet Plads til den modsatte Side af Sybordet.

»Du mener, Fasting kan komme tilbage igjen?« Marthe stak nysgjerrig Hodet ind i Vinduskarmen for at sé længst mulig; det var et rødligt Haar, der vred og krøllede sig stridt væxterlig helt ud til Toppen

»Hør Marthe, jeg synes rigtig, Du skulde øve nu, saa Du engang blev færdig! Forresten véd Du godt, at jeg ikke bryr mig om, enten Fasting gaar frem eller tilbage.«

»Bi lidt, bi lidt, der kommer nogen,« vedblev Marthe ufortrøden paa Udkig bag Søsteren.

Cecilie bøjede sig hastig ind til Gardinet.

»Aa det er bare tykke Sørensen; nej hvor han stabber . . .

Og der er Jan!« raabte hun med den lidt opsnuppede Næse omtrent fladtrykt mod Ruden.

»Jeg lukker op Vinduet, Cecilie! Han kan godt klyve ind igjennem det. Jan! Jan!« vinkede hun ud.

»Er Du gal, Marthe; vil Du lukke igjen!«

»Det er jo ingen, som sér det.«

»Ingen, som ser det? Fasting gik jo der; — og desuden, — luk bare igjen, siger jeg Dig!«

Der stod en Strid om Vinduet. Marthes

magre tynde Arm trodsede tappert imod for at holde det aabent.

Det smekkedes i netop, som Jan stod under det ikke uvillig til at efterfølge Anmodningen.

Nu kom han imidlertid ind i Stuen den rigtige Vej; men med en overmaade bekymret Bedemandsmine, og hans ellers saa lystige Ansigt saa trykket og beklemt ud. Den lave kraftige Pande med den svarte Lug over bar den rene Sorg.

»Hvad er det Jan?« fór de begge forskrækket imod ham.

Han rystede bedrøvet paa Hodet . . . »Naar Uheldet er ude, saa er det ude;« sagde han trist og satte sig hen paa en Stol.

»Men der maa da vel være en Maade at klare det paa . . . det er da umuligt, at sligt ikke kan gjøres om?« grundede han øjensynlig i Vaande.

»Hvilket da, Jan?«

»Aa jeg, min Dummerjan! — har ikke Kommandøren vist Jer Brevene?«

»Hvilke Breve . . . Hvorfra?«

»Naa saa I véd det ikke, — naa saa! — Ja da — da er det nok ikke rigtig af mig at komme med det . . . Men det er da umulig, at

det ikke skulde kunne gjøres om,« mumlede han for sig selv, — »umuligt! umuligt! . . .«

»Men hvad for noget, Jan!« rystede Cecilie ham i Armen, medens Marthe stod fortabt af Skræk.

»Det er nu heller ingen Manér det at gifte de unge Piger bort ved Lodtrækning; — men det skal være Lov der i Brødremenigheden i Kristiansfeldt. Véd I noget, om der virkelig er en saadan Lov?«

»Naturligvis bare for Brødremenighedens Medlemmer,« sagde Cecilie.

»Ja men nu er Ulykken, at de har holdt Lodtrækning og tat Jer to med, som var i Pensionen.«

»Os?«

»Der er kommet Brev idag. Kommandøren har været aldeles ude af det.«

»Os?«

»— for det er nok en hellig Handling, som er uangribelig, staar der.«

»Os?« . . . Marthe saa ulykkelig hen paa Cecilie.

»Den ene af Jer, jeg véd ikke, hvem det er, har faat Nummer for Menighedens ældste, som skal være to og otteti Aar og saare be-

høve Pleje i sine sidste Støvets Aar, staar der; og den anden har faat en Broder, som har været gift før og har ni Børn . . . og er Snusfabrikant. Han maler al den Snus, de behøver baade Søstrene og Brødrene der — paa syv store Snuskværne . . .«

»Aa din Skøjer!«

Marthe kom sig af sin dybe Panik ved, at Cecilie pludselig lige harmfuld som lettet regalerte Jan med et ganske velrettet Ørefigen; han havde virkelig et Øjeblik overrumplet hende!

»Og det tror Du, Du kunde indbilde os, — saadant noget dumt! Er det den Slags, Du sidder og grubler ud paa Navigationsskolen?«

»Aa Du var frygtelig bange for Snushandleren, Cecilie! Det nytter ikke at nægte det. I stod, som I var bortgiftet begge to!« fornøjede han sig.

»Jeg lar mig ikke ta, min kjære Jan! Men Du skal ha det igjen, vær rolig!« lovede Cecilie og satte sig værdigt hen ved Sybordet.

Der skulde hun uvilkaarligt og mod alt, hvad hun havde tænkt, komme til at hilse saa extra straalende til Fasting, som ganske rigtig netop vendte tilbage fra Maskinværkstedet, med en Papirrulle under Armen.

Jans Mor var en Halvsøster af Kommandøren. Hans Far, Doktor Børresen i Nordfjord, var for nogle Aar siden forulykket paa en Embedsrejse, — et Slag for Familjen, som førte til, at Jan, den ældste Søn maatte tages ud af Borgerskolen og gaa tilsjøs. Kommandøren havde taget sig endel af ham og nu, han læste til Styrmandsexamen, og det lod til at være trangt om Ressourcerne, havde han budt sin Slægtning at bo der i Huset.

Saasnart Værftsklokken ringede Middagshvilen ind for Arbejdsstokken, holdtes der Udkig af Søstrene efter Jan, der ventedes fra Navigationsskolen. Han indfandt sig da ogsaa tidligst mulig i Bevidstheden om, at de tre nok skulde udfylde den gnavne Halvtime, før man gik tilbords. —

— Fruen øste op Fiskesuppe til Middagen med Boller og Portulak, — det var Sønnens Yndlingsret.

»Og saa »Fisk paa Fad«, Mama!« hilste Karsten den ny Ret, som kom. — »Apropos! vi har faat Invitation ud til Konsul Wanckel paa Landstedet. Jeg hører, det skal være for os Officerer paa Korvetten . . . blir nok galant. The, lidt Dans, meget Champagne.«

»Aa—aa,« udstødte Marthe ivrig, »jeg faar da ogsaa være med, naar det er ude paa Landstedet, Mama?«

»Plag mig ikke Barn! Det blir ved, at Du venter med at komme ud i Selskab til næste Aar.«

»Nej véd Du hvad, Marthemor! Du er sandelig for grøn en Kart,« stadfæstede Karsten. »Jeg har nok med at bibringe din Søster Rudimenterne.«

»Tak, Karsten! din Søster skal ikke bry Dig, jeg har ingen Lyst til at gaa,« sagde Cecilie lavt og saa ned i Tallerkenen.

»Snik, Snak Cecilie!« afbrød Mama utaalmodig.

»Nej gaa ikke i Selskab, Du Cecilie!« harcellerede Karsten. »Kavallererne er saa rent slemme i denne onde Verden, — især da mod Dig, — saa paatrængende til at engagere! Der er ogsaa sørget for en Whist til Papa, sér jeg.«

»Saa, — nu gaar det løs med Turingen! levér det til din Mor,« skjød Kommandøren Indbydelsesbilletten fra sig henover Dugen. »Jeg for min Del agter at ligge fortøjet i min Seng Klokken ti!« Han spiste rask væk, saa det graa Skjæg bevægede sig ved Kjæverne.

»Ja det er unægtelig det mageligste, Witt! Men jeg har ikke let for at indsé, at vi, som har Pligt til at repræsentere, bare kan svare: Nej Tak, jeg ligger helst i min Seng!«

»Min Tjenestepligt fordrer, at jeg skal staa op om Morgenen; den Side, som kræver ogsaa at være oppe udover Natten, faar Du besørge!«

»Man faar dog vise, at man sætter Pris paa Konsulens Opmærksomhed baade mod Etaten og os personlig. — Han er nu vel blevet omtrent vor rigeste Skibsreder!« kom det med Vægt paa det sidste Argument.

»Ja ja, drag afsted. Jeg nægter aldeles at være forpligtet udenfor Bygrændsen,« satte Kommandøren i.

»Saa! Ja saa tænker jeg, ogsaa vi holder os til Bygrændsen og gjør os det hyggeligt hjemme iaften,« lød det i en mild opgivende Tone.

Kommandøren syntes ikke at have noget at erindre mod den Udvej; han var optaget af at suge ud et Fiskehoved.

»Det vil jo bli en rigtig glædelig Opmuntring baade for Karsten og os andre nu, han netop er kommet hjem!« fortsatte Mama.

»Karsten kan jo gaa, har han Lyst!«

»Fra os nu? — nej det vil jeg rigtignok frabede mig, Witt! Du kan ikke mene, hvad Du der siger; det var nu lidt hjerteløst, rent ud sagt. Saadan Hensynsløshed!«

»Naa naa, Mama! naar nu Far ikke synes om at rejse med,« fandt Karsten det hensigtsmæssigt at lægge ind.

»Maa jeg bé, Karsten! Far er endnu hverken saa svag eller saa gammel, at han behøver at ty til Undskyldninger, som kanske kunde passe for en Pensionist, — og som mildest talt gjør os alle latterlige!«

Kommandøren rettede sig bistert; hans ni og sexti Aar og Spørgsmaalet om at søge Afsked var hans saare Punkt.

»Og Karsten kan da sandelig ikke gaa hen og forsvare sig med din Bygrændse uden at bli til den rene Latter for sine Kammerater!« forfulgte hun sit vundne Overtag. »Men, — naar Du vil det, Witt, saa faar vi trøste os saa godt, vi kan herhjemme iaften!« lagde hun til med noget, der skulde være hengiven Resignation.

Kommandøren saa hen paa hende. Der var slemme Uvejrsskyer isigte. Han sad øjen-

synlig stedt i Valget mellem »Aftenens Hygge« og »Bygrændsen« . . .

»Jeg forudsér saa tilstrækkelig nok af Selskabelighed, naar Karsten skal gaa ledig herhjemme i hele Vinter lige fra Korvetten er lagt op!« udbrød han bidsk.

Der fulgte en lummer Pause, hvorunder Karsten trommede paa Bordet og kremtede.

»Min Bestemmelse skal Du faa, naar jeg kommer fra Værftet i Eftermiddag, Jutta! Du faar ha den Godhed at vente saalænge.«

Kommandørinden forstod, at »Bygrændsen« var falden; men kunde ikke dy sig for at replicere til Sidehugget mod Karsten.

»Gaa herhjemme, siger Du, Witt . . . Karsten? Som han ikke gjør sin Pligt i sin Tjeneste her som Ekvipagemester? — som vi ikke maa være saa inderlig glade og taknemmelige, saalænge vi bare faar beholde ham?«

»Jeg siger, at Selskabeligheden ruinerer vore unge Mennesker, gjør dem bløde og slappe i Tøjet, saa de mister den rette Ærgjerrighed! I Karstens Sted,« ivrede Kommandøren med en infernalsk Fistel, »havde jeg nu været i engelsk, fransk, amerikansk, pokkerivoldsk Tjeneste ude i Verden og arbejdet mig op til noget i min

sømilitære Videnskab, udvidet min Horisont, — saa jeg engang kunde naa noget klækkeligt herhjemme. Men i det Sted skal man danse og kurtisere og være Løve i nogle smaa Cirkler . . .«

Karsten gjorde et Ryk med Stolen.

»Witt! . . . betænker Du, hvad der kan komme ud af dette?« standsede Kommandørinden sin Mand betydende.

»Ja det er saamæn ikke min Lyst at gaa her til Forargelse hjemme!« henslængte Karsten brøsigt. »For den Sags Skyld kan jeg gi mig i hvad Tjeneste, det skal være.«

»Der sér Du, Witt, hvad det fører til!« lød det jammerfuldt. Tanken om, at hendes Øjesten skulde gaa i udenlandsk Tjeneste var Kommandørindens Panik.

»Jeg mener, at en Søofficer, som virkelig vil være en Sjømand, skal søge sin Uddannelse gjennem Gjerning paa Sjøen,« retirerede Kommandøren. »I Karstens Sted tog jeg ialfald tusen Gange hellere end det Slaraffenleben en Løjtnantspost paa et af Statens Dampskibe, som gaar rundt Kysten. — Paa Nordland antager jeg, han temmelig snart kunde bli Chef.«

»Takker saameget, Far, hellere da i fransk Tjeneste end det Hundearbejde der nordpaa!«

»Gud bevare Dig, Mand! Karsten skulde gaa hen og grundlægge en ødelagt Helse i Vintervejr og Træk og Væde der nord? — med Rheumatisme og Gigt for alle sine Dage; — jeg maa sige, Du taler uforsvarligt!«

»Aa jeg tænker ikke, en ung Officer grundlægger farlig mere Helse ved at gaa og drive paa Gagen og ingenting bestille Aaret rundt, — slænge sig væk paa Billarder og Restaurationer og alt det der. Jeg saa dem nu langt tryggere ude paa et ordentligt Vintertogt.«

»Har Du da ikke en Tanke for mig, Witt? Har jeg mere end denne ene Søn? — og ham skulde jeg vide ude i de værste Farvande . . . Jeg vilde ikke faa Ro hverken Dag eller Nat!«

Hun sad overvældet som den levende Bebrejdelse.

»Du sér mig nu strax baade sunket og forlist, Mama. Men jeg har ofte spekuleret paa et Par Aarstid i udenlandsk Tjeneste, for en Sjømand kan det gaa for samme Vasken,« yttrede Karsten med ligegyldig Mandighed. — »Det er da ingen Evighed, Mor!«

»Ja komme ud!« optog Jan ivrig. »Aldrig har jeg sét slige Manofwarer — med Damp da, — som paa Rheden af Bombay; Kanoner ud af

Gluggene saa store som Kværnstene! Og naar de skjød, dundrede det, saa —«

»Karsten er heldigvis ikke i den Stilling, at han er nødt til at fare paa den anden Side af Jorden som Skibsgut!« afbrød Kommandørinden ham med et Træk ved Munden, som hun bemærkede ham dybt nede i et Skibsrum.

»Jutta!« kremtede Kommandøren hvast mindende.

Med et stivt Smil ned mod Dugen lagde hun omhyggelig Servietten sammen ind i Sølvringen. Stolen skjødes tilbage og med en Værdighed, hvori det lumrede som af en overhedet Kakkelovn, strøg hun højtidelig ud af Døren.

Under den almindelige Taushed skrabede strax efter ogsaa Kommandørens Stol. Han gik lige ind paa Kontoret. Jan og Karsten forsvandt hver sin Vej.

At Kommandørinden ikke var i naadigt Hjørne, hørte gamle Nella, som stod ved Strygebrættet i Pigekammeret, alt paa den heftige Knirken af Skridtene indover det lange Kjøkkengulv. Nella havde kastet alt andet og strax taget fat paa Cecilies Kjole til iaften.

»Læg det hele bort!« lød det. »Har Du

ikke fundet for godt at gjøre det før, saa skal vi ikke ha det sjudsket af i sidste Øjeblik.«

»Kommandørinden befalte, jeg skulde stryge Gardinerne og Mansjetskjorterne Mandag og Tirsdag, og saa var det Vinduspudsningen. Men Kjolen skal nok bli færdig, der er god Tid.«

»Du burde vidst saameget som, at Cecilie maa ha sit Tøj iorden! Et Menneske, som har været i vort Hus i tyve Aar, skulde dog vide lidt Besked, synes jeg, — at der kan komme noget paa hvert Øjeblik. — Men det lader virkelig til, at man først maa henvende sig til Dig for at kunne gaa ud en Aften. Det er en forfærdelig Uorden! Takket være Dig, faar Cecilie nu være hjemme eller brillere i mørk Hverdagskjole. Læg det hele væk . . .«

»Jeg véd ikke engang, om nogen af os er i Humør til at rejse!« endte hun yderligere knusende, idet hun med en tung Bebrejdelsens Vægt igjen styrede indover.

Det udtryksfuldeste i Nellas Ansigt, det altid bekymrede Mundparti med den lange gule Kind op til Ørespidsen stod fuld af stille, haardnakket Stædighed; hun stred bare ivrig videre neddukket i sit.

Der havde gjennem de mange Aars Slidninger udviklet sig en særegen Taktik imellem dem. Kommandørinden havde sin Styrke i Angrebet, Nella i Defensiven. Kommandørinden var som en Orkan, der, efterat have sendt sine Stormstød ud, igjen lagde sig, medens Nella, i Øjeblikket omblæst, ikke havde andet at ty til end en haardnakket dagelang mut Uforsonlighed, hvori hun gik utilgjengelig for selv de finest udtænkte Tilnærmelser.

Hendes komplette Uundværlighed havde bevist sig gjennem en Række Kriser, som før i Tiden gjerne toppede i Opsigelser, der igjen ligesaa stadig blev taget tilbage.

Det var Kommandørinden en moralsk Fornødenhed at vide alt i Orden og i pudset blank, præsentabel Stand; kunde hun fæstet hele Verdensordenens Urværk med Skruer, vilde det været hendes Fuldkommenhedsideal. Og vaske og støve og rydde, det kunde ingen som Nella! — At der ikraft af én eller anden særlig til Stillingen hørende Nødvendighed maatte være »fint og blaast« hos Kommandørens, var tilslut gaat Nella i Blodet som en hidsende Ærgjerrighed. Travl og fuld af Omsorger gik hun der mellem dem som en lukket Æske, hvori de alle

gjemte hulter til bulter baade sine Humørsudbrud og sine Hjertensmeninger. Hun var, saa at sige, Husets samlede Fortrolighed, samtidig den Søplekasse og den Bomuld, hvori det blev forvaret altsammen — baade for og imod. Hendes Taushed fortolkedes som det selvfølgelige samtykkende Ekko; det Tilfælde, at de modstridende Meninger skulde rive sig mod hinanden og danne nogen Hvirvel i hendes Hjerne forudsattes ikke. Og lige vigtigt og lige presserende var det for Nella, enten det gjaldt en Sorg i Huset, eller det var en Skjorte, som havde faaet en Rynke under Jernet. — — — — — — —

— Inde ved Kaffen var der taust og trykket.

Kommandørinden sad i Sofaen og tog Drag af Lugteflasken, medens Smaapigerne svævede som Skygger og hviskede.

Karsten slentrede opgivet med Koppen og plystrede.

Jan slugte sin Kaffe og gik.

»Det er mærkværdigt, at han endelig havde den Takt at gaa!« udbrød Kommandørinden nervøst. »Det er en sand Plage at føle de Øjne paa sig hele Tiden. . . En saadan Matrosgut i vort Hus og ved vort Bord hele Vinteren igjennem!

Han forstaar aldeles ikke sin Stilling, formelig som han tillader sig at holde en Mening — paa den ligeberettigede Slægts Vegne . . .

Bring en Kop ind paa Kontoret, Cecilie! ha Sukker og Fløde i. Du kan glæde din Far med at ingen af os rejser i Selskab iaften. Jeg kjender min Hovedpine i Anmarsch,« udbrød hun lummer.

»Nej, Gamlen skal ikke sige mange Ord, før jeg gaar til England,« endte Karsten højt en Ærgrelsens Tankerække. »By mig den Hunderute nordpaa!« — Moderen skulde føle Tyngden, — det var ikke hans Skyld, om han blev hjemme.

Hun sad og sukkede under Presset som i en Skruestik.

»Men hvorfor skulde det nu endelig være nordpaa, Karsten?« kom det forsigtig fra hendes efter Udveje søgende Tanke. — »End her sydpaa, min egen Gut, . . med et af Statens gode Dampskibe?«

»Næstkommanderende? — ja det er jo en forgyldt Slavestilling . . . me—n hvor slaver man ikke?«

»Fra Vaaren af naturligvis, — var det saa galt, Karsten!« vedblev hun mere og mere ivrig.

Kommandørinden havde faat en lys Indgivelse. Tog Karsten en saadan Ansættelse, kom hun til at sé ham hver anden Uge, naar Dampskibet anløb Stedet; — og Faren for udenlandsk Tjeneste var fjernet! . . .

Da Cecilie kom tilbage, var der et helt Omslag i Luften. Karsten lod til at være noksaa vundet for Mamas Idé; og Mama var midt inde i det, talte om Fars store Indflydelse, og hvilket Dampskib der skulde være det bedste . . .

»Jeg sér Dig staa paa Kommandobrættet, Karsten, og vinke til os her i Vinduerne med Uniformshuen — og Far passe paa paa Volden med Kikkerten. Det skulde bli noget for din Mor at gaa op til Kristiania med dit Dampskib!

Aa, kjære Dig, Cecilie,« afbrød hun sig selv, — »gaa ud og sé, om Nella er svært sur, Du. Sig, Du skal ha din lilla Kjole paa iaften, og at Mama sa', at hun stolte paa Nella med Pibeskjørtet. Béd hende lægge frem til Far. Spøg lidt med hende Du. Og sé her, ta med Dig Kaffe ud til hende — og to Tvebakker . . .«

Jan saa jo godt, at Marthe kom lidt fortudet frem, da de andre skulde kjøre afsted til Selskabet.

Der vankede Formaninger fra Kommandøriinden helt til ud af Vognen:

Marthe skulde læse sine Lekser og saa tilsengs, — ingen Ramlen paa Pianoet! Kommandøriinden havde selv tat Nøglen. Jan fik hjelpe Nella med at bære Blomsterne ind fra Havetrappen, det blev vist koldt til Natten, — »og Aftensmaden op paa Værelset, Jan! Du har vist saa nok at læse til imorgen? Nella hænger ind Gadedørsnøglen Klokken ni . . .

Du rydder op og ordner overalt, Nella!« bøjede hun sig med en sidste Ordre ud af Vognen, idet den rullede afsted.

— — — — — — — — — — — — — —

Skulde de spille lidt Fjerbold i Salen?

Kaste Ring ude paa Gaardspladsen? — bare et Øjeblik?

Spise Ribs i Haven?

Marthe rystede paa Hovedet til alt, hvad Jan foreslog; det var bedst, hun satte sig til at puge paa Fransken. — »Eller Jan! skal vi skynde os ned i Prammen og ro i Kanalen . . bare lidt, før det skumrer?«

At ro var det morsomste, hun vidste! Men saa maatte han baade faa laant Aarer og løse Baaden. Hun skulde springe hen til gamle Olsen, Opsynsmanden, for at faa Nøglen til Lænken.

Hun fór afsted knyttende Hatten i Farten, og havde alt været oppe hos Opsynsmanden, da Jan kom traskende med Aarerne paa Nakken.

Arbejdsstokken havde forladt Værftet, og den sidste Sol faldt endnu kun paa Bagsiden og Tagspidserne af den Række nummererede gule Bygningsskur, hvori Kanonrobaadene opbevaredes. Oppe paa Volden kastede de fem, sex Signalkanoner langstrakte Skygger. De stod der paa deres gammeldags Lavetter med Træhuse over Fænghullerne, Mundingen i Vejret og en høj Mine af at beskytte Havnen, hvor der laa et Par overtækkede Orlogsskrog.

De maatte skynde sig, skulde der blive nogen Tid til at ro.

De fandt Prammen halv nedsænket og fuld af Sjø.

Medens Jan stod og øste den lænds, kunde han ikke lade være at undre sig over, hvilke Kræfter der stak i hende.

Hun trak den tunge, vastrukne Baad til sig efter Fæstelænken. Meningen var at faa Foden hen paa den svære Landtrosse over til Skroget af Briggen, som laa forhalet til Kaien for at faa Vintertag over sig. Hun prøvede og prøvede:

»Nu gaar jeg!« raabte hun hændigt ballancerende.

»Nu gaar jeg Jan!« . . . fulgte det ængsteligt. Hun havde vovet Foden ud over Dobbeltstikket paa Trossen, og den svære Knude viste sig at hindre Tilbagetoget.

»Falder jeg, Jan, saa — pas paa!« . . . lød det beklemt.

Hun stod og turde hverken gaa frem eller tilbage, — indtil hun med en pludselig Beslutning tog Fart.

»Jan!« lød det bjerget; hun havde faat Tag i Risbundten over i Briggens Klyds.

»Kan Du gjøre mig det efter!« hoverede hun oppe fra Rælingen.

»Jeg siger Dig, Marthe,« fór han sint op og slængte Øsekarret, — »det var bare paa et Haar, Du kunde faldt og slaat Dig fordærvet mod Prammen!«

»Staa ikke der og skjænd; men skynd Dig og øs og kom og læg Baaden under!«

»Nej nu kan Du besé Briggen.«

»Kom strax, hører Du . . . kom, siger jeg Dig!«

»Aa Du kan øve Dig lidt i Navigation.«

»Her er virkelig hyggeligt ombord; jeg tror, jeg vil la' være at ro,« gik hun resigneret nynnende . . .

»Nu husker jeg det, jeg maa skynde mig hjem og læse Gramatiken.«

»Nej nu er Baaden knusk tør, Marthe!« raabte han og lagde til med Prammen.

»Bæ for det, — Du maatte da komme!« — og med et overmodigt Hop var hun nede i den.

»Nu ror vi opover, jeg tar den ene Aare.«

Hun satte sig hen paa Fortoften og bed i den største Ivrighed Tænderne sammen, medens hun trak i Aaren, saa det gik hvidt i Vandet under Bladet. Han stod og skodede.

»Jan!« stoppede hun pludselig op ildrød efter den første Anstrengelse . . . Devold, Du kan tro, jeg har havt Moro af ham i Eftermiddag. Han kiger altid paa den venstre Skulder, hvor han har Epauletten, siden han blev

Kadetunderofficer. Han kom saadan ganske ligegyldig hen til Haveporten, hvor jeg stod og begyndte:

»De skal vel i Selskab i Aften, Frøken Marthe?«

»Det er netop det, jeg ikke skal, Hr. Devold!« takkede jeg ham for hans behagelige Efterspørgsel. Men da skulde Du ha sét hans Ansigt, — det blev saa langt som saa! Han stod rent fortabt og gabte.

Men da jeg saa sagde: Ikke jeg, men Far og Mor og — Cecilie, da blev Fjæset rent firkantet af Fryd og Salighed. Han hostede og stottede og prøvede at lade, som om det ikke var for at faa vide netop det, han var kommet; men han gik saa mærkelig strax sin Vej.

De er gruelig fornøjelige saadanne forlibte Herrer. De gaar og lister sig og lurer og lader som ingenting. Devold er nu den sjette, som jeg ved er forgabet i Cecilie; det vil sige ordentlig. Først er det nu Fasting —«

»Ja han blir nu den øverste af dem allesammen,« udbrød Jan. »En kan sé paa ham, at det er en Mand!«

»Jeg skulde da vel tro, Du kan sé det paa

Karsten ogsaa?« føg Marthe op; — »og Du siger, at Fasting er den første.«

»Ja det faar bli staaende ved det, sér Du, Marthe. Han og saa gamle Kommandøren. Hui, hvad det kunde blet af Gamlingen, om han havde faat slaat Armene rigtig ud! Du ligner ham lidt over Skuldrene, Marthe.«

»Jeg?« udbrød hun sint.

»Karsten er bare som en pæn rigget Barkebaad, som hans Far nu vil stage ud slig, som han sjøl gjerne vilde ha sejlet. Men ser Du, Karsten har ikke den Natur.«

»Ved Du hvad, Karsten . . .« rejste hun sig.

»Han vilde ta Vand ind og søkke, skulde han ud slig som Gamlen tænker. Gamlen er bare gal, fordi han sjel ikke har været nok ivej.«

»Jeg synes, Du er baade uopdragen og raa,« tog Marthe i. »Du hørte i Middags?«

»Ja han blev kjørt ud i Dampskibsfarten.«

»Jeg vil hjem, siger jeg Dig! Vær saa god og vend, jeg vil hjem.« Hun tog i med Aaren paa sin Side og vendte Baaden.

»Men Marthe, Du skjønner da —«

Marthe svarte ikke.

»Karsten kan være meget bra for det; — han er jo en overmaade dygtig Officer.«

»Tak, maa jeg faa komme paa Land.«

»Og jeg mener jo ogsaa, han er snil, bare lidt, lidt formeget Mors Søn — og vék i Fisken,« — var han saa uheldig at lægge til, idet Baaden var ved Bryggetrappen.

»Tak for din gode Mening om ham, Jan!« knixede hun deroppe fra, før hun med fornærmet Rejsning tog Vejen hjemover.

»Marthe . . . Marthe!« lød det bagom hende.

Marthe blot skyndte paa.

»Marthe!« hørte hun igjen, — »Du maa da betænke, vi kan ikke fare i sligt Optog lige op til Huset.«

Farten bare øgedes. — Sligt Optog? . . hun maatte sé sig om bare et Glimt; men det var nok til at faa hende til at standse.

Jan fór efter med hendes Hat paa Hodet.

»Jeg trode, Du vilde ha Hatten med Dig, Marthe?«

»Tak kom hid med den.«

»Faar ikke det Fillebaandet op igjen, forsikkrer jeg Dig. Det er gaat galt i Farten med Halvstikket, — blet Blaaknude. Jeg vil være hængt, om jeg faar den Hatten af mig!«

»Riv ikke Baandet, hører Du; Mor blir vred. Hører Du! Jeg skal knytte op . . .«

Hun plukkede Knuden op under Hagen paa ham og begyndte interesseret at passe Hatten, saa til den ene og saa til den anden Side. Med et:

»Aa fy, hvor fæl!« rev hun den pludselig af ham og fór afsted.

Ud af Dagligstuvinduet stak gamle Nella sit ivrig spejdende Hoved.

»Vi var bare lidt nede ved Kanalen, Nella.«

»Jeg siger, Di gjør mig ulykkelig engang! Der skulde bli et Hus, om Kommandørinden fik vide, at det var slig, Du drev Læsningen din, Jan. Og Marthe, som bare skulde lære Leksen og lægge sig . . .«

»Jeg maa faa sidde i Sengen lidt og læse, mens Du venter paa dem, Nella, — bare en halv Time,« bad Marthe.

III.

Gik der nogen Sjømand paa hele Kysten og længtes efter Isløsningen, saa var det gamle Kommandøren. Han syntes, han gjorde rent Vintertogt med alle de séne Hundevagter i

Baller og Selskaber efter Jul. Han betvivlede ikke et Øjeblik, at Selskabelighed var en baade Verdens- og Husulykke, at den foruden Tjenestens Ruin tilmed fremskyndede en sørgelig tidlig Død; men han holdt dog denne sin bittre Overbevisning saa temmelig inden Taushedens Segl. En fuld Afdækning af hans Formening vilde have ført til en altfor voldsom huslig Brydning med hans Jutta uden anden Udsigt end aligevel at maatte fire, og saa foretrak han at gaa for lukkede Kanonporte.

Og ikveld igjen Bal . . . det var bare for anden Gang i samme Uge!

Han havde sét Husets faste Syjomfru efter Middagen etablere sig inde i Dagligstuen og vidste, hvad Klokken var slagen! Han gik urven op og tog sig en Middagslur.

Dernede i Stuen udbredte sig en stedse vidtløftigere Travlhed med Toilettet til Aftenen. Over Sofa, Stolerygge og Borde bredte sig efterhaanden alskens klart Tyl og skylette ætheriske luftige Skjørter, der vogtedes med Argusøjne og ængstelige Advarselens Raab, bare Karsten eller Jan paa deres Passage gjennem Stuen kom paa tre Skridts Hold.

Kommandørindens Pynt og rumoptagende,

kniplingsbesatte Silkekjole optog to tre Stole mindst behørig satte ud fra hverandre.

»En Pakke fra Kristiania til Tante!« kom Jan ind; han havde attraperet den ude i Værftsporten.

Kommandørinden næsten rev den op. — »Hys, er det Far, som kommer i Trappen? Spring imod ham med Aviserne, Du Marthe!

Tror Du ikke, Du kunde finde et hensigtsmæssigere Opholdssted, Jan, end her inde mellem al Pynten og vore stivede hvide Sager?«

Hendes utaalmodige Hænder og ærgerlig opgivne Mine forraadte noksom, at hun allerede var paa det rene med, at hun fik en Skuffelse.

Hun havde ventet det ny Hovedtøj fra Kristiania sammen med de Par andre Bestillinger, — og alle de Anstalter hun havde gjort for at faa det i ret Tid! — De var saa venlige at skaffe hende den Fornøjelse at maatte optræde i et af de Hovedtøjer, hun havde præsenteret sig i før i Vinter.

Nella fik strax skaffe ned Tiner og Kasser.

Skulde hun nu sætte Blomsterne fra Kjøbenhavnerkappen paa den hvide Flors? — eller nytte Fjærpynten fra Hamburg? . . .

Hun hentede frem og ledte mellem de forskjellige runde og firkantede Æsker, tog ud og vragede. Bordet blomstrede og svulmede i Flor af hendes Kappe- og Haarbesætninger, medens hun bøjet over det og ivrig stedt i Valget idelig appellerede til Syjomfruen om ny Ændringer og Forandringer.

»Hvad synes De, Jomfru Mathisen, om denne Sammensætning? Jeg har nu varieret med Blomster hele Vinteren. Det er det med Fjær, at —«

Kommandørinden fandt ikke for godt at fortsætte, men holdt Kappen betænksomt prøvende ud for sig paa Haanden. Fjær gav Værdighed, men desværre ogsaa — Alder . . .

En liden extra Rynke ved Øjet røbede en vis indre Strid, inden hun bestemte sig for Fjærbesætningen.

»Og saa taaler min blaa Kjole inderlig godt at tages lidt ind i Livet, Jomfru Mathisen; den er næsten en Tomme for vid. — Cecilie er vel begyndt at klæde sig, Nella?«

— Cecilie kjendte alt enkelte ufrivillige frysende Anfald af Balangsten. Den kom saa underlig klam over hende. Det var saa fremmed for hendes nervestærke Væsen.

Det var som en Troldring, — de kom altid frem igjen, de smaa blaa, hvasse Øjne og det morsomme Ansigt, som der altid ligesom dirrede nogetslags Vejr i, stadig et halvt stridt Hoved højere end de andre . . .

Men hun maatte jo lé, naar hun saadan gav sig til at danse og snakke og være saa uhyre optaget baade af Storm og Devold, at Mama irettesatte hende, — bare for at faa dem fra at lægge Mærke til Fasting. Hvor de var dumme allesammen, — først Mama og Karsten, skjønt det gik enda an; — men saa Fasting! . . . Det var næsten, saa hun ikke vidste, om hun turde gjøre det mere, saa vred blev han i Øjnene. Men det lyste saa morsomt op i dem, naar hun saa bagefter gjorde sig lystig over Storms Dans.

Nej, hun vidste ikke rigtig, om hun turde gjøre det mere; han sa sidst saa alvorlig: »Jeg trode ikke, De var koket!« . . .

Aa hvor dumme de er alle Mandfolkene. Jeg tror, han vilde, jeg skulde sige lige ud til ham, at jeg helst vilde danse alle Dansene bare med ham! Hun kjendte sig som en Fjær i hans Haand, enda hun vidste med sig selv, at hun ikke var nogen Fjær; ingen af Kommandørens Børn var det . . . Hvor uskyldig koldblodig han

bar sig ad, da de drak Kaffen, før de rejste sidst, og hendes ene Handske var borte; hun vilde gi sit Liv paa, at Fasting havde stjaalet den! — hun var vis paa det. Det var netop det fine Par, hun havde faat af Karsten, og det gjaldt, at Mama ikke kom efter det . . .

»Nej véd Du hvad,« udbrød hun til Nella, som laa paa Knæ med den ene Lysestage paa Gulvet og hjalp med Ophæftningen, — »ikke faar de mig til at ta denne Tyl paa Halsen!« — Hun slængte et klart Fichu hen paa Sengen, medens Blikket indigneret gled hen paa de prægtige Skuldre i Spejlet.

Nella protesterede saa godt, hun kunde, for de Knappenaale, hun havde i Munden.

»Men Mama sa det jo, Cecilie!« indvendte Marthe; hun fulgte med glødende Interesse Søsterens Paaklædning oppe paa Kammeret.

»Pyh! — fordi Karsten fandt paa det . . . nej Tak.«

»Nej Du, Mama sa, Du forkjølte Dig!«

»Det er bare dette Karstens evindelige . . . disse Herrerne, som han altid snakker om. Jeg er saa kjed, saa kjed af det saa. — Kan de ikke sé alt, hvad de aarker! Det er, som de skulde dø af et Par Arme og Skuldre. En kan

jo næsten ikke røre sig for dem. Huf!« trampede hun harmfuldt.

»Staa nu bare stille, Cecilie!« forlangte Nella, »saa vi blir færdige; Kommandørinden kan rope. Er Skjørtet passe langt saa, Marthe? . . . Der er nok baade af onde Tanker og Tunger i Verden; som saadan en fin Ungdomslejk ikke véd noget om,« vedblev hun mystisk vægtig. »De sværmer om en ung Frøken som Fluer om et Stykke Sukker.«

»Sur, sur, surr,« kastede Cecilie ærgerlig paa Nakken. »Lad dem surre; jeg er ikke af Sukker!«

Der gjærede noget i hende. Hvormeget hun end glemte det og gjemte det, hvormeget det end kom bort i Henførelsen under Dansen, Konversationen og Komplimenterne, — hun havde ivinter føget som en Snehvirvel fra Bal til Bal — det var og blev dog et vist Stød i hendes unbefangne Tillid, hun havde faat den Aften, da Karsten tog hende saa i Skole, og hendes Mor satte Seglet paa! Var det hundrede Mile væk fra hendes Tanker, det frøs og skalv dog med i Balfeberen og Forventningens Uro og dukkede frem under de stadige Advarsler og Tilrettevisninger om end kun som et Skimt af en

kjølig Livstvil, der egentlig bare var Mors og Karstens.

Hun saa endnu engang lidt tvilsom prøvende ind i Spejlet:

»Jeg tar ikke Tyl!«

»Faar nu høre, hvad Kommandørinden siger,« stod Nella paa sit.

»Saa gaar jeg bare ikke, sér Du Nella!«

»Hum — mum — mum« . . . lød det trodsende fra Nellas sammenpressede af Knappenaale stængte Mund. »Karsten véd det nok han.«

Hun fæstede efter en opmærksom Maalen i Overkjolen.

»Du kan da sé, hvor paapakket hun blir i Halsen, Nella? — ikke gik jeg med det!« faldt Marthe ind.

»Det er nok vel betænkt, det svarer jeg for,« nikkede Nella forbeholdent, medens hun under Ophæftningen tog Knappenaal paa Knappenaal ud af Munden.

»Di kan tro, det er betænkt. Det er ikke noget Kirkegulv én danser paa! . . . Sidder det ret saa?« Hun maalte med sit smaaøjede Ansigt paa skjæve til den ene og den anden Side.

»Jeg gjør ikke. Karsten finder det sletikke galt for Wally Wanckel og de andre. Og saa komme med, at det er for, at jeg ikke skal faa ondt i Halsen! Gaa der som en indballet Frue!«

»Hys der kommer Mama,« hviskede Marthe.

Udenfor Døren hørtes en bragende Lyd af stivede Skjørter. Fruen kom ind med ophæftet Silkekjole og et Lys i Haanden; Nella maatte hjelpe hende med Kniplingskraven.

»Jeg vil ikke ha Fichuet, Mama,« raabte Cecilie imod hende. »Du véd ikke, hvor fæl jeg sér ud!«

»Snak Barn! Kom hid med det Nella.«

Hun mønstrede Datterens hvide Baldragt ved Lyset.

»Men Du milde . . . har ikke Marthe gaat hen og sat sig der lige paa det!« brast Nella ud; hun viskede og glattede Tyllet ivrig med Haanden.

»I én Krøl altsammen! — og Sløjferne . . .«

»Nella, Nella!« raabte det udefra Gangen. »Nella . . .

Er I færdige, kan jeg komme ind?« vedblev Karstens Stemme nu utaalmodig lige udenfor Døren; han stak den ene Haand ind med en stivet, hvid Vest.

»Nella har vasket og stivet Vesten med Knapperne i. — Se her, gule Rustflekker efter Staalringene, gaar hun rent i Barndommen?«

»Men bevare Dig, Nella! Du vidste da, Du maatte ta Ringene ud,« tog Kommandørinden i vred.

»Det er nok ombord, de leverer den Slags Vask!« svarede Nella rolig fornærmet, medens hun glattede paa Fichuet. — »Jeg har lagt to renstrøgne Veste op i Komoden, om Løjtnanten vil sé efter, om der findes Rust paa dem? Den der er tat fra Kufferten.«

»Skal Cecilie troppe op barhalset iaften igjen, Mama?« standsede han ved at sé Søsteren.

»Det nytter rigtignok ikke at tale om noget Fichu nu,« skjændte Kommandørinden; »Marthe har tilgavns sørget for at ødelægge det. Læg det bort, Nella!«

Marthe såd og vejede frem og tilbage paa Stolen og tog sine Skjænd med Hodet neddukket.

Medens Nella holdt paa med Mamas prægtige Kniplingskrave, keg hun af og til op paa Cecilie, og der udviklede sig mere og mere mellem Søstrene en af undertrykt Lystighed svanger Telegrafmeddelelse, der truede med at

blive farlig for Marthes letrørte Lattermuskler; hun havde nogle Smilehuller henslængt her og der i Ansigtet, som gjorde hende mistænkelig nok før.

Kommandørinden besaa tilbagebøjet mysende sin egen statelige Skikkelse i Spejlet, medens hun med begge Hænderne let glattede sig nedover Livet og Hofterne om den noget svær blevne Taille, der fængsledes i sin Fiskebensmur, saa den stramme Silke glindsede. Blikket gled hen paa Cecilie, som bøjede sig frem ved Siden af og rettede og fæstede et Par Blomster i sit svære Haar. Cecilia saa bra ud iaften, det stod ikke til at nægte; denne prægtige Figur . . men — Kommandørinden rankede sig, — sin Mamas fine krumme Næse havde hun nu ikke, der var adskilligt af Kommandøren . . . De faste, fulde Skuldre og Armene var jo magnifike . . .

Hun glemte at fuldende Mønstringen for at nyde Sønnen, som kom ind i Galla i den klædelige blaa Søofficers Uniform med de prægtige Epauletter, der satte Figur og Skuldre i en saa mandig Glans. Hendes livlige Øjne lyste af selvtilfreds Stolthed. Der var hendes mørke Haar og fine, krumme Næse; den var næsten uforskammet kry!

Han kom for at melde, at Kommandøren gik og ventede utaalmodig nedenunder.

Kommandørinden stod med den blaaviolette Silkekjole svøbt højt op om sig til Rejsen. Nella trak Sokkerne paa, medens Cecilie maatte dreje sig langsomt rundt til en sidste Besigtigelse.

»Hututu!« mente Karsten, — nu gjaldt det blot at faa den dyre Fragt ordentlig emballeret og stuvet ind i Slædevognen! —

— Da de var rejst, havde de brættet op Tæppet paa Spisebordet og givet sig til, — Jan og Marthe, — at spille Kort.

»Bare et Kvarter til, bare ti Minuter, Nella, — til den slaar halv inde i Stuen! . . .«

De var begyndt med at prutte sig til en halv Time, og Nella, som havde travlt ude, kom rykkevis farende ind med, at nu maatte det være slut!

Marthe fortalte om Cecilies Pynt og om de mageløse Atlaskes Sko, som ikke var kommet med Posten før sént i Eftermiddag; — de gamle var umulige; de var brugt fire Gange . . . »I hvidt helt!« — henstillede hun begejstret til hans Dom.

»Det var mig, som la Knægten paa,« mindede han.

Det temmelig matte Svar afbrød ingenlunde hendes Iver. Hun berettede om Fichuet, og hvordan det bare var Karsten, som fik Mama til det.

»Kan Du begribe, hvorfor hun ikke skulde faa gaa udringet som de andre?«

»Hun skulde naturligvis helst puttes i en Sæk!« mente Jan sagtmodig.

»Ja det siger jeg Dig, Jan! naar jeg skal paa Bal, faar ingen mig afsted højhalset. Vi burde kanske ha Modest som Nella, naar hun skal ud i Kaffebesøg?«

»Stik paa! — Du faar nøje Dig med at sidde og spille Kort med mig herhjemme endnu.«

»Du Jan,« lo hun til ham og saa med Damemine ned bag sig som efter Slæbet — »til næste Vinter — da blir det Cecilie og mig!«

»Ja da ja« . . .

Der gik ligesom noget i ham, medens han saa paa hende.

»Ja da ja,« fulgte det nedslagent og betænkt, — »da er jeg væk da.«

»Det er nok saa kedeligt Jan, er det!«

»Ja noksaa,« udstødte han bittert. »Det blir hyggeligt at gaa derude paa Sjøen og tænke paa det altsammen her i Land!«

»Det er jo saa længe til, snak ikke om det.«

»Ja det synes Du.«

»Snak ikke om det, hører Du, — det er kjedeligt!«

»Bare noget er kjedeligt, saa kan Du la være Du. Du har Raad til det,« knurrede han.

»Nej jeg vil ikke mere, naar Du er saa rent ligeglad med, hvordan Du spiller, Jan, — Du kaster jo bare paa!«

»Aa det er det samme med det altsammen ... Jeg kan arbejde i ti Aar, jeg faar enda ikke Penge til at sætte i noget Skib, saa jeg kan føre det som egen Mand!« Jan strøg sig i Haaret, som han var sved. — »Det er, som det bare skal gaa tilhavs med mig!«

»Huf ja, jeg skulde gjerne fulgt Dig, Jan, var jeg bare —«, hun vilde sagt Gut; men der var pludselig noget, som stoppede det op for hende, og saa drejede hun det til:

»Men Far kan da hjelpe Dig?

Bare lidt til!« raabte hun utaalmodig hen til Døren, hvor Nella nu igjen manede, — »vi maa da faa Lov til at ende Spillet!«

»— til at bli Kaptejn for andres Regning ja, — og gaa paa Opsigelse. Der er saa mange, som synes, det er baade bra og gjildt. Men — en saadan Skipper, hvad er han her i Huset? — Aa ja, det skjønner Du ikke!« han satte Kortet i Bordet, saa det svingede rundt.

»Det er rigtig noget Sludder, Du holder paa med, Jan!« tog hun hidsig i. »Du er jo i Slægt med os.«

»Du tror, det er bare for, hvad Karsten mener? Men saa tænker din Mor ligedan og Cecilie ligedan, — og Du ogsaa, naar det kommer til Stykket.«

»Jeg? — ikke jeg, det véd Du godt, Jan.«

»Du véd ikke, hvad Du kommer til at tænke, Marthe! — en Søofficer kan næsten ikke sé en Koffardikaptejn med Kikkert. De blir slig af at gaa og stadse og være Smaakonger ombord og paa Værfterne . . . og nævner én Bombay eller Melbourne eller Stillehavet om Horn, saa er det, som de bare blaaser af det, fordi det ikke er gjort til Orlogs med Salut og Dunder! — Ja jeg undtar Fasting; han var ikke for fornem til at ligge over Raaen, den Karen; han solgte Uniformen sin og gik paa Matroshyre fra Melbourne til England.«

»Fortæl om det, Jan! — saa kaster vi Kortene; det er meget morsommere.«

»Ja Du maa nu ikke indbilde Dig, at Koffardifartøjerne er saa rent smaa derude! De i Stillehavstraden paa Pacificquen, eller som gaar paa China eller paa Java efter Ris, er ikke mindre end Orlogsfregatter og ligesaa fine i alle Ender. Du kan tro, der er Kahytter baade med Spejle og Forgyldning; det blinker af Lysekroner og Messing, hvor Du ser. Kaptejnerne tjener ligesaa mange tusinder, som vore i Marinen har hundreder. — Men det gjør ingenting; de blir Koffardisnuder for dem alligevel,« kom det indbidt.

»Aa nei min sandten, om Di faar begynde paa disse lange Sjømandshistorierne nu!« — knagede det baade i Døren og Nella.

Slig havde de fordrevet gamle Nella fra Position til Position, indtil Klokken var blet over halv elleve.

Og nu var Nella færdig med Huset og Ordningen ude og havde taget fat paa det Strikketøj, hvorover hun agtede at sidde og nikke og duppe udover Natten, til hun havde dem alle hjemme og Pynten og Pudsen vel af dem.

»Kom Nella! saa skal Du faa høre, hvorledes vi fangede Albatrosen i et Fiskegarn og stoppede den ud.«

»Slet ikke, nu faar I sandelig lægge Jer. Det faar være slut nu, hører Du, Jan!«

»Aa, Du kunde gjerne unde mig at faa sidde lidt; jeg har jo bare denne ene Vinter at være hjemme. Saa skal Marthe til at danse og jeg til at sejle. Da blir Marthe fin og jeg grov og simpel igjen, sér Du!«

Der trak op et Udtryk i Marthes Ansigt.

»Du kan tro, det er nok saa snurrigt saadan at være sat udenfor igjen. Hvad? — kan Du ikke tænke Dig det?«

»Aa jo; — men hvad skal vi med det nu da?« indvendte Marthe lidt svagt.

»Nej det er sandt, hvad skal vi med det nu? — Jeg husker netop saadan en hyggelig Kvæld nede i Captown, Du. Der var dygtig varmt; vi havde stuvet ind Last. Og saa gik jeg om Kvælden, som jeg var i Arbejdsklæderne, op paa en af Pladsene ved Havnen. Der er saa mange vakkre Torve der med Springvand og Træer, — og satte mig paa en Havebænk under nogle Vinduer . . . Det var saa svalt, og indenfor spillede de Piano og lo og sang. Det var

alslags Melodier. Det kjendtes nok saa underlig at sidde og høre paa Familje og Folkeskik saa langt borte bagom Jorden og sé op paa alle de rare Stjerner, som begyndte at pible frem over Træerne paa Pladsen. Jeg var ganske dum rørt jeg og gjorde jo Ører saa godt, jeg kunde, ind imod Vinduet, som stod aabent. Saa stak med en Gang en pen ung Pige Hodet ud gjennem det og raabte paa engelsk:

»Mor sé! lige under Vinduet . . en lurvet Fyr fra Havnen, som har siddet og luret!«

Og saa kom alle Hoderne forskrækkede ud, og Vinduet smeldte i.«

»Du kunde tat Huen af og hilst, Jan.«

»Netop det, jeg gjorde; — og efter en grundig Besigtigelse hørte jeg, de lukkede Gangdøren til udenfor med en svær Jernslaa. Det var bare at plukke afsted igjen og ombord det, og drømme sødt paa det!«

»Du skulde ikke fare saa rent langt bort, Jan!« lød det lidt ynkeligt.

»Tak, er det noget, jeg gjør nu, saa er det at gaa langt bort. Enten vil jeg bli til noget tilgavns i denne Verden eller saa — kan det ryke!«

Der begyndte visse Trækninger i Ansigtsmusklerne hos Marthe.

»Aa, hvad gjør det! I danser og fornøjer Jer lige friskt herhjemme.«

Marthe havde søgt at holde Tanken fra sig; — det var jo saa længe til. Men nu brast det løs med Taarernes hele fulde overdaadige Flom i en héd Hulken. At Jan, hendes eneste Kammerat og bedste Ven skulde være saa langt, langt borte hele Vinteren, ja kanske i flere Aar! — det fortvilede i Stillingen strømmede overvældende ind paa hende:

»Det er saa kjedeligt, saa kjedeligt. Jeg har ingen Lyst mere . . vil ikke gaa paa Bal . . Nej ikke en eneste Dans med dem; det er bare lejt altsammen!«

Hun tyde hen til Vinduet og saa ud i Mørket.

»Du snakker saa kjedeligt i hele Aften, Jan!« forsøgte hun at dække sig.

»Der sér Dere, Di har siddet forlænge . . .« kom Nella altereret frem.

»En faar aldrig huske paa, at Sjømænd skal ud igjen; men ta Glæden, mens én har den,« trøstede hun. — »Skamme Dig, Jan! sidde der og pine og plage Barnet! Hver Stand faar bære sin beskikkede Lod.«

Jan forsøgte jo paa at sé bekymret og ulykkelig ud over, hvad han havde anrettet; men samtidig spillede der et lyst Udtryk i hans Øjne, næsten som han i Baggrunden kannibalsk frydede sig.

»Men, naar de kommer hjem, — er det da ogsaa kjedeligt, Nella?« begyndte han for at muntre op. »Naar én har ligget derude i Ruffene og nede paa Tyskendækkene Verden rundt og længtet efter nogen herhjemme baade ét og to Aar, og kanske knap faat kapret et Brev eller to hele Tiden henne paa Konsulatkontorene . . . Aa! — bare at sé paa langt Hold Huset og Trapperne og Døren — Vejen strømrender for Øjnene. — Og saa lure sig paa dem ræd for, at Døren skal gaa op eller nogen kige ud af Vinduet! . . .«

»Ja ja mæn Jan!« — tog Nella i forført af Emnet — »hvor Skurekluden gik oppe og nede i Huset hjemme fra det, vi fik Brev, at der var bare én eller to Rejser igjen. Kunde Vaskebøtten snakke! . . . aldrig blev det fint og blankt nok for Mor, det skulde nu ikke være mindre end ombord, og vi kunde faa gjøre det om igjen Uge paa Uge. Men,« sukkede hun paa sin mystisk forbeholdne Maade, — »saa gaar der

nu mangen troskyldig Stakkar og glæder Livet af sig, mens Manden bedrager hende i hver Havn . . .

Men jeg mener, I er fra Forstanden!« afbrød hun sig pludselig. »Hvorlænge vil I bli siddende? Hvad tænker I Kommandørinden vilde sige? Nu følger jeg med Dig op og tænder Lyset, Marthe!«

Det faldt ikke Nella ind at tænke paa sin egen Magelighed eller lukke Øjnene, saalænge der endnu var en Sjæl oppe eller ude fra Huset.

Og i denne urolige Vinter med Baller og Selskaber havde hun strikket ud baade to og tre Par Strømper, som hun ikke havde regnet paa. At hun ikke havde noget med at sidde og vente paa Karsten, vidste hun jo nok; men hun kunde aligevel ikke ha rigtig Ro paa sig eller lade være at skvætte op i Søvne og lytte, til hun hørte, det endelig gik i Gangdøren og alt var vel laaset.

Nogle Timer efter paa Natten laa Marthe og sled med Søvnen og gløttede paa Cecilie, som trak Kaabe og Sokker af; — det havde vist snet dygtig.

Hun kjendte Duft af Parfume og hørte halvvaagen, hvordan Nella kom og gik, og at hun sagde, at Kommandørinden alt var i Seng . . .

Cecilie stod rød og varm fremfor Spejlet og plukkede alskens Ordener, Stjerner, Baand og Blomster af Skuldre og Bryst, medens Nella holdt paa at snøre op Kjolelivet.

»Har jeg endnu flere? . . . sé Nella! Jeg véd ikke, hvor jeg har faat dem fra allesammen . . . næsten ikke Fred til at sidde stille i fem Minuter . . .«

Hun grundede noget eftertænksomt ind i Spejlet, medens hun besaa en Nellik, som var stukket ind ved Brystnaalen:

»Fasting er nu ingen Danser, ser Du Nella . . . Men for en Kotillon!«

At snakke væk med Nella var det samme som at snakke med sig selv; — og nu, Marthe pludselig rejste sig i Sengen, blev der en Trio.

»Hvordan var Wally Wanckel klæd Du, — — i Silke, i hvidt?«

»Ja, Karsten førte op Kotillonen med hende og dansede med hende ret, som det var, i hele Aften.«

»Ttsch — — ti — titsch, —« kniste Marthe, — »jeg tænkte bare paa noget, — Fasting . . . hvor-

mange Danse dansede Du med ham? Han stjal sig vel til at ta Dig op i alle Turerne?«

»Slet ikke! han vil helst passiare, — tale fornuftig med mig, forstaar Du. Men, Karsten, — naar han vel har danset med Wally Wanckel, — og Karsten er første Kavaller, sér Du, — saa sætter han hende altid saa trofast ned ved Siden af Mama, for at hun skal snakke med hende, og saa er han selv altid nogetsteds henne ved Minka Krog.«

»Ha'de Wally Fichu, Du?«

»Hun? . . . nej, — hun kunde vel trænge det, saa kantet og mager, hun er . . . Men uf! — det har været en Plage i hele Aften, at jeg har vidst, at Karsten bare passer paa og spejder efter mig. Gjør jeg noget galt nu? siger jeg noget galt nu? — alt mulig er galt! Han tog mig da op for Forsigtigheds Skyld i Kotillonen; jeg snakkede vel formeget med Fasting.

Alle de Blomster der kan Du faa, Nella, ind til Dig.

Aa ræk mig Vandglasset!«

Hun satte Nelliken ned i det.

»Ah--a—ah,« — trak Marthe hermende Vejret efter hende; »det dufter saa dejligt! Jeg véd nok, hvem Du har faat den af.«

»Aldeles ikke Du; — læg Dig bare til at sove; Du er en ækel Unge!« afviste Søsteren og satte Blomsterglasset fra sig hen paa Spejlet.

»Men hvad snakkede Fasting saa alvorlig med Dig om Du?« kom det lidt efter grundende fra Marthe.

Cecilie svarede ikke. Hun blev staaende med Kjolelivet i Haanden. Fastings Stemme under Takten af Balmusiken gik endnu i hende . . .

»Ja, Karsten skulde bare vidst, hvad vi drøftede: jeg tror, han havde kløvet Hodet paa mig med Sabelen.«

»Saa Du, — hvad?« Marthe laa og støttede Hagen i Hænderne glubsk nysgjerrig.

»Han trode vist, jeg var koket,« sagde hun eftertænksomt. — »Kadet Devold og jeg morede os skrækkelig med at fyge forbi alle de andre i Inklinationsturen; Devold danser jo saa umenneskelig godt. Jeg kom rent til at lé af Fasting saa bidsk, som han sad der, da jeg kom tilbage igjen.«

»Ja for han kan nu ikke danse videre selv, maa Du undskylde, Cecilie!«

»Det bryr han sig saamæn ikke det ringeste om heller,« afviste Cecilie overlegent, — »han har andet i Hodet end at danse.«

»Naa, saa han gaar paa Bal for at gruble over Skibsbyggeriet henne paa Beddingen, han!«

»Aa nej, det tror jeg just ikke, han tænkte meget paa iaften; — men hvor skulde han ellers træffe dem, han gjerne vilde tale med? Man kan da ikke bli kjendt paa sligt Sniksnak og Talemaader, som man maa komme med, naar alverden sidder og passer paa, det er jeg enig med' Fasting i.«

»Huf nej Du,« ivrede Marthe, »slig, som de sidder og snakker — om Befordringer og om al den Sorg, de har af alting, og om Husholderskerne og Tjenestepigerne, som altid er saa fordærvede, og saa om Smørret og Kjødet, som blir saa dyrt . . . og hvad de har hørt om nogen, som er syg, — Kaptejn Meyers Nyretilfælde!« hermede hun.

»Nej Ungdommen lyster nok ikke paa det, som alvorligt er,« sukkede Nella, — »den vil helst lægge et Dansegulv over d e t.«

»Det vil aldeles ikke Ungdommen, Du! — men de vil snakke om, hvad de selv vil,« afbrød Cecilie afgjørende. — »Fasting er sandelig mere end alvorlig nok. Han fortalte mig om det ny Fyrtaarn, han har været med at bygge og saa mange Ting, han tænker paa at gjøre.

Med ét spurgte han mig, om jeg begreb, hvad det var for et stygt Laxefiske et saadant Bal?«

»Hvad mente han med det, Du?«

»Aa han mente, at de inklinerer og gjør Kur, kan Du skjønne,« sagde Cecilie lidt utaalmodig. »De snapper over Fluerne, sa han, — og vips paa Land i en Forlovelse. Saa er den Fyren expederet for Livet! holdt han paa. — Med Fluerne mente han naturligvis os Damerne.«

»Aa Mandfolkene har altid Veje til at smette sig undaf; men Fruentimmerne stakkar . . .«

»Hysch da, Nella med dit Præk, jeg faar jo ikke høre, hvad Cecilie siger!« Marthe daskede utaalmodig i Hovedpuden.

. . . »Der skal et fælt Mod til at gifte sig, sa han. En véd, hvad én gir, — sig selv med Sind og Skind! Men, hvad én faar igjen? værre Vaagespil!« . . . oprippede Cecilie under Erindringen, medens hun med Børsten spredte ud Haaret, som nu var friet for Naaler og Opsætning . . . »Han ønskede der var Glasruder i Menneskene, saa de kunde sé hverandre tilgrunds og bunds.«

»Ja det var et sandt Ord,« brød Nella igjen ud. »Javist bør de sé sig for, før de gaar ind i det Spel!«

Cecilie rev Børsten med et Krafttag gjennem Haaret:

»Den, jeg tror, den tror jeg, jeg!«

»Og hvad sa han saa mere? — og hvad sa saa Du?« ivrede Marthe forhippet.

»Aa vi sa meget,« lød det distræt. »Han sa forresten ogsaa, at han vilde komme her og drikke Kaffe imorgen Eftermiddag . . . hvis jeg tillod det. — Men dette er ikke noget for Dig, Marthe!«

»Pu—uh,« svarte det med et affejende Jep henne fra Hovedpuden. Marthe havde en Fornemmelse af, at dette var græsselig nær næsten et virkeligt Frieri!

IV.

Den næste Formiddag ved Elevetiden spankulerede Karsten op og ned i Stuen.

Han saa grætten og uudsovet ud; der havde jo været en ganske varm Extrasession bagefter inat med Kammeraterne, saa Klokken blev imod fem, før han kom tilkøjs. Han vilde ogsaa ha sørget for sin rette Forplejning med Søvn

mindst endnu et Par Timers Tid istedetfor at resikere at bli kapret hernede til et eller andet af Kommandøren, der var, som han var rent besat for at finde paa noget at kjøre ham i Vinden med, bare han saa ham.

Men der laa ham en moralsk Hoveripligt paa. Han var blet mere og mere forarget igaar, eftersom han drak. Hun fik sandelig nu faa en ordentlig Overhaling, Søster Cecilie! . . .

Det klirrede i Theskeer og Kopper derude i Spisestuen. Kaffebrættet skulde bringes op paa Sengen til Mama, kom Marthe fygende ned med Besked.

Med Uniformsfrakken aaben og knirkende med Støvlerne gik han og tænkte sig sintere og sintere.

Han aabnede pludselig Vinduet; han havde set Løjtnant Grundt standse udenfor. Det betød noget, — Grundt vilde naturligvis holde sig klar af Kommandøren.

»Naa, saa Du er da oppe?«

»Ja—a, aa—ja . . .«

»Svær Rangel inat, Du. Huf ja! — Det var bare det, jeg vilde sige Dig, at nede hos mig staar der diverse Sager at rette sig op paa: Saltet Lax, Sild, Kaviar . . . Hvad? — lidt

Akevit, Bayerøl et cetera. Falkenberg og Storm er der.«

Karsten stod lidt uvis; men Broderpligten vandt Overhaand, og det var med et vist Velbefindende i sin Selvagtelse, at han saa paa sit Ur:

»Tak! — men I faar gi lidt Taal og bie paa mig dernede — bare tre Kvarter. Halv ét præcis er jeg paa Pletten. Begynd nu ikke før, hører Du.«

»Vel, saa henter jeg Bennecke imens. — Jeg tænker nok, vi skal faa ham paa Obligationen jeg, naar han er tilstrækkelig myget. Vi faar gjøre lidt Kur til ham.«

»Hm, – véd Du hvad, det er en lej Rodeholder.«

»Faar til, skal Papiret bli fornyet; hans Navn gaar som Smør.«

»Huf, nævn ikke fedt!«

»Ja ja, saa tænk paa Kaviaren og Akeviten. Au revoir!« drog Grundt afsted.

Karsten saa efter ham; Luften i Vinduet gjorde godt.

Der aabnedes en Dør og hørtes raske Skridt i Værelset indenfor.

»Naa da . . . Har Du tænkt at forevise Dig idag, Cecilie!« lød det spydigt; »Du kommer saa blaasende fin og færdig.«

Han saa strax, at der var lidt forsiggjort ved Dragten saa tidlig paa Morgenen ovenpaa Ballet; den mørke sluttende Kjole klædte hende mesterlig til det idag lidt blege Ansigt og det svære, rødbrune Haar.

»Du er altid morgengrætten, naar Du har været ude og moret Dig, Du Karsten! . . Nej, hvor Gutterne skriger og baser paa Volden; det har snét vældigt inat. Den er kram. Dump! der gaar en stor Snerul nedover; jeg kunde ha Lyst til at være med.«

»Alting skal være saa overdrevent med Dig, Cecilie! Jeg har ikke engang den Trøst, at det er Affektation. Akurat staat op fra Bal, og saa har Du Lyst til at stupe Kraake med alle Ungerne derude i Sneen. Er ikke det at drive paa, saa —«

»Kjære, hvor Du er sød idag da, Karsten.«

»Ikke andet end den rene skjære Fornøjelseslyst, som tyter og pibler ud af Dig!«

»Da sér det ikke ud, som det er Fornøjelseslysten, som pibler ud af Dig.«

»Det har Du gjort dit til, min kjære Cecilie! — Aa nej, jeg mener slet ikke Vrøvl idag. Du besørgede det grundig nok igaar paa Ballet. Naar én har danset og sjauet med Herrerne og moret dem slig, som Du har gjort inat, burde en ung Pige være tilfreds med sine Meriter!«

»Jeg vil blot sige Dig, at jeg gaar min Vej, begynder Du nu igjen, Karsten! Det er, som Du har en Mani for at skjænde, hvergang jeg har moret mig. Jeg bryr mig slet ikke om at bli irettesat af Dig. Jeg tror, rent ud sagt, slet ikke, Du skjønner det. — Ikke mere end bag paa min Haand forstaar Du Dig paa, hvad en ung Pige mener og gjør!«

Det sidste blev sagt med en Selvfølelse, der ikke var uden Virkning paa Karsten. Det bragte ham til at tage sig sammen; han følte, han maatte overbevise.

»Sér Du, Søster Cecilie!« kom det broderlig fortrolig. »Naar jeg siger Dig, at jeg bare for at faa sagt Dig det, jeg har paa Hjerte, har udsat et Møde med Grundt og flere andre, saa bør Du forstaa, at det er, fordi jeg mener at tale alvorlig med Dig og ikke krangle. Der er virkelig Ting, som ingen anden end en Bror kan sige Dig; — ialfald faar Du ikke høre det

af nogen anden . . . Og det er nu — for at tage mildt paa det, — for det første denne uhyre ubændige Overdrivelse i alting, som rent ud sprænger alt damemæssigt, hele din Værdighed forstaar Du . . . Danser Du, saa gir Du Dig saa rent hen — saa upassende rent hen. En Dame danser da virkelig ikke bare dumt naivt ud for at fare som paa et betalt Tøsebal . . .«

»Véd Du hvad, Karsten!«

»Nej lad mig tale ud . . . Snakker Du, saa er ogsaa det som det skulde gjælde Livet. Det skal være saa oprigtigt altsammen, som man skjærer én op lige til det inderste. Som om Folk gaar i Selskab for at være oprigtige. Som et Mandfolk ikke har andet i Lommen, end det, han kan vrænge og krænge ud for en ung Pige, som Du! — Du faar moderere Dig, forstaar Du, lære Dig til at passe dit Væsen, ellers kommer Du ikke til at bestille andet end at bomre og prostituere Dig . . . Verden er slet ikke saadan naiv og oprigtig og sand og sligt; — alt det der er noget overspændt Jaaleri, som Du faar hive overbord.

Og saa at sætte sig hen og tale interesseret fortrolig bag Rækkerne med Kavalererne! Du sér ud, som Du sluger hvert Ord, de siger, i

den dybeste ukrænkeligste Tro . . . Og de morer sig naturligvis ved at prøve, hvad de kan by et saadant Fænomén! Du maa da skjønne, at det er den rene Balkonversation, som de naturligvis har budt slige enfoldige Ungdommer mange Gange før! — og som er saa inderlig blaast væk, naar de kommer ud til Punschebordet.

Naa, naa, — ta det nu ikke saa overdrevent igjen! — Men det skadede ikke, om Du for én Gangs Skyld fik høre, i hvad for højst tvilsom Belysning jeres Naiviteter blev sat, og hvordan Passiaren gaar der . . . Det kunde gi dine Begreber en kjølig Overhaling.«

Den blege Maade, hvorpaa Cecilie stirrede paa Broderen, røbede noksom, at hun et Øjeblik følte sig under en saadan »kjølig Overhaling«.

»Det er afskyeligt, — afskyeligt! hvad Du der staar og fortæller mig . . . at de virkelig skulde gaa lige fra mig — saadan, som de har siddet og sét mig i Øjnene, — og ud og vrænge og vende det. Jeg siger Dig, jeg véd ikke længere hverken op eller ned!« skreg hun næsten fra sig. »Mandfolk er da vel Mennesker, som man kan tale naturlig med.«

»Se saa, nu skal der skriges op igjen. Du kan da begribe, det er for din egen Skyld,

jeg prøver at oplyse Dig lidt og Pokker ikke for min!«

»Vidste jeg, at nogen havde mig slig til Nar, fornærmede mig saa, jeg —«

»Aa igjen din Overdrivelse! — man fornærmer ikke paa et Bal, man bare kurtiserer; det er det, Du slet ikke vil forstaa, — at det er Fjas og Sludder, ikke Spor af Alvor naturligvis.«

»Jeg vilde da heller, at de ligefrem rakte Tungen ud til mig!«

»Ja jeg tror saamæn gjerne det; — der vilde vist bli en naturlig, ugenert Tone, naar Du fik raade. — Men en Dame, sér Du, min kjære Søster, bryder aldrig med det, som er comme il faut. Hun steller sig absolut saa, at hun ikke blir omtalt, endsige — ja Du véd ikke, hvordan der blir snakket. Jeg forsikkrer Dig, Du aner det ikke engang!«

Der blev en Pause, hvori kun Karstens Skridt hørtes i Stuen.

»Snakker dine Kammerater ogsaa saadan, Karsten?« spurgte hun med ét.

»Aa, dersom Du tror, at de ikke er kritiske nok, saa —«

»Snakker Fasting ogsaa saadan?« fik hun frem.

»Han som de andre naturligvis.«

»Og Du ogsaa Karsten?«

»Jeg skal sige Dig, at, hørte jeg nogen tale uhøvisk om min Søster, véd jeg ikke, hvad jeg gjorde;« han slog sig paa Siden. »Og man er da ogsaa endel saar paa det Punkt, kan Du forstaa. — Men ellers«, lo han trohjertig, »maa man jo tude med de Ulve, man er iblandt. Ogsaa er man jo et Mandfolk ogsaa, skal jeg sige Dig, Cilia, og — nej jeg skal ikke føre Dig længere ind i Apokryferne . . .«

Han knappede Uniformsfrakken, medens han smaanynnende saa sig om efter sin Hue.

Cecilie sad igjen som overtrukket af en stiv kold Skorpe.

Lidt efter strøg Karsten forbi Vinduet; han havde Hast, han halv sprang.

Hun begyndte dog tilslut at forstaa, tænkte han.

»Forresten stort Svineri at være slig en Bror, som skal hale sine Søstre ud af Paradiset!« mumlede han i Trappen op til Grundt.

Fasting var ikke anderledes end de andre . . .

Cecilie sad oppe paa Kammeret og stirrede ind i alt dette, — hvad Fasting havde sagt, og hun havde svaret. Hun mønstrede op igjen Scene for Scene med spejdende Mistanke.

Aah, kunde hun bare tro ham tilbunds, helt trygt som inat! — da kunde alt dette stygge Virvar for hende gjerne blive der, det var. Hvad brød hun sig om det, bare han var klar!

Men ogsaa han havde talt om ikke at tro Overfladen. Hun saa hans lune Smil, medens de sad sammen i Kotillonen . . .

Dette Smil, — havde det ogsaa to Meninger?

Nu saa hun ogsaa det poliske Glimt i Øjet, som saa tit havde faat hende til at lé. Der var Dobbeltbund . . .

Og hele Ballets Vrangside steg frem for hende. I Ansigterne kom der Drag af spottende Cynisme. Herrerne vexlede betydende Øjekast, og hun saa sig selv troskyldig henrykt hoppende og dansende mellem dem. Alt blev som et Vippebræt!

Hun strævede og arbejdede i Feber for at faa hans Ansigt frem saadan, som hun vilde have det, uden dette i Minen, der saa inderst lunt smilte hende ulykkelig. Men det blev blot

endnu mere skjærende; — Fasting var ikke anderledes end de andre! . . .

Marthe stak Hovedet ind af Sovekammerdøren.

»Cecilie, skynd Dig ned, — Fasting!« lød det ilfærdig.

En kort uvillig Hovedrysten var Svaret.

»Han har saadan en dejlig blaa Svibel med til Mama, — i Krukke med Papir om!«

»Saa?« — Cecilie rejste sig betænkt op paa Albuen . . . »Nej jeg gaar ikke ned. Det er jo til Mama; hun takker nok selv.«

»Aa Tøv, Du maa skynde Dig, hører Du. Kaffen er alt inde. Mama sa, Du skulde komme ned.«

»Du skal sige, at jeg har slig Hovedpine; — det er ligesaa sandt som alt det andet!«

»Det var en dejlig Besked!«

»Skal jeg ikke faa Lov til at være syg heller?«

»Men, kjære Dig, Du sa jo selv, at Fasting bad Dig om at faa komme.«

»Aa slig Balpassiar tar ingen for Alvor. Sig bare, at jeg har Hovedpine . . . Nej hør nu,« overvejede hun, idet hun rejste sig halvt op paa den flade Haand, — »Du skal slet ikke

gjøre Hovedpinen saa svær. Sig blot til Mama, saa han hører det, at jeg er træt og skal ikke ha nogen Kaffe.«

»Men hvorfor skal jeg sige det?«

»Nu skal Du, hører Du! — — Aah!« — Hun strakte ud Armene om Hovedet og brast i en voldsom Graad.

Marthe saa lidt paa Søsteren og gik sagte ned.

Var Fasting ikke blevet klog nok af Ordene, — det var ikke netop med et naturligt Foredrag, Marthe afgav den paalagte Undskyldning, — saa blev han det af hendes Ansigt. Marthes Medfølelse var kommet op, og hun skimtede, at her var noget, som skar dybere. At det var Fastings Skyld, det var hun vis paa!

Kommandørinden var ikke uopmærksom paa, hvor forandret Fasting blev. Han svarede to tre Gange distræt, før han samlede sig tilstrækkelig til at fortsætte Konversationen.

Med sit erfarne Instinkt gjættede hun strax, at her foregik noget mellem hendes Datter og Fasting. Og Undskyldningen, — saamæn! — den viste, at Cecilie forstod den Kunst at hævde sig. Hun følte ved det som en Fuglemor, der til sin Overraskelse sér Ungen for første Gang

ude og øve sig og opdager, at den af Naturen er klogere, end hun tænkte.

Hun viede den unge Mand en vis nøjere prøvende Opmærksomhed. Det var en Slags moderlig Taxeren, en Revy, hun holdt.

Personen var ubetinget upaaklagelig, ikke nogen Skjønhed netop, men af den senefulde, karslige Skikkelse stod der noget tillidsvækkende. At han var behagelig var just ikke sagt. For Øjeblikket sad han der med et Humør, som en hed Kakkelovn, man varsomt maatte gaa udenom.

»Aa nej, skal De alt gaa, kjære Fasting!« beklagede hun, da han noget lummert og hastig gjorde Mine til at tage Afsked . . . »ikke en Kop Kaffe til? Saa kommer kanske Karsten hjem. De véd ikke, hvor jeg er glad i Deres Svibel, — og netop en blaa . . .

Jeg skal sige Dem noget,« nikkede hun moderlig til Farvel; — »jeg liker godt, at unge Mennesker viser sig forekommende og elskværdige mod os ældre; det er ikke noget daarligt Tegn.«

Siden Fasting slap Cecilies Haand paa Ballet inat, til han ieftermiddag skjælvende og beklemt, saa det susede om Ørene, traadte ind til Kommandørens, havde han ikke gjort andet end se hende for sig, — med de to tunge Rosenknopper i det svære Haar og det kraftige meningsfyldte Ansigt, hvordan hun havde smilt og lét op mod ham, — saa han blev som et nyt Menneske under det!

Han havde gaat som i en Rus lige til han ieftermiddag stod der ved Døren, og kom til at banke for stærkt paa og bagefter lyttede til Kommandørindens blidt udtalte: »Kom ind!« som et heldigt Varsel.

Han havde havt et Slags Tro paa, at hans Skjæbne skulde blive afgjort i denne Dag, om ikke netop med det ligefremme, afgjørende Spørgsmaal, — lidt Lejlighed skal der jo til alting, — saa dog af hendes Øjne og hele Væsen. Han vilde vidst at spørge slig, at hun maatte have svaret. Og saa! . . .

Med den blaa Uniformspijækert opslaat om Ørene for det halvvaade Snefog gjenfandt han sig en Timestid efter i Skumringen travende i det bløde, endnu uopkjørte Føre paa Landevejen.

»Jeg Fæ!« brød han ud, — »docerede for hende om Krog og Angel, og, mens jeg snakker, sætter hun bare Troskyldigheden med de forskende kloge Øjne paa og smiler, saa den gløggeste maatte bide over, — endsige saadan en ligetil Lax som jeg . . . Koket naturligvis . . .

Pokker! jeg er jo ikke den eneste, som er forgabet i hende. Der er jo en hél Hale; — og det maa da vel være for noget.

Aa—aa—nej, der tør de nok ta en Smule Fejl; hun har tilovers for mig . . . Hun har tilovers for mig,« — standsede han, — »ordentlig tilovers for mig!«

Han skridtede med ny Fart.

»M—en, naturligvis, — der er et stort Sprang fra at holde af én til at ville hoppe lige lukt ind i det for hele Livet. Det er en Kjætting med to Halsbaand det. — Hun maatte være lige gal forelsket som jeg for at gjøre det. Hun har naturligvis betænkt sig, — faat Skrupler inat.

Hvad véd hun egentlig om mig? — og kanske, om hun fik høre alt det, jeg tilslut havde at sige hende, vilde hun bare bede Gud bevare sig!

Huh, jeg tror sandfærdeligen, at det, som mest klemmer, det er at faa snakke rigtig ud . . .

Hun var saa vakker og klog, — saa vakker og klog!« . . . gjentog han. »En gaar her og slæber med sig selv i Ensomheden og lukker sig inde, — og tror saa at finde den, som kan forstaa én, og som én vilde betro sig til — slig, som én er, med Skrøbeligheder og hele Vasen . . .

Men, — gaa ind med et Menneske, som hun aldrig kan bli kvit igjen?

Ja, én maa egentlig være saa spelrende desperat blind forgabet som jeg for at vaage sligt . . . Og, om hun saa har betænkt sig, — hvad urimeligt er der i det? Hun kan sandelig mene det baade oprigtig og varmt, om hun ikke saadan paa første Ord vil springe lige lukt i Havet med mig, stakkars Pigebarn! Det vil bare sige, at hun har lidt Vét tilovers endnu . . .

Eller — hm, . . . saa saa, — kanske det tilslut er Moderen, som har havt Vettet for hende . . . Du skal sé, det er Kommandørinden, som har lagt Kjælke ivejen . . .«

Minen lysnede betydelig.

»Du skal sé det!«

Han gik og grublede bortefter.

Det blev nu Kommandørinden, som nærmest beskjæftigede ham.

Hun var jo saa udsøgt venlig ved Kaffen, — og han var et Fæ som ikke havde begrebet, at der stak noget under . . .

Men, — hun inviterede ham til at komme igjen — —

V.

De havde kjøbt Silkebaand og Handsker, Cecilie Witt og Laura Fock, og kom ud fra Galanterihandler Printz. De to Veninder bøjede i rask Fart om Hjørnet med Ansigterne mod Nordensnoen, som fejede opover Gaden.

Den hastige Gang sagtnedes mærkelig ikke langt fra et lidet rødt Hjørnehus, i hvis rimfrosne Vinduer Toppene af Glaskrukker med Bonbons og Sukkerkugler plirede frem i Dagen. Der skimtedes nogle paa Sidehylder udstillede Kager og ophængt Bagværk af forskjellige lokkende Farver.

De stod lidt tvilraadige.

»Kanske det ikke er noget videre idag; lad os gaa forbi og sé.«

Der var en vis indbyrdes Lystighed i Minerne.

»Jo, de staar derinde paa Disken i Pladen Æblekagerne, — kan Du sé Laura? Jeg er vis paa, de er ganske varme.«

»Den, som bare havde havt Marthe til at springe ind for sig,« udbrød Laura. — »De kan kige i Vinduerne efter os hele Gaden opover. Du kan være vis paa, de siger, vi træffer Kadetter dernede.«

»Pyt for det! Der kommer ikke et Liv fra nogen af Skolerne eller Institutet før elleve. Bare vi skynder os. Vi kan godt spise én, mens hun pakker den anden ind, saa tar vi den i Muffen . . .«

De gled hastig ind af Døren.

Det var ovenpaa denne heldig udførte Affære, og just som de i brillant Humør endnu tyggede Resten af den første saa altfor skyndsomt indtagne Æblekage, — at de om Hjørnet næsten løb lige paa Løjtnant Fasting.

Han gjorde Grebet til Huen med en forskende stiv Hilsen; men Udtrykket gik over til et solskinsartet lysende, da han mødte Cecilies Øjne. Der stod under Overraskelsen en saa skalkagtig tillidsfuld Meddelelse i dem, at han oplivet nikkede ned til Konditorboden til Tegn paa, at han forstod Betroelsen.

Cecilie kjendte sig, som hun kunde flyve, saa lettet var hun. Hun følte, at dette lille Møde var en Udsoning, en Begivenhed mellem dem. Og hun havde gaat med et tungt Tryk paa Hjertet i de sidste Dage, — havde ikke havt Fred, siden hun hin Eftermiddag efter Kaffevisiten hørte den dragende Strubelyd af Fjæren i Gangdøren, som slog igjen efter ham.

»Ærgerligt Du, at vi traf Fasting!« mente Laura, — »nu skal han vel fortælle de andre Løjtnanter, at vi gaar der om Dagen for at træffe Kadetterne.« —

— Karsten og Mama var alene i Stuen, da hun kom hjem, og Marthe hyssede og sagde, at de ikke maatte gaa didind. Mama var i daarligt Humør. »Kan Du begribe, hvad det er, Cecilie?«

Derinde sad Karsten skjødesløs med Albuen lænet paa Bordet:

». . . Galt ja! Sig mig nu, Mor, nytter det til noget at bli ved med det? Javist er det galt ja. Kan jeg ikke finde de stakkars sexti Daler, der maa til Afdraget, saa kommer de min Salighed til Kommandøren med Papiret. Og da skal der bli Staahej! — Hututu, han tar jo alting

som den levende Dommedag. Og hører han tilmed, at jeg har bortsat Gagen, saa er han istand til at holde et Hus, saa her blir Skandale for hele Officerkorpset. Han mangler saa total Sansen for det, som er fair play.«

»Det har Du ikke Lov til at sige om din Far, Karsten.«

»Aa Mor,« — Karsten anlagde en affejende Overlegenhed, — »der er noget, som heder at repræsentere Uniformens Prestige. Men sligt gaar højt over Gamlens Begreb. Han gjør sig bare latterlig med disse moralske Ligtaler. Og saa helvedes ugentlemansmæssig udannet, som det høres.«

Karsten strakte ud Hælene og saa misfornøjet op i Taget.

»Jeg synes virkelig, Karsten, Du kunde holdt mig fri for mere af Pengeplager nu!«

»Ja—a den, som havde den Visdom. Men man er nu engang Gentleman og kan ikke gebærde sig som en Prakker. Og desuden, Mor, har nu Du egentlig træneret mig til at gnu paa Skillingen? Mon Du ikke har villet ha din Søn i en vis Stil —«

»Men Karsten . . . bebrejder Du mig nu

ogsaa, at jeg har holdt formeget af Dig?« udbrast hun.

»Aa jeg bebrejder ingenting, naturligvis. —— Jeg begynder bare at bli en Smule fornøjet af at være hjemme.« Han spandt resigneret sit tykke Sideskjæg ud med Fingrene.

»Karsten.«

»Du sér da, hvor det generer mig paa al Vis. Ikke saameget som en liden Gjældsaffære uden at den resikerer at komme til behagelig Drøftelse af Kommandøren.«

»Naar det nu ogsaa skal lægges mig tillast, at jeg aldrig har tænkt paa andet end det, som kunde være Dig til Glæde og Fornøjelse; — ja for det var det, Du mente!« halvt jamrede hun.

»Sé saa, — naa! — Jeg taler om de sexti Daler, og Du kommer stadig med alt andet, Mor. Det er bare umuligt, at faa Dig til at bli ved Sagen.«

»Du véd jo alt, hvad Husholdningspengene skal række til.«

»Aa for den Sags Skyld, saa behøver Du vist ikke at haste saa med at betale Regningerne for Kjoler og Hattepynt oppe i Kristiania; de venter saa inderlig gjerne et Fjerdingaar til. Kommandørens Navn er godt nok.«

Kommandørinden hensank i en stille overvejende Betænkning, hvorunder hun langsomt nikkede ved sig selv.

»Men saa maatte jeg bestille mindst et Fløjelsliv eller noget lignende,« brød hun ud, »saa Regningen med Anstændighed kan betales senere.« Minen var lysnet betydelig.

»Far spør virkelig saa efter alting nu, om det er betalt, at det sandelig er nok saa tungt at være mig, Karsten! Jeg maa ta meget paa mig for din Skyld,« sukkede hun hengivent og støttede sig tilbage i Sofaen.

»Jeg har nu min Tro om, at den Gamle spør nok saa forsigtig efter, naar det gjælder Dig, Mama. Dels véd han godt, hvad derpaa følger, . . . og dels er han naturligvis forfængelig nok af Dig, — ja han som vi andre.«

»Aa Du! . . .« Hun kneb med et eget Smil Øjnene sammen. — »Ulykken er, at Du sletikke er skabt til at leve paa en Løjtnantsgage, Karsten. Der er noget af en Herremand i Dig.«

»Hvad Pokker kan det nytte, naar man ikke har noget at være Herremand paa.«

»Ja Du behøver nok i Længden mere end mine stakkars Husholdningspenge. Du er af dem, som ligesom bare mangler Hest og Vogn og Tjener.«

»Ja—a, vilde jeg rejse ud og lægge mig ordentlig i Sælen nogetsteds, saa kunde man vel altid spille en Rolle; — det er ikke frit for, at der imellem kan overfalde mig en vis Lyst til at bli noget dueligt.«

»Snak ikke saa, Karsten! — hvormange vinder noget paa det Vis? Saadan Opbrydernatur som Far og den Slags har Du virkelig ikke. Det var Synd, om din vakkre Ungdom skulde gaa op i bare Slid og Trællearbejde; jeg vilde kjende det, som jeg mistede Dig. — Og,« ivrede hun nervøst, »Du kan tro, der var flere end jeg, som vilde savne Dig . . .

Sig mig nu,« spurgte hun pludselig, »er Du virkelig saa opmærksom mod Wally Wanckel, som hun fortjener af Dig. Ja for at hun har været mere end tilstrækkelig optat af en vis Herre i hele Vinter, derom er der ikke Tvil.«

»Mon Du ikke har Hallucinationer, Mor, naar det gjælder mig?« afskar han hende lidt kort. Han havde just, før denne plagelige Affære kom paa, grublet over, om han skulde gaa op til Falks iaften, hvor han var vis paa at træffe Minka Krog.

»Aa kjære Karsten, fornærm ikke din Mors Iagttagelsesevne. Jeg forsikkrer Dig, hun er et

andet Menneske, fra Du kommer ind; — blir saa stille og distræt. Ellers kan hun underholde baade morsomt og forstandigt.«

»Ja—a, Mor, morsom — er hun nu — i—ikke!«

»Men Karsten, hundrede tusen Daler er ikke saa kjedsommelige.«

»Ne—ej, — nej« . . .

Karstens smukke, lidt oversunde Ansigt faldt hen i en forstemt Selvbetragtning, medens han med Fingrene opererede betænkt i de smaakrøllede Nakkehaar.

»Tja, tja, Mama,« sagde han lidt grælende. »Jeg skjønner jo saa inderlig godt, Du ikke bryr Dig om, at jeg skal være rigtig forelsket i nogen, — saa det bare blir Dig, som har mig.«

»Huf Karsten, Du sidder der saa lej,« pustede hun. — »Dette har rigtig været en ubehagelig pinsom Formiddag!«

Hun pirkede varsomt med Strikkepinden fremme i de graa Pandebukler:

»Jeg mener, Du faar bé et Spilleparti til Dig iaften. — Saa lar jeg Nella plukke og gjøre istand sex Ryper strax, — hvad siger Du, Karsten?«

»Jaha, hvorfor ikke det; — de vanlige . . . Grundt, Falkenberg og Bull eller kanske heller Fasting?«

Medens Familjen holdt til om den store Astrallampe i Dagligstuen, spillede de unge Løjtnanter deres Boston i det ydre Værelse for opslagen Dør.

Der lød raske Meldinger, lavmælte ironiske Yttringer og, — som Kommandørinden bemærkede, da hun gik om ved Punschebordet, — der maatte vist være meget store Kort paa Haanden iaften eller ogsaa meget Mod.

»Det er Deres mageløse Punsch, Kommandørinde,« klagede Bull, — »jeg vilde ikke eje Opskriften for aldrig det, den lar én begaa saa rent for mange Bêter.«

»Ja de Bêter . . .« rystede Kommandørinden paa Hovedet; — »men det er nu engang de unge Herrers Privilegium at gjøre Bêter.«

»— med Forstand, — med Forstand ja,« — korrigerede Karsten og kastede et Kort paa. — »Tak, Mama!« han holdt Glasset hen til hende.

Kommandørinden bar jo sin statelige Vær-

dighed med sig ogsaa, hvor det gjaldt en saadan Ting som at skjænke Punsch, og det kniplingsfryndsede Haandled med det svære ciselerede Armbaand og den hvide lidt for aarespræ̊ngte Haand med Ringene spillede om Muggens Hank. Det var med noget af det Lune, hvormed hun i gamle Dage forstod at indtage, at hun nu mysende hen med Øjnene langsomt sagde:

»Forstanden indfinder sig saa inderlig sikkert med Aarene, — og saa faar vi slet Humør.«

»Jeg løfter mit Glas for Kommandørinden,« udbrød Grundt; »jeg trænger nu engang saare til det overbærende; — og griber Anledningen til at tømme det helt ud, — aa for en Punsch!« — — —

— Det var en egen rutineret, let legende Maade baade Grundt og Falkenberg havde, naar de af og til, medens en Rubber var ude, udfoldede deres Konversationstalent inde i Stuen hos Damerne.

Cecilie var opstemt og kom i et Væk i Disput, saa Grundt tilslut maatte søge at faa Kommandørinden med paa sin Side. Hun mildnede ogsaa af paa Dissentserne med en fuld Sol af moderlig Overbærelse:

»De unge Piger er oprørske véd De, Grundt;

idetmindste er det i et forskrækkeligt Maal saa med begge mine.«

Den hidsige Trods klædte jo hendes Datter godt; — hun var ikke blind for det; — men der var noget vist væligt i den indtagende Nakkebøjning, der næsten lidt betænkelig mindede om Faderen. Cecilie manglede ligesom disse blide, ubeskrivelige Mellemstrænge, der er saa gode at eje i alle Forholde.

Jan skjønte saa inderlig godt, hvorfor Cecilie var lidt oprørsk ikvæld og overdreven; hun kunde sé Fasting derinde, hvergang han bøjede sig eller gav Kort.

Jan sad lidt tilbage i Halvmørket og knækkede Nødder paa Permen af en Navigationsbog, som han brugte til Presenterbakke for Damerne og ærgrede sig over, hvordan de ærtede og fik Marthe héd i Toppen ved at behandle hende barnslig. Hans poliske Ansigt og spillende Øjne stod i en levende Meningsudvexling med hende, og han forsømte da hellerikke efter Evne at afbryde Passiaren ved passende ubelejligt at byde Marthe sine forskjellige Udvalg af de bedste Nøddekjærner. Disse hans sidste Experimenter standsedes jo af og til ved en streng fortørnet Straffemine fra Kommandørinden . . .

Der kom Fasting; — og Marthe maatte kige hen paa Jan og siden lidt hen paa Cecilie. Hun havde nær lét, da Fasting knagende satte sig i Rørstolen; han var ingen Spirevip.

»Frøken Cecilie tegner for at brodere?« sagde han og bøjede sig hen til hende; — »det sér ud som . . .«

»Ja, men Ulykken er, at jeg ikke faar det til. C'et blir saa for stort mod W'et, naar det skal føres helt rundt.«

»Vil De laane mig det lidt . . . Tak ogsaa Blyanten.«

Hans haarede, brede Haand ledte lidt, før han fandt den bekvemme Maade at føre den paa, og han sad en Stund og stregede forsøgsvis hen og bort i Luften, medens Cecilie fulgte, hvad det skulde blive. Begges Hoveder var nær sammen ved Bordet. Marthe turde næsten ikke sé op paa nogen af dem Hun syde og syde.

»Kan det gaa an — saadan?«

Cecilie blev héd. Hun saa sit Navnetræk C lagt rundt om W; men paa endel af W'et var der som udkastsvis gjort et Par Snirkler, saa det godt kunde tydes som et F. Hun blev blegere og blegere, medens hun saa ned i Broderiet.

»Er De fornøjet med det?« spurgte han

lavt, idet han rejste sig; han raabtes ind til Spillebordet igjen.

Cecilie følte, hun skalv; hun prøvede at smile. »Ja,« fik hun endelig presset frem, og saa med ét helt og fuldt op paa ham.

Han gik hastig; men vendte sig i Døren som for at tage med sig endnu et Glimt af hende.

Marthe tittede paa delikateste Maade op paa Søsteren, men blev hængende ved det lyse, lykkelige Udtryk i hendes Ansigt.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Kommandøren havde været ganske mærkelig hyggelig i hele Kveld, holdt sin egen Menage, røgt Tobak og læst Aviser henne i Hjørnesofaen ved sin grønskjærmede Kontorlampe.

Nu lagde han Piben fra sig, slentrede forbi den opslagne Dør og keg ind til Spillebordet.

Under Fornemmelsen af, at hans overhængende Kritik nærmede sig, gik Spillet med en vis forceret Frejdighed; man sagde Witzer til sine Udspil med en fri, uberørt Ligegyldighed, medens Karsten utaalmodig saa hen paa det engelske Slagur: — det lakkede vel retnu mod den gamles Sengetid? Falkenbergs distingveret krumme Næse med de mørknende Indsænkninger

ved Næsevingerne fik endnu mere end ellers Udseendet af at lugte misfornøjet surt, og en og anden uvilkaarlig Drejning viste, at Grundt ikke var fri for en nervøs Følelse i Ryggen, da Kommandøren blev staaende bag ham og begyndte at følge Kortene.

Nu tog han en Stol og satte sig. Det var dog et mærkværdigt Spil, Grundt der havde paa Haanden . . . Fyren skjønte nu vel, at han bare behøvede at holde paa Knægten for at ha otte Stik oplagte? Men det kunde aldrig falde ham ind at blande sig i de Herrers Spil.

Med et frisk, flot Drej satte Grundt Knægten i, saa den snurrede rundt paa Bordet, og kjendte et Blaas i Nakken, der havde Arten af alt andet end kildrende Smiger.

Kommandøren var en fin Spiller og »Hm—rrr—hm!« —, lød det med visse Mellemrum, indtil Grundt med røde Øren og i indvendig fortærende Sinne, som han siden sagde, — satte i en slig kapital Dumhed, at Kommandøren bare stum rejste sig og forhalede ind til sit eget Bord.

Der tar han min Salighed paa ny fat paa Aviserne! rasede det indeni Karsten, der følte sin Honnør som Vert berørt. Han rejste sig og gik hen i Døren:

»Mama, det er Meningen at takke for os. Vi forlægger Resten af Kvælden oppe paa mit Værelse; — haaber Du har en liden varm Fornyelse af din Punsch at sende op til at støtte paa, hvad jeg ellers kan ha deroppe?«

»Javist, min Ven, det skal komme; — og Jan hjelper nok med at arrangere Kortbordet.«

»Hm—rrr—rr« . . . harkede det henne ved Kontorlampen — »Klokken er elleve, ser jeg, — Sengetid for Folk, som har noget at bestille. Jeg vil sige mine Herrer Godnat!«

Kommandøren rejste sig med den ene Haand om Lampen og hilsede med et Buk, der var knapt nok.

»Men Witt!« — brød Kommandørinden indigneret ud, da de var gaat, — »tænker Du da ikke paa, hvor umulig det er for Karsten at bé Venner til sig paa den Maade?«

»Aa jeg tænker, der blir lige meget og lige lidt af ham aligevel jeg! Han blir det, han er, — en Spradenfeldt, som driver Dank og sætter Bêter paa alle Kanter naturligvis. Hvorfor skulde nu ikke de Herrer kunne holde ud i en skikkelig Stue?«

»Men Witt . . . slige unge Mandfolk de har dog virkelig meget mellem sig, som ikke netop

er for Cecilies og Marthes Øren; — ja eller for mine,« tillagde hun med Værdighed.

»Saa—aa? — alskens slibrig daarlig Snak om Fruentimmer og sligt —«

»Hys da . . . Cecilie og Marthe!« mindede Fruen; »jeg haaber, Du betænker, at dine Døttre er i Stuen Witt!«

Cecilie havde staat i egne Tanker med Broderiet og Tegningen i Haanden færdig til at gaa; nu saa hun med ét spændt spejdende hen paa Faderen.

Skjæret af Kontorlampen faldt paa Kommandørens magre skarpe Ansigt og korte graa Kindskjæg; der gik en Bevægelse i ham, som han havde ondt for at mestre. Han ligesom mumsede ved Læberne paa gammelmandsvis.

»Jeg fordrager ikke, at der skal bli en Døgenigt af Karsten!« kom det skjærende. — »Var der enda lidt Saft og Kraft i Turingen. Men jeg sér ikke andet end en rigtig liden, smaaagtig og simpel Forfængelighed . . . Jeg forstaar ikke, at Du vil hjælpe til med det, Mor!« —

— Det var kun langsomt Fod for Fod, at Cecilie gik op ad Trappen for at lægge sig. Hendes Skygge var sén om at flytte sig ved den halvdunkle Ganglampe — næsten, som hun

kunde villet opfange ét og andet af den højrøstede Passiar, der kom fra Karstens Værelse indenfor den brune Dør deroppe. Hun skulde forbi den ind til sit og Marthes Kammer.

Der lød Lattersalver og hun skjelnede Fastings dybe korte Stemme imellem. Han var ikke bedre end de andre havde Karsten sagt! . . .

Hun standsede et Øjeblik spændt, men tog sig igjen og skyndte sig forbi.

Cecilie havde varmet Bolt til Pibejernet og fæstet det i Nellas Strygebræt. Det var lunt og varmt derinde i Pigekammeret baade af Kakkelovnen og Strygedampen og formiddagsstille, før de begyndte at brase i Kjøkkenet til Middagen. Solen skinnede blændende paa de opkastede Sneskavler udenfor Vinduet.

Det havde været en noksaa urolig Morgen. Mama var grætten og holdt Hovedpinedag antagelig efter én eller anden Meningsudvexling om Gaarsdagen med Kommandøren oppe paa Soveværelset.

Cecilie sad taus foroverbikkende paa Kjøkkenstolen, medens det vaade af Strimlen hang sladsket

ned fra den ene Side af Jernet, og det færdige efterhaanden krusede sig oplagt i Hob paa Bordet.

»Du Nella!« kom det endelig — »naar sluttede de igaaraftes oppe hos Karsten?«

»Aa det var saamæn nok saa tidlig det — for dem at være, — at de sluttede — her da,« lagde hun til. »Klokken var vel som to.«

Der blev en Pause.

»Hvad kan de lé saa af Du?« begyndte hun saa igjen. — »Du var jo deroppe med Punsch igaar.«

Nella svarede ikke. Hun syntes blot mere og mere at blive ladet. Kapitlet om Mandfolkene vakte altid hendes Indignation, og under Anstrengelsen for at presse og trykke med Strygejernet lød et formummet »mm . . . hm!«

»Du hørte da, hvad de snakkede om, Nella?«

»Aa aa — mm, — mh, — det er nok bare om én kan lade være at bruge Ørene . . . Aa — mmh!« pressede hun paa oppe i Skjortelinningen. — »Jeg sér paa Brættet og Glassene og sætter det fra mig og hører hverken tilhøjre eller tilvenstre. Jeg er glad, jeg er vel ude igjen.«

»Var det nogen, de gjorde Nar af Du?« kom det forsigtig.

»Aa—mm, — mmh, — der er nok ikke mange, som gaar fri der; de holder sig ikke engang for god til at ape med et gammelt Menneske, naar hun efter Kommandørindens Befaling gaar op med Punschemuggen.«

»Hvordan det? hvad er det Du mener, Nella?«

»Aa det kan være det samme hvad jeg mener; — men saa skulde de nu undsé sig for at skøje og bry et ordentligt Menneske — og drikke Kjærestens Skaal, — jeg véd mig saa vist fri; der har ingen havt noget at si'e paa mig før i Verden, saa kunde jeg vel gaa i Fred nu.«

»Og det blev Du saa sint for, Nella?« lo Cecilie.

»Jeg tænker, de blir det nogen og hver jeg. Tro dem den, som lyster; der er mange nok blet bedragne paa det. Men nede i Stuen er de saa galante og fine, bevars!«

»Der er da vel Forskjel paa Mandfolkene ogsaa Nella, — én er vel saa og én saa?«

»Da har jeg sandelig for mit Liv aldrig hørt

andet end, at der var samme Arten i dem allesammen! Skulde den Dør slaaes op, saa —«

Hun vædede paa Fingeren, kjendte hen paa Strygejernet, om det var varmt og tog saa i stum Iver paa med at stryge. Mundens Mimik og det lange Parti opover Kinden gav mere og mere Udtryk for hendes Forargelse, medens hun overlod sig til sin gammelpigelige Fantasi om alt det forfærdelige ved Ungkarle.

»Det er nok ikke værdt for en ung Frøken at grunde i det,« endte det forblommet.

»Jeg véd snart ikke, hvad der er værdt for en ung Frøken jeg?« undslap det Cecilie kort; hun pibede paa Strimlen utaalmodig jagende.

Det ringede paa Entredøren, og nogen lukkede op. Det fór gjennem hende, at det kunde være Fasting.

Men, da Stuepigen virkelig kom ind og meldte, at Løjtnant Fasting var derude, svimlede og susede Blodet hende for Ørene. Bleg og med kolde Hænder samlede hun i skjælvende Hast op Strimlerne . . .

»Men kjære vene« mente Nella, — »er han alt her igjen den Løjtnanten? De burde da svælge Turingen først, synes jeg, og sove ud.

Oppasseren kan saavidt ha faat Tid til at ta Punscheflekkerne af Frakken!«

Bemærkningen berørte Cecilie pinlig, medens hun holdt en flygtig Mønstring i det lille Spejl over Nellas Kommode.

Hendes Blod bankede heftig, da hun vred om Dørklinken ud til Entreen.

Men det varme lykkelige Blik, hvormed han havde hilset hende, tabte uvilkaarlig endel af sit bedste Udtryk, da hun i sin noget stive Gjenhilsen lod til at tænke sig, at Visiten kunde gjælde nogen anden.

»Jeg har valgt denne Tid, fordi jeg tænkte« . . . havde han begyndt med Betydning.

Nu saa han alvorlig paa hende, og det var med et Udtryk af smertefuld Tvil, hvorunder han blev rød helt op til Haarrødderne, at han fortsatte: — »fordi jeg tænkte, at Deres Broder endnu ikke var gaat ud« —

Medens han fremstammede nogle Ord, — den Tiltale, han havde havt paa Læben glap øjensynlig for ham, — mødte hans forskende Øje noget forsigtig fremmed i hendes Væsen, der gjorde ham vaer.

Var det en kritisk Mønstren dette besynderlige tvilende Drag ved Læben? . . .

Det var ialfald noget, som gjorde ham utryg og hidsede ham op.

Og nu, han nævnte Broderen, lød Svaret næsten ironisk:

Hun havde ikke sét Karsten idag; han sov vist endnu.

Hun var kunstig og en hel anden end igaar mod ham, det var ikke til at tage Fejl af!

Cecilie stod et Øjeblik og ligesom trak beklemt Vejret. Hun sagde lidt unaturligt og med Ordene i Halsen noget om, han vilde vente, saa skulde han strax faa Besked.

Under den Mistænkelighed, som var opjaget i hende, havde hun haabet paa et eller andet Ord af ham, der kunde give hende Tryghed.

Det behøvedes ikke mere; — blot at sé ham var at tro ham; alle Tvil var svundne.

Med en pludselig Varme saa hun et Øjeblik næsten bedende op paa ham. Hun kjendte, hun fik Taarer i Øjnene . . .

Bevægelsen skalv i hans Ansigt; der steg en fortærende Harme i ham. Han yttrede rydt ligegyldigt, idet han formelt bukkede:

»Saa nytter det ikke at vente; jeg har desuden endel at besørge paa Værftet.«

Entredøren klirrede i Glasset, da han lukkede den.

Cecilie gjorde en uvilkaarlig Bevægelse efter ham; hun havde nær skreget . . .

Jan vilde netop ved Middagstid tage Trappen op til sit Værelse i vanlig Fart for at lægge Bøgerne fra sig, da han mødte Marthe.

»Hys—s, Mama har Hovedpine!«

»Har nogen gjort Dig noget, Du sér saa traurig ud?«

Marthe unddrog sig.

»Faat Skjænd deroppe — af Tante?«

Hun rystede paa Hovedet.

»Hvad er det, Marthe?«

Hun stod saa betænkt der ved Gelænderet.

»Er det noget med mig?« spurgte han pludselig mistænkelig. »Har din Mor sagt noget?

Hører Du, Du skal si' mig det, Marthe! Er det noget, hun . . .«

Han stod og ledte efter Udtrykket, medens hans Blik baade mødte og undgik hendes; det var, som han vilde grunde hende ud.

— »ikke liker . . . Kanske, at Du er saa meget sammen med mig?« kom det noget vanskeligt.

»Nej det har hun ikke sagt noget om, — ikke et Ord heller!« forsikkrede Marthe.

»Men sér Du, Jan,« skyndte hun sig fra det, og Minen var med ét saa bekymret inde i det, som hun nu agtede at betro ham: — »Der er vist noget ivejen med Cecilie og Fasting. Ja, for hun har tat imod ham i Entreen idag; han kom ikke ind og . . . og . . . hun vender sig bare bort, naar jeg snakker til hende og sér saa rød-øjet og forgrædt ud. Da jeg kom ind i Stuen, stod hun rent fortabt ved Sybordet, hun er vist frygtelig bedrøvet. De har nok disputeret igjen og blet uenige.«

»Py—yt! — ikke andet end, at de trætter. Det er det allerbedste Mærke paa, at de snart blir forlovet det.«

»Saa—aa?«

»Højs! Slig uenige er Folk altid, naar de holder af hverandre, og jo værre de kommer paa Kant, des snarere gaar det.«

»Tror Du det, Jan?«

»Jeg tror ikke, jeg véd det. En kan komme frem i alslags Vind, blot det er Vind, sér Du. Det er bare Folk, som ikke bryr sig om hverandre, som gaar saadan og lunker og dvasker og er enige. De, som liker hverandre bedst, trætter, saa Busta fyker —«

Han stod med et hændigt lydløst Sprang midt oppe i Trappen.

Ikke et Ryk i Marthe for at følge efter! Hun stod med Hovedet paa skjeve og keg grundende ud for sig.

Der var i det, Jan havde sagt noget, der vakte en saa kjedelig Følelse hos hende . . . Hun og Jan var altid Venner de, — bare lekte og morede sig . . . og dvaskede og lunkede kanske, som han sa'! Men en alvorlig Trætte som mellem Cecilie og Fasting, saa hun kunde græde sig ihjel og saadan . . . Marthe kjendte, hun fik Øjnene fulde.

Hun satte sig alene hen i Dagligstuvinduet og græd, hun vidste ikke rigtig hvorfor.

VI.

Med de lysere Aftener udover Marts var Ballerne forbi. Selskabeligheden formede sig nu mere som Smaasammenkomster her og der om i Søofficerskredsene.

Det var dette Vinterselskabelighedens Vaarbrud, der under almindelig Uro i Blodet arter sig med smaa delibererende Kaffe- og Thekredse og flygtige uformodede Visiter af Folk, som ellers ikke plejer at slænge ind paa den Maade. Der kommer noget rastløst bevægeligt i Omgangslivet, noget som en opknust Is i Bølgegang. Solen stikker og blinker saa hidsende lyst i Øjnene, Luften damper, og det gjærer og yrer med Muligheder.

Og Karsten havde rigtig Fart paa sig. Han skulde retnu ud i Dampskibstrafiken, var beskjæftiget med alle mulige Forberedelser for sit personlige Udstyr og derhos uafladelig engageret især hos Krogs og Wanckels.

Den lyse stille Minka Krog med den spæde, fine Figur og de vakkre Øjne, som bestandig saa og opdagede saameget morsomt og altid gjemte det til Karsten, havde faat en Ankergrund i ham, som han følte kunde blive farlig.

Men nu, han bare havde denne knappe Maanedstid igjen, bare vel tre Uger, til han skulde ud i Ruten, nu kunde han ialfald unde sig den Fornøjelse at sé og træffe hende, — sandelig ogsaa lidt for hendes Skyld, stakkar, som vist ikke tog det saa rent let.

Det hændte, at han sad oppe paa Værelset og læste engelske Kjærlighedsvers, og der var visse Ryk, hvori han rent ud var hjertegrebet og fandt ud, at hele Verden var Skidt.

For at føje Mama gik han saa med hende til The hos Wanckels og var livlig og interessant. Det var ham derhos en vis Tilfredsstillelse at sé af Mamas Mine, naar de gik hjem, at han havde drejet Hovedet rundt paa Wally.

Men en Sviptur ind til Krogs maatte der jo bagefter til, saa han fik et Glimt af Minka, om saa blot for at faa henslængt et Ord om, at han havde kjedet sig iaften hos Wanckels eller høre Minka uskyldig fromt spørge, hvad Dragt Wally havde anlagt idag, om hun havde smilt lige uudgrundeligt i grønt eller blaat — eller sort? . . .

Karsten fordrog ikke at være sentimental; men han kjendte sig virkelig i denne Tid ikke fri for enkelte Nap af den Sort. — — — — —

— Det forestaaende Liv ombord havde jo Sider, der vel kunde tiltale en Mand, som var vant til at vække en vis Opmærksomhed baade ved Udseende og Væsen.

Og skulde han først ekvipere sig for en maaske fleraarig Livsstilling, saa burde det gjøres grundig, — Udstyr for godt og ondt Vejr fra Solsteg til Regnskyl og Hagl ombord paa et Kystdampskib, hvor man skal repræsentere baade i Kahyt og paa Dæk for Passagerer, Rejsende og Turister fra alle Lande og i alle Verdens Rangstillinger.

Idag var Toiletskrinet kommet, som han havde forskrevet fra England. Det stod der aabent paa Bordet duftende af Russelæder med slebne Glaskrukker under Sølvlaag og alskens Tænger, Børster og Toiletgjenstande med Elfenbens Haandtag hvilende paa Fløjl i to Rader under Barberspejlet.

Kommandørinden var højst tiltalt og fandt, at det var i den rigtig noble massive Herrestil. Just det, som saa i ét og alt passede for Karsten! nikkede hun.

Denne Mangfoldighed af mandlige Fornødenheder betragtedes af Cecilie nærmest med

en vis undrende Nysgjerrighed, medens Marthe tænkte paa, hvad Jan vel vilde sige.

»Hvad . . . hvad er det?« lød Kommandørens Stemme.

»Karstens Toiletskrin Far!« hørtes det i Munden paa hverandre fra begge Døttrene.

»Fra England,« oplyste Karsten tørt.

Kommandøren stod lidt og saa paa det. Der trak sig en tyk læderagtig Fold om Mundvigene.

»Æ—æsch!« harskede han og gik.

»Er det indiskret at spørge,« vendte han sig henne i Døren, — »hvormeget Herren har git for dette — Frisørstel!«

»Sytten Pund,« svarte Karsten flot ligegyldig; han var blevet rasende.

»Sytten . . . Naa saa; naa saa, he—æsch! — og ikke betalt, — naturligvis. Du synes, dette er rimeligt Du ogsaa Jutta? — I min Tid vilde man ikke gjort synderlig Lykke i Officersmessen med sligt noget — Narretøj! Men bevars, bevars . . «

De to bevars'er lød som Trompetskrald i Taget, idet han forsvandt ud af Døren.

»Véd Du hvad, Mor,« sagde Karsten roligt beherskende sig, — »jeg tror virkelig, det er paa-

tide, jeg kommer løs fra denne — demoraliserende Guttebehandling. Det er bent ud utaaleligt. Slig Brutalitet . . .

Han er en gammel Baadsmand, er han! Ikke Spor af Begreb om Raffinement eller bare det, som hører til et civiliseret Menneskes Fornødenheder. Total Mangel i Blodet paa alt europæisk Begreb om Komfort.«

Han slængte sig hidsig hen i Gyngestolen.

. . . »Men det slaar ikke til længere at gaa der paa Træskuderne med Krigsartiklerne i Brystlommen og Rottingen i Sidelommen og dominere og barbere sig Onsdag og Søndag; — de andre Dage skal Skjæggestublerne staa ud af Hagen. Nu, vi gaar med Dampfærger mellem alle Land og har Maskiner og et teknisk dannet Personale under os, faar vi nok vise os som Gentleman med Gentlemans Vaner!

Sæt bare det Tilfælde,« — han vuggede indigneret med Tommelfingeren i Ærmegabet paa Vesten, — »at jeg maatte tilbyde én eller anden ansét Rejsende mit Lukaf. Og den Slags kan jo træffe hver Dag; de rejser inkognito baade den og den, baade Statsmænd og Prinser« . . .

»Ja bevars, Karsten,« udbrød Kommandør-

inden, — »det havde jeg ikke tænkt paa! — Javist, det siger sig selv, Du kan ikke være udstyret fint nok. Witt, Witt . . .« Hun tog et Par ilsomme Skridt henimod Døren.

»Aa nej Mama,« holdt Karsten hende tilbage, »det er ikke noget for ham det! — Bær Toiletskrinet op paa mit Værelse, Du Marthe; — men forsigtig. Sæt det paa Kommoden.«

Siden hin Formiddag i Vinter, Cecilie og Fasting skiltes i Entreen, havde hver af de selskabelige Sammenkomster, hvori hun kunde vente at træffe ham, været hende en hel Spænding. Hun havde levet i Feber for hvert af dem, drømt og udgrundet, hvad der vilde komme, studeret, hvordan hun selv vilde være, og hvad hun vilde sige, saa de ikke fik noget at opholde sig over. En Dame gi'r Tonen an omkring sig, havde Mama og Karsten sagt!

Danse med ham, svare ét eller andet Ord og sé paa ham, det vilde være saa let og naturligt.

Hun kunde imellem kjende sig saa tryg, hun havde jo følt, at han holdt af hende.

Men saa dæmrede de igjen frem alle disse Mistanker, som gjorde Jordbunden saa utryg, — og rev Illusionen tvertover som et skrigende Tøj.

Hendes Fantasi stod igjen foran alt dette mystiske, og hun grublede og grundede, indtil hun atter var der, hvor hun sidst slap, — hvorledes han nærmede sig, hvad han kunde sige og hun svare . . .

I hvilken Dragt vilde han helst synes om hende?

Og naar hun saa traadte ind paa et Bal skjælvende og bleg, saa det prikkede i Kinderne . . .

Han var der ikke, kom ikke! — ikke første Gang, da hun havde den enkle hvide med Perlerne, heller ikke den næste, da hun bar den blaa med Axene i Haaret. Salen blev med ét saa tom. Og hun maatte danse og være i Vinden og konversere om alt det, hun ikke brød sig om, med alle disse komplimenterende Mennesker, hun hellerikke brød sig om — i det uendelige hele Natten udover.

Det var ikke Maade paa, hvor Karsten var fornøjet med hende, og hvor han skrød af det Dagen efter.

Men Marthe fik ikke et Ord af Søsteren, naar hun kom hjem og lagde Naalene, eftersom hun tog dem ud, én for én nøjagtig op i Glasasjetten paa Spejlbordet, hængte Kjolen hen og ordnede hver Del af Pynten i al Nøgternhed paa sit Sted for at slippe at behøve at røre ved noget af det imorgen.

Paa Ballet i Officersklubben — det sidste iaar — overgik hun sig selv. Hun havde indrettet sig paa at trodse den Kvæld og rigtig gjøre Lykke, fordi han havde negligeret hende!

Iaften vidste hun han kom; han var jo i Bestyrelsen og havde været hos hendes Bror om Formiddagen — oppe paa hans Værelse.

Da hun viste sig ved Karstens Arm, tog hun alles Blikke, det blege ved hende den Aften gav hende sligt Udtryk.

Hun saa ham strax, hvorledes han iagttog og fulgte dem, fra de kom ind af Døren. Det havde været hende umuligt nu at møde hans Øjne blot nogenledes naturligt, det bankede og standsede saa lammende inde i Brystet. Han stod øjensynlig og ventede paa, at de skulde komme forbi.

»Godaften, Fasting!« sagde Karsten, — »vellykket Arrangement, Du! heldig ordnet.«

»I det Stykke stoler jeg heller paa din Søsters Skjøn. Hvad siger De, Frøken?«

Der var noget i Henvendelsen, der gjorde, at der kom en halvfjottet Hevnlyst over hende:

»Udmærket; men hvorfor tog De ikke Exempel af Ballet sidst hos Lüders? — alle de grønne Dekorationer med Bladplanter i Sideværelserne, erindrer De nok.«

Han saa forbauset paa hende; — hun maatte dog for Pokker huske, at han ikke havde været der!

»Aa naa, De var der vist ikke? men der var saa nydeligt!« — Og saa nikkede hun venligt, idet de gik videre.

Hun turde bare ikke tænke paa, hvad hun havde sagt. Hun følte det ligesom noget var gaat istykker for hende; — og saa blev hun engageret og kom i Vinden.

Herrerne kappedes om hende fra Dans til Dans; de dukkede frem og bukkede, saa Balbogen var mere end fyldt. Der snakkedes, og det hvirvlede rundt. Hun saa ogsaa et Par Gange Fasting paa Gulvet i Medfør af sin Pligt som Bestyrer, og hun overraskede ham i at staa og sé paa hende, medens hun dansede.

Hun havde hele Tiden med haardnakket List gjemt Wienervalsen til ham; det var den niende Dans.

Hun vilde finde en Lejlighed til at hilse ham. Hun fandt den, og hun saa, han blev ganske forandret.

Men ogsaa Wienervalsen gik forbi.

Og dog var og blev der hele Tiden som en usynlig Traad imellem dem.

Hun følte, han holdt Øje med hende; — og Blikke og Miner, hvad hun gjorde, Maaden, hun førte sig paa og konverserede, det var alt bare med Tanke paa ham!

I Kotillonen havde han sin Plads et Stykke nedenfor paa den anden Side, og hun havde mødt hans Øjekast, idet hun dansede forbi. Det var saa eget grundende — beundrende.

Hun fik med ét ligesom Fornemmelsen af, at hun dog kunde eje sin Magt over ham.

Og det var ikke uden Bevidsthed, at hun bagefter stod lige over for ham og smilte saa levende interesseret til Devold, som konverserede hende. Fasting havde engang nævnt noget om det lyse talende Udtryk ved Munden, naar hun smilte. Et og andet halvvovet Blik sagde, — hvad hun anede og følte, — at hans Opmærk-

somhed ikke vég fra hende, at hun holdt hans Sans fangen, og hun sittrede af Glæde.

Det var som en Strid, hvor det vejede om hendes Magt.

Hun gjorde sig ikke Rede for, hvordan det gik til, eller hvor hun tog Modet fra, det hele gik for sig i en Stemning uimodstaaelig, ubetænkt.

I en af de smaa Ture, hvori hun havde at tage op en Kavaller, stod hun pludselig foran ham:

»Har De rent bestemt Dem til ikke at danse med mig mere, Fasting?« spurgte hun.

Han saa overrasket ud, og som han stred med sig selv, før han lidt sent svarede:

»Naar man danser saa klodset som jeg, optar man ikke Ballets første Dame; — det er simpelthen min Pligt som Medlem af Bestyrelsen,« spøgte han.

»Det mener De ikke noget med, Fasting!«

»Mener De altid med, hvad De siger?« henkastede han, idet han førte hende ind i Valsen.

Medens hun rettede sig efter hans Dans og havde hans Arm fast om sig, kom det »Ja«, hun svarte, det følte hun, af hele hendes Hjerte.

Han smilte lidt eget:

»Javist, javist, — jeg tror det jo ogsaa, — hver Gang!

En ung Kvinde har saa mange oprigtige Stemninger,« tog han sig lidt efter brat. Han pressede hendes Haand haardt, medens de dansede videre.

Hun saa blot i blind Rus Lysene blinke over hans Skulder.

»Saa glat saadant et Dansegulv!« undskyldte han et fornyet Tag om hendes Liv.

For tredje Gang foran hendes Plads følte hun, hvorledes han næsten nølede med at slippe hende. Men, idet hun gav ham sit bedste, tillidsfuldeste Blik, blev han igjen saa egen ironisk:

»Jeg har vist beholdt Dem forlænge, Frøken Witt! Men hvem vil ikke gjerne drage det ud, naar han et Øjeblik kan kjende det næsten, som han holdt Lykken mellem Hænderne? . . .«

— — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

Fasting kunde ikke gjøre for det. Hver Gang han havde sét hende igjen om blot i Forbigaaende flygtig paa Gaden, — det gjærede altid paany op i ham.

Men aldrig havde han sét Cecilie Witt saa smuk som i denne Kvæld!

Han havde Følelsen endnu i Armen af den unge fulde, elastiske Skikkelse, han havde holdt om Livet, hendes rige kastanjebrune Haarfylde med den vidunderlige Nakkebøjning nær ind til ham. Og han havde søgt at faa Grund i Ansigtets Udtryk. Det var saa oprigtigt, saa helt fyldt af det, hun mente — i det Øjeblik! — at én kunde git Livet paa, at der ikke var en Bagtanke i hele hendes Sjæl. Og det var der ikke heller, — førend siden, naar hun fik betænkt sig og snurrede Hovedet rundt paa nogen anden.

Hun huskede ikke, enten han havde været paa Ballet hos Lüders eller ej! — hvad var nu det for noget?

Men, at hun var farlig besnærende, det kjendte han paa den Feber han var i . . .

Der gik Timer af Natten og ind i den graa Morgenlysning, hvorunder han tændte Cigar efter Cigar uden at huske, hvorledes den forrige var udrøgt, før det blev ham muligt at faa stilnet ned og klaret Tankerne og opgjøre sin Konduite.

. . . Naar en forstandig Mand skal stifte Familje, hvad vil han saa ha?

Kanske den, som fanger og koketterer og drejer Hodet rundt paa én og er interessant — og ubegribelig, — og kan snyde én imorgen slig, saa, — ja saa der bare ikke gives den Skarv i den vide Verden, som kan snyde én for hundredeparten? For, om de tog Huset og Sengen og Støvlerne og satte én paa Kronarbejde, hvad var det, mod at mærke, at Du har tat Fanden paa Ryggen og skal bære ham frem, til Du sturter, — til Du sturter, Gut! — Og saa blir Du saa ond og harsk indvendig, at det eneste Rette, Du kunde gjøre, var bare at kværke baade Dig selv og hende, expedere sig ud af Verden . . .

Aa nej, — saadant et saakaldet bedaarende Fruentimmer, som én aldrig kan lodde tilbunds aligevel, det blir for sleip Grund at støtte sin Fremtid paa . . .

Han trak Uret, hvis Kjædestump han havde viklet om Haanden, for haardt op. Fjæren sprang; den løb snurrende og surrende af, og uden at bryde sig mere med det lagde han det paa Bordet.

Middelmaadig Far, — hverdagslig og beskeden — ikke netop opløftende eller indtagende eller bedaarende — jevn, stø og sikker; — de

skal udtages som Melkekjør uden Fordomme og Hensyn . . .

Den sidste Kraftsats regalerede han sig med, idet han efterat have varet med Gardinet mod Morgenlyset atter ganske opgjort og klar gik tilsengs.

VII.

Inde hos Kommandørinden var al Sind og Tanke fortiden optat af Karsten, som i næste Uge skulde overtage sin Post.

Kommandøren holdt sig jo helst længst mulig undaf; Sønnens Beslutning stod langtfra i det samme Rosenlys for ham som for hende; han følte, han maatte passe vel paa for ikke at komme til at forløbe sig.

Han havde en Fornemmelse ved al den Sukken og opjagede Iver, som der fløj ham løse Dun og Fjær om Ørene, og visse ufrivillige Ansigtstrækninger og Folder undlod ikke at røbe nok af hans tætladede Taushed til, at Stemningen ikke netop forhøjedes, naar han kom ind i Stuen.

Kommandøren var standset et Øjeblik foran

Slaguret, som han havde en Svaghed for at ville aftvinge en kronometralsk Akuratesse:

»Jan kommer til at bli her endnu et Par Maaneder efter sin Examen, Jutta. Jeg har sagt ham, at jeg er fuldkommen enig med ham i, at han kommer ud i Langfarten med engang; han faar vente paa Müller & Comp.s Amerikafarer.«

»Saa, — jeg havde haabet, det skulde ta en Ende engang! — Du har ikke hørt mig kny i hele Vinter, Witt, skjønt jeg havde saa inderlig imod det fra først af. Dette Styrmandsmenneske passer jo aldeles ikke til vor Omgang; — og endnu to Maaneder til . . .«

Hun rejste sig utaalmodig. Hun havde en Æggedosis igang, og man hørte Slagene af Vispingen ude fra Spisestuen, hvor Cecilie og Marthe byttedes om Arbejdet. Karsten ventedes hvert Øjeblik, og der fulgte altid et Par Venner med.

»Jan kan jo komme ud før,« tog hun i, — »Karsten har skaffet ham Tilbud om Ansættelse som Understyrmand paa Wanckels »Sjofna«. En saadan Fyr skal da ikke rent ud sættes paa Piedestal heller, vælge og vrage efter Behag.«

»Aa Snak, Jutta, der er Mod og Drift i Gutten. Naar han ikke har Kapital at sætte i

et Fartøj, saa blir det aldrig andet herhjemme end en Skipper, som Rederen kan sætte paa bar Bakke imorgen; — han foretrækker ikke som andre at kludse sig bort i en fremtidsløs stakkars Smaafart frem og tilbage om Husdøren!«

Det sidste kom løssluppet lummert.

»Min Mening er nu, at Herren bare har Lyst paa at gaa her iland og drive Dank længst mulig; og saa kaster han sin godtroende familjesvage Onkel Blaar i hans gamle Øjne — om Langrejser og alskens Højtideligheder!«

Der rørte sig en Skjælven i Kommandørens Ansigtsmuskler. Han havde længst en saar Fornemmelse af Affældighed, og at Naturen holder sin egen Justits. Hvad der var overdækket i én Alder, følte han desto ubarmhjertigere afslørtes i en sildigere. De for mange Aars Forskjel satte sin Braad ind.

Det var det delikate Punkt, hvor hans Stolthed var blotstillet og saa at sige overgivet til hendes Naade og Delikatesse.

Og aligevel kunde hun aldrig dy sig for at røre ved det, naar det blev for fristende at ty til det Vaaben, som hun vidste gav hende det sidste Ord.

Hun saa Virkningen og angrede det jo saa raskt, som det var faret ud af Munden. Nu ledte hun sin hele Tankegang igjennem for at finde paa noget, som kunde gjøre det godt igjen, og hun sagde med et Smil, hvori der laa noget af hendes unge Dage:

»Du er saa varmblodig og heftig, Witt! at Du faar ogsaa mig til at bli hidsig. Jeg holder saamæn ikke ud at trættes med Dig. Jeg burde engang lære, at jeg ligesaa gjerne kan gi mig først som sidst. For, at Kaptejnløjtnant Witt altid satte sin Vilje igjennem, det hørte jeg allerede, før jeg saa Dig første Gang,« — lo hun. »Vil Du vente lidt her min Ven, gaar jeg ud og henter en Æggedram til Dig.«

Havde Kommandøren mere og mere en vis bitter Kjendsel af, at hans Vilje kun altfor ofte dunstede hen i Luften for at give Plads for hans urolige, lunefulde Halvdels, saa gav det dog Forholdet sit belivende, stridbare Peber. Der var saa at sige Vejr i det om end baade for stadig og for meget til, at det under hans tiltagende Alder kunde kaldes nogen Lystsejlads paa Ægteskabets bygefulde Hav.

Da Kommandørinden en ti Minuters Tid

efter kom ind, sad han anstrengt efter Formiddagsrunden paa Værftet og sov i Sofaen.

Hun satte Æggedrammen fra sig paa Bordet. Hans slappe graa, furede Ansigt med den skarpe store Næse og den halvaabne, snorkende Mund var nedsunket imod Brystet, hvor Uniformsvesten var opskudt, medens Armen hang udover Sofakanten.

Hun stod lidt og saa paa ham. Saa tog hun Sofapuden og lagde den varsomt bag hans Nakke.

— — Ingen af de lystige Smaaselskaber, ingen Spillepartier og Pikeniker mere! — Kommandørinden havde en vis Trang til at drive noget festligt ud af Situationen, lidt af en Rejsehelg som Modvægt mod den Følelse af Kjede, der tog hende, hvergang hun kom til at tænke paa, hvor tomt det vilde blive efter Karsten. Hun ivrede ude i Husholdningen med de Retter og Deserter, som maatte paa Bordet i denne sidste Tid; — Karsten tog naturligvis med sig hjem hvem han vilde nu lige for Rejsen. Hun kontrollerede og formanede Nella, som skulde præstere alt hans Linned i vasket og finest strøget Stand, og dampede under sin uudfyldte

Virksomhedstrang i Eftermiddag Humøret af ved at brodere paa hans elegante Tøfler.

Som hun sad der i værdig Bedrøvelse i Lænestolen og af og til trak et dybt Suk, kunde hun mindet om hine gamle, som baldyrede Sorgen i Lin, om det ikke saa stadig var bleven afbrudt af et irritabelt husligt Udbrud med Strikkepinden oppe i Haarbuklerne.

For Øjeblikket havde hun Trang til at snakke lidt ud om Karsten, udtale sine Formodninger, om hvem han vel kunde finde paa at bede med sig hjem til Aftens. Men det var jo saa utaaleligt, der sad denne evige Jan og fulgte alt, hvad hun sagde med sine kritiske svarte Øjne, saa det ikke var muligt at faa tale ud i sin egen Stue. Dette Menneske standsede jo saagodtsom hele Familjens smaafortrolige Meddelelser . . .

»Aa Marthe, Du har da virkelig andet at gjøre end at hæfte Tiden og forstyrre Jan. Jeg er saa kjed af dette Nøste, som hele Tiden danser mellem jer. Læg Garnvindingen bort og gaa hen og tag Dig noget til!«

Marthe var ildrød i Hovedet; hun blev mere og mere saar for Mamas Skoser i Anledning af Jan og var i stadig Angst for, at han skulde mærke det.

»Jeg er virkelig saa bekymret for Jans Examen,« udbrød Kommandørinden, da han gik. — »Jeg kan sletikke begribe, hvordan han skal faa den. Var Tiden nogengang kostbar for ham, saa skulde det vel være nu i Dagene, før han skal gaa op . . . Men han ræsonnerer vel som saa, at det kan være ganske bekvemt og behageligt at forlene os med Fornøjelsen af sin Nærværelse ogsaa næste Vinter.«

»Han har siddet og læst fra Klokken fire imorges,« udstødte Marthe med Graaden i Halsen.

At Jan nu virkelig havde drevet igjennem sin Plan om Langfarten havde sat hende i stærkt Sindsoprør i Eftermiddag og gjort hende mere end almindelig nærtagende. Han skulde blive borte med én Gang i flere Aar!

Hun sad dump urolig og rugede over det med en Kjendsel af, at Graaden sprængte i Øjnene. — Mon han vår gaat op paa sit Værelse . . .

»Jan, Jan, er Du der?« bankede hun paa og stak Hovedet ind.

Han havde løst Halstørklædet af sig og sad med det svarte Hoved og den stærke haarede Nakke bøjet over Bogen.

»Du faar ikke hæfte mig bort, hørte Du jo!« sagde han brysk.

»Pyh, det var til mig det, — Mama vil bestandig, jeg enten skal terpe med at læse eller spille.«

»Aa nej, Du; jeg forstod nok Visen, — at jeg var overflødig og havde at forføje mig bort. Det er ikke noget at pynte op det . . . Nej jamæn mener jeg, Du tar Dig nær af det Marthe?«

»Slet ikke!« — Marthe kjendte selv, hvor hun var gruelig let til Taarerne idag.

»Kors for et Rede, Du har hos Dig, Jan,« brød hun ud for at aflede; hele Indholdet af Skibskisten var væltet ud over Gulvet.

Hun gik helt ind, medens Døren blev staaende aaben.

»Aa jeg har det som jeg vil; jeg liker mig bedst, naar jeg puger, saa jeg ingenting andet husker.«

Hun slog op Permen paa en af Bøgerne, hun syntes altid han skrev sit Navn saa kjækt og raskt, — Jan Børresen.

Medens hun stod med den stribede Kjole ind ved Bordkanten og saa ned i Bogen lidt trykket og raadvild om, hvordan hun skulde faa noget frem af det, som laa hende paa Hjertet, gled hans Blik langsomt næsten nedslaaet hen

paa hende; det blev hængende ved hendes Ansigt.

»Du er nok glad nu, Jan, fordi Du har faat din Vilje igjennem.«

»Glad?« drog han paa det, »— glad . . . Aa ja saamæn, sa Matrosen, han skulde slippe med Livet, bare han kunde svømme over Kattegat! — Men jo før én jumper ud i det jo bedre . . .

Haah!« rejste han sig braat og pustede, — »jeg vilde ønske, jeg kunde gaa lige i det Dagen efter Examen.«

Hun stod og pillede ved Kanten af Bogpermen:

»Og jeg, som syntes, det var saa — saa — — morsomt, at Du skal bli her endnu i to Maaneder. Men, naar Du er saa rent lej af os, — og Du sletikke tænker paa andet end at komme væk aligevel, saa er det vist bedst, Du gjør det.

Jo bare gjør det, bare gjør det!« fulgte det hidsigt. »Hvorfor skulde Du ikke gjøre det, Du har Lyst paa? Jeg synes, Du skulde pakke sammen Skibskisten din og rejse strax, siden Du er saa rent kjed af os og aldrig kan komme langt nok bort. Nella skaffer nok Vasken istand.«

Den sidste Forestilling blev dog for overvældende og overklippedes af et graadsvangert sidste:

»Jeg vilde ønske, Du bare var afsted!«

»Du tar saa rent, rent himlende fejl af, hvad jeg mener, Marthe. Kan Du ikke forstaa at — at —«

Han saa paa hende, medens Bevægelsen kjæmpede og skiftede i hans Ansigt.

»Nej, Du forstaar nok ingenting!« trak han Vejret dybt og gav sig utaalmodig til at slænge de ophobede Sager i Skibskisten igjen.

»Du kunde kommet hid saa tit ellers, — om ikke netop hver fjortende Dag som Karsten, — hvis Du ikke endelig skulde i denne Langfarten,« bemærkede hun lidt formildet.

»Tak ja, — engang om Aaret, naar de la' op til Jul, — for at faa sé Dig som værst stadse ude i al Fiffen. Det maatte rigtig være for at more mig det, — som Hummer i en Gryde! — én Gang om Aaret,« brast han ud saa overstadig kunstig lystig, at Marthe bare stod og stirrede paa ham. — »Nej, sér Du, Marthe,« rettede han sig pludselig op. »Jeg kan gaa til Nordpolen, og jeg kan gaa til Japan; men komme igjen, det gjør jeg bare én eneste Gang!«

Marthe kjendte hun blev rødere og rødere, hun kunde ikke rigtig sé op paa ham; men det

indbidte Glimt i hans mørklette Ansigt skimrede foran hende, medens hun halvt satte sig op paa det lave, malede Bord og ligegyldig fingererede med hans blaa Hue, som laa mellem Bøgerne og smeldte med den lakerede Stormrem over Skyggen.

»Naar Du engang kommer hjem, skal Du nok sé.«

»Ja da ja!« kom det bittert, — »da kan jeg nok faa sé meget rart.«

»Du maa skrive ofte, Jan, — til Cecilie og mig indeni Brevene til Far. Vi skal svare Dig paa Postruin og fortælle om alt muligt . . . Men hvor ofte tror Du, vi kan faa Brev?«

Jan saa overordentlig grublende ud; han havde en vis brændende Lyst til at forklare sig. Men hvad nyttede det? Hun kunde jo ikke svare for, hvad hun mente om sex, syv, otte, ni Aar, om han da kom hjem som en Mand med Plads i Verden og Kapital i Lommen. Fange hende nu i det, hun kanske kom til at angre bittert med Aarene! . . .

Han stod og saa paa hende, medens hun snakkede. Den raske opskudte Skikkelse, som sad og vuggede der med Benene og endnu var saa sund uvillig til at lægge Damens Stivhed

over sig, hendes naturlige fortrolige Væsen med det ubevidst undrende i Øjnene, der lyste af saadan usigelig selvgiven Forudsætning om, at han var saa at sige hendes Livsluft, betog og fangede ham; — det drog og fristede ham alt i dette Øjeblik mere end nogensinde til en Udtalelse.

Han smilte med en tilsløret Fortvilelse og hev en Uldskjorte-Busserulle voldsomt ned i Kisten.

»Vil Du virkelig huske paa mig med Brev, saa — er det jo den største Glæde, Du kan gjøre mig i Verden, Marthe. Og bare saa ofte, Du kan.

Me—n ikke længere, end Du har virkelig Lyst! Jeg skal ikke ha nogen af disse Fætterbrevene, som de skikker ud bare for Sælebods Skyld, for at det skal være ligesom lidt fra hver i Familjen, og hvor de deler Papiret saa pænt mellem sig. Jeg betakker mig, jeg har sét nok af dem . . .

Hvem er det?« spurgte han med ét. Der kom nogen op af Trappen, og han vidste jo, at det ikke netop var efter Mamas Kogebog, at Marthe stod saadan inde hos ham paa Værelset og pratede.

»Aa pyt, det er bare Cecilie,« sagde Marthe, som beherskede Udsigten gjennem Døraabningen. »Jeg véd, hvad det er jeg, siden hun sprang saa fort ind paa Mamas Soveværelse. Hun vil bare sé efter, om Fasting følger med Karsten hid hjem iaften. Fra Vinduet derinde sér vi helt op om Hjørnet af Sjømandsskolen. —

Tænk, de er ikke blet Venner endnu, Du!« betrode hun ham. »Jeg synes rigtig det er Skam af ham, som han piner hende. — Jeg forsikkrer Dig, hun staar og værker deroppe hver evige Aften helt, til Karsten kommer . . . Fasting skulde bare vide det Du,« yttrede hun med en vis Funderen paa, om hun dog ikke burde sé til at finde en Vej til at meddele ham det. »Hvis jeg var hende, — og vi blev Godvenner igjen, — huf, jeg tror, jeg luggede ham. Jeg kan bli saa sint for saadant Plageri!

Alt halvotte,« sagde hun og saa hen paa det lille Vækkerur oppe paa Væggen ved Servanten, — »om lidt skal vi spise. Jeg tror nejmæn ikke, han kommer iaften heller.«

»Aa der er ingenting ivejen for dem; de har jo bare at gaa hen og bli enige!«

Hun trak paa Næsen, stødt over hans Ufølsomhed. Men saa lagde han til med en slig

Fylde af Overbevisning, at det helt rev hende med sig:

»Tænk, om det bare stod paa at bli enige. Aa Du himlende! . . .«

Han satte Øjnene ganske stille i Taget. —

Hvorfor Marthe var saa glad bagefter om Aftenen, vidste hun ikke saa nøje.

Men det, hun med stor Tilfredshed tænkte paa, var, at Jan og hun dog virkelig idag havde trættet alvorlig som Cecilie og Fasting. Hun havde i sit stille Sind været stærkt optaget og foruroliget ved, at Jan egentlig aldrig bar sig saadan ad mod hende som de andre Herrer mod Cecilie; han var bare som hendes Ven og Kammerat.

Med dette var hun kommet over en virkelig Bekymring, som havde tynget hende.

VIII.

Vaaren lakkede fremover med alle de nære Forandringer i Luften. Marthe tællede i sin urolige Beklemthed kun et Par Uger, til Jan gik til Amerika, og ude paa Havnen laa Korvetten

snart færdig til at faa Kommandoen hejst; med den skulde Fasting, Bull og Storm.

Med Paasken begyndte ogsaa for Kommandørens den mere repræsentative Tid af Aaret, da alt maatte være parat til at modtage allehaande officielle militære Galla-Opvartninger og Visiter, ikke at tale om mulige Besøg fra fremmede Orlogsmænd, der kunde anløbe Havnen.

Huset saa at sige endevendtes fra øverst til nederst; der maledes og hvidtedes af Værftets Malermestere, der vaskedes, der pudsedes, der blev bonet og gnedet.

Kommandørinden svævede i travl Iver snart i Haven hos Lejefolkene og gav sine Ordre, medens begge hendes Døttre saare ivrige færdedes mellem Rabatterne med Skoene klissede og Hænderne røde af den vaarfugtige Muldjord. Snart passerede hun varsomt omskuende og kontrolerende gjennem Kjøkkenet, hvor Komfuren sværtedes, og Kobber og Messing poleredes af Tjenestepigerne.

Af og til tog hun sig saa en Oversigt inde paa Kongesalen, hvis lange Planker behandledes med særlig Finesse og Gnidning af Skurekonerne. Den bar sit Navn af, at en dansk Konges Portræt hang der til Afmindelse og med en Under-

skrift om, at han under et Ophold i Norge havde taget Nattekvarter i Kommandantboligen. En vis Lugt af Æbler og Vinterfrugt, som havde ligget opbevaret derinde, hæftede endnu ved. I Taget svævede dekorative Figurer fra en luxeriøsere Tid; — Kommandørindens Skridt over Gulvet antog uvilkaarlig en vis selvfølende Air derinde.

Rundturen sluttede gjerne hos Nella, der stod for Vinduerne og alle Gardinerne, og hvis lille Skikkelse i Regelen opdagedes begravet mellem dem paa en Trappestige løftende en Gardinstang med Spyd over Hovedet.

Det var med en vis nervøs Forcerethed, at Cecilie tog fat med i disse huslige Arbejder. Den urolige Spænding, saa skjælvende fuld af Forventning, havde drevet hendes kraftige Natur op til en vis Exaltation. Al denne Kritik, alt dette uforstaaelige i Luften havde git hende en forvirret Fornemmelse af, at det næsten var en kinkig Sag at være en ung Pige.

Hun led under en stigende Følelse af, at de Skuffelser, hvortil hendes Sammentræf med Fasting saa stadig vendte sig, havde sin Grund i hendes eget kunstige Væsen mod ham.

Der var altid et eller andet at ærgre sig over bagefter; — det blev saa vanskeligt og unaturligt.

Da han kom saa ligefrem hen til hende sidst hos Focks, var hun blevet ganske retiré og næsten spids. Laura Fock og Trine Meyer stod lige i Nærheden og passede paa og lagde Mærke til, hvordan hun var mod ham. Og saa, for at rette paa det, var hun blevet forceret snakkesalig. Hun havde følt hans Øjne, at han saa, hun var lavet.

Venlig og ligevægtig, — sa Mama. Ja dejlig! det var netop da, hun kom paa Stylter . . .

Hun stod idag oppe paa Bordet i Lysthuset med en Malerpotte ved Foden og malede de gamle graa Tagsprinkler med grønt. Hun strakte sig saa højt, hun kunde, for at naa til; det gjaldt at tage fuld Kost og kladske rask og overflødigt til deroppe mellem Sprinklerne og selv slippe bedst mulig fra Skvætten.

»Nok saa anstrængende Arbejde det, Frøken!« hørte hun muntert bagom sig.

Det sittrede gjennem hende; hun kjendte Stemmen; men samtidig fik hun en Angst: — var det passende at staa deroppe, skulde hun springe ned fra Bordet?

Der var noget i hendes Stolthed, som oprørte sig; hun kunde ikke formaa sig til at gjøre dette Hop med den tilhørende leende Undskyldning, — og saa blev hun staaende og sagde smilende:

»Jeg maa ha Taget færdig, skal jeg ikke faa alt Dryppet af Kosten over mig to Gange.«

»Naar De op, Frøken . . . Skal jeg hente Dem noget højere at staa paa, — lidt til Fodstykke?«

»Nej Tak,« svarte hun lidt kort.

»Hm — saa, jeg generer maaske?«

»Aa nej da!« vendte hun Hovedet om til ham. Udtrykket var saa indtagende.

»De har intet imod, at jeg staar her da og snakker til Kommissionen kommer ud af Huset. Vi inspicerer Værftsbygningerne idag; Kaptejn Fock gaar omkring og bukker og siger: »alt iorden!« Jeg er bare Sekretær. — Men hvor har De faat alle Malergrejerne fra?«

»Hos Folkene udenfor ved Stakittet; det fristede mig at sé alle Malerpøsene.«

»Det er ganske frydefuldt engang at sé en ung Dame, som foretar sig noget; ja jeg mener noget, som der er lidt Naturlighed ved.«

»Tænker De virkelig saa?« lød det næsten ironisk; hun stødte Malerkosten ind i en Forsænkning deroppe.

»Jo Frøken Witt! jeg vil virkelig staa paa, at jeg tænker saa. Det er saa simpelt; af en naturlig Beskjæftigelse tænker man sig til et naturligt Menneske. Og« — hans Øjne hang uvilkaarlig magnetisk ved enhver af hendes Rørelser, medens hun ikke var fri for baade at føle og nyde det, — »det er nu ikke bare det ret og slet ydre. Aanden, véd De, kan betage netop gjennem de mest bizarre Træk; — — men der kan ogsaa lure en Kokettes Bedrag og kolde Leg under, Frøken Witt!«

»Fasting! . . . hvad tror De om mig?« udbrød hun. Hun stod med Malerkosten slapt ned.

Han saa op mod hende med en Tilskyndelse som til at løfte hende ned i sine Arme.

»Hvad jeg tror? . . . Jeg tror, at De er den, De er, — et betagende Øjeblikkets Barn . . . men — i to Øjeblikke er De to Mennesker. — Hvad kan De for det?« sagde han næsten bedrøvet.

»Tak for Deres gode Mening om mig, Fasting!« lød det koldt.

»De er dog vel ikke vred paa mig, Frøken?«

»Jeg, nej, hvor kan De falde paa det? De saa jo, hvor andægtig jeg hørte paa Deres Forelæsning . . . Hjelp mig heller med at ta Malerpøsen og sætte den udenfor, — saa gjør De noget nyttigt!«

Hun rakte den hen til ham og hoppede selv ned.

»Sig mig, har jeg saaret Dem?« vendte han sig varmt til hende.

»Mig? — hvor kan De tænke det; — en Dame maa jo aldrig kunne saares! At hun er to Mennesker — det samme som at sige, at hun er intet Menneske, hvad gjør det? . . . En Dame er overhovedet neppe noget Menneske, tror jeg!«

»Cecilie, har jeg gjort Dem Sorg?« hviskede han indtrængende. — »Jeg vilde gi, hvad det skulde være for, at det ikke var sket! Men det kommer af, at — ingen kan bringe mig saa til at forglemme mig selv som De, — ingen i Verden!« udstødte han.

Kommissionen kom i Haveporten og talte med Kommandøren.

Kommandørinden mente, at Herrerne burde styrke sig ved et Glas Portvin, og Selskabet forsvandt — dog ikke, før Kaptejn Fock ligesaa

galant som hjulbenet og skaldet først havde udbedet sig Lov til at mætte sine Øjne, som han udtrykte sig. Han tog Cecilie om begge Haandledene, sprikede hendes Arme ud og plirede hende med sit lyse Plommeansigt forgudende ind i Øjnene:

»Bevars, bevars alt i Orden, Frøken!« komplimenterede han henrykt. —

— — — — — — — — — — — — — — —

— Fastings sidste Udbrud dirrede endnu i Ørene paa Cecilie, — »ingen i Verden!« . . .

Det var kommet saa pludselig voldsomt netop, som hun havde staat frysende iskold indtrukket i sig selv.

Hun stod med et Greb af Lærredsforklædet i Haanden, — der var en stor grøn Skvæt af Malingen blandt de mange mindre, — og stirrede med det indvendige Øje i noget som et usynligt Edderkoppespind, hvori hun havde været indviklet. Hun fik en Følelse som den frelste Flue.

En Humle surrede i Sprinklerne; den tonede ind og ud:

»Ingen i Verden« . . .

Hvad der iaar mere end ellers lagde Hede og Iver over de huslige Forberedelser før Paaske og optog Kommandørindens spændte Tanke med endeløse Kombinationer, var, at Karstens Fødselsdag, tyvende April, indtraf paa Torsdag, og at Kystdampskibet, hvorpaa han var Næstkommanderende, netop den Dag — det skede kun hveranden Torsdag — anløb Havnen, efter Ruten Klokken 11 om Formiddagen.

I Regelen laa det kun en halv Times Tid à tre Kvarter derude, — saavidt at Andreas fik Vasken afleveret, medens Dampskorstenen kogte og af og til øredøvende slap ud sin hvide Damp, Passagererne sattes hastigt fraborde med deres Kufferter hen til Bybryggen, og Lastegodset i jagende Hast firedes fra Kranen ned i Prammen, der lagde til ved Forelugen. Der var mangengang ikke synderlig mere Tid end til at faa vexlet Hilsener med Karsten fra Volden og Vinduerne eller talt med ham i Hasten fra en Baad under Dampskibssiden, naar Jan rode Smaapigerne.

Kommandørindens saa længe opkorkede moderlige Følelse var imidlertid denne Gang brudt ud i en uimodstaaelig Trang til at faa gjort en Fødselsdagsfest for Karsten, — en For-

middagspikenik, hvor hun kunde have Sønnen hjemme hos sig i Stuen.

Hun udmalte sig ham — sat raskt iland af Værftets Jolleroere, — som Dagens feterede Helt, hvis Skaal blev drukket af Selskabet i Champagne til den fineste Anretning; hvorledes hendes egen Rolle vilde være de tilbageholdt stille Taarers, — lige indtil Karsten, saa vindende i al sin Fremtræden, svarede paa Skaalen, og hvordan hun saa omfavnede ham inderlig hjertegrebet; men derfor ikke ude af den Stil og Værdighed, som en Moder altid bevarer, der ejer det rette Overblik, — og hvordan han under den knappe Tid igjen vilde forsvinde som et Meteor. Det vilde gi Virkning, blive som en Glans efter ham, — og Wally Wanckel skulde naturligvis være blandt de indbudne.

Det hele kunde bli saa rent mageløst! Det kom blot an paa at faa strakt de tre Kvarter til en og en halv eller mulig to Timer; — et Kvarter til at komme iland, et Kvarter til at komme ombord igjen, Resten blev deres.

Hun havde alt presset Kaptejn Fock og alle de epaulettebærende Myndigheder, som kom indom deres Stue, for alle mulige Muligheder, som stod i Forbindelse med den Sag.

Hun havde afpint sin Mand et Lejlighedsvink til Chefen i et egenhændigt Brev i Anledning af noget Gods for Værftet, hvori han udtalte et muligt Haab om at de maaske paa Torsdag kunde faa sé Sønnen hjemme et Øjeblik.

Men hendes Bekymringer var ikke lettede. Alt berode dog paa det enkle, om der var meget eller lidt Fragtgods at aflosse.

Det var sandelig ingen let Sag at gjøre istand en Formiddagsfrokost med Geleer og Champagne og indbyde paa en saa højst resikabel Mulighed.

Fra Morgenen af var imidlertid alt parat. Værftets Jolleroere ventede paa Beddingen, færdige til at gaa i Baaden, og Jan var fra tidlig af oppe paa Fjeldknarten ved det søndre Indløb for at holde Udkik og gi Melding saasnart der viste sig Røg i Horisonten, — en Tur, hvortil Marthe haardnakket og paastaaelig havde opnaat Mamas Tilladelse til at gjøre ham Følge. Hun kunde godt faa en klar Kjole og Pynten betids paa sig aligevel; hun saa bestandig Dampskibene før nogen anden.

Jan skulde rejse alt næste Lørdag — samme Dag, som Korvetten lettede — og, hvad der

vilde blive bagefter, var noget, hun ikke engang turde sé ind i.

Jan havde draget hende ved Armen op hele Bakken, — hvor de ikke begge pludselig faldt paa at springe omkap.

Og saa havde hun igjen paastaat, at hun blev træt og maatte hvile sig, hvilket ogsaa Jan havde gjort med hendes Haand i sin, saalænge til hun pludselig fik Uro paa sig og skyndte paa:

»Men Jan, vi maa op, Dampskibet kan komme.«

Og saa gik og sprang de og støttede han hende igjen om Livet, til de var helt oppe ved det røde tømrede Vagthus. Solen begyndte alt at stege Fugtigheden af Væggen.

Havet laa dernede glittrende blankt med en Række hvide Sprøjt langt udover Baaerne. Der var adskillige Sejl at se, smaa og store, Skjegter og Lodsbaade, der stod i alle Retninger for den friske Bris; — men ikke Spor af Dampbaadsrøg.

Det var vist meget fortidlig; Klokken var ikke mere end halv ni.

De satte sig paa Læsiden af Vagttaarnet for Vindtrækket; det var som en liden Bænk

der, og, hvad der manglede i Udsigten, havde de, bare de stak Hodet frem om Kanten.

Jan blev med ét saa urolig; han havde et Øjeblik igjen taget hende i Haanden og legt med den. Det var blevet til det idag, at det saa naturlig for dem begge kunde gjøres.

Men saa sprang han med ét op og begyndte at gaa bortenfor paa Haugen.

»Jeg maa sé efter Dampskibet, Marthe! Her blaaser; jeg synes, Du nu skal gaa hjem. Du kan sige der endnu ikke har vist sig noget . . . Og saa skal Du jo pynte Dig!«

»Tak, saa kunde jeg jo helst blet hjemme med engang.«

»Jeg har ikke bedt Dig om at følge med hid op og forkjøle Dig,« vedblev han saa uhyggelig, at Marthe blev rent fugtig i Øjnene, mens hun saa paa ham.

»Ja ja ja, jeg mener jo ikke det. Men staa her, kanske to Timer, og lade sig gjennemblæse, — Du skulde betænke det, synes jeg . . .«

Marthes Ansigt lysnede ikke.

»Sæt Dig ialfald paa Bænken igjen, saa skal jeg patruljere her fremme.«

»Sér Du noget, Jan?« lo hun lidt efter og stak Hodet frem om Hjørnet.

»Nej.«

»Ikke jeg heller. Tænk her er Kraakebærkart alt iaar; kom hid skal Du sé.«

De saa en Stund og fandt her og der flere Spirer mellem Røserne bortover Fjeldknarten.

Saa overraskede Jan hende i at staa med begge Armene urørlig støttet op mod en stor mosgroet Kampesten og sé udover Sjøen:

»Græder Du, Marthe?«

»Nej jeg gjør ikke;« hun rystede langsomt Hovedet.

»Jovist gjør Du; hvad er det, — hvad gaar der af Dig? . . . Du skulde gaa hjem, Marthe!«

Der gik konvulsiviske Trækninger gjennem hende; hun stod aabenbarlig og kjæmpede.

Pludselig brød hun ud i en ustyrlig Hulken med Armene opgivet ud for sig paa Stenen.

Han søgte at tale til hende; men hun hørte ham ikke, det blev heller værre. Saa tog han bagfra beroligende om hendes Hænder.

Han holdt dem begge lukkede inde i sine, medens Krampegraaden rykkede i hende. Og saa vendte hun ude af sig sit glødende, graadfyldte Ansigt om lige mod ham:

»Jeg tænkte bare paa, Jan! om det var Dig, jeg stod slig og saa efter; — og jeg faar aldrig

sé nogen Dampbaadsrøg!« skreg hun og slog Armene om hans Hals . . . »Du er borte da! Jan, Jan, slip mig ikke, forlad mig ikke . . .«

— — — — — — — — — — — — — — —

Selskabet dernede blev saa vellykket heldigt baade med Landstigningen og Karstens Tale og Geléerne og de indbudne Gjæster, som Kommandørinden blot i sit dristigste Begjær kunde ønsket.

Medens der blev drukket for Karsten, listede to Hænder sig til at nærme sig hinanden med Champagneglassene, og de drak deres unge skjulte Lykkes Skaal.

Der lyste ogsaa et Par andre Ansigter i en anden Nuance af Lykken, — de dirrende Forventningers.

Fasting havde kun Øje for Cecilie. Det var, som al Afstand, alt unaturligt mellem dem idag var forsvundet; og de saa ubetydelige Ord, de fik vexlet, ejede en Dobbeltbund, som ingen af dem tog fejl af.

Karsten var forsvunden som en Meteor efter udtrykkelig at have frabedet sig alt Følgeskab ned til Baaden; og Kommandørinden stod anselig og værdig i Kredsen af de udsøgt klædte

Damer og et opstemt Selskab og nød Sønnens efterladte Glans i Stuen.

IX.

Der var kommet et vist nynnende Liv over Cecilie, — noget fartfuldt elastisk i Gangen, noget af det Skjær et gjemt Smil laaner Blikket. Hun vidste, der var kun otte Dage, til Fasting skulde ud paa Togtet med Korvetten, der nu laa helt udrigget paa Havnen færdig til at faa Kommandoen hejst.

Hun havde vidst det før og havt Uger mere at regne med; men der var kommet ligesom et eget Fuglekvidder over Tanken med Varsel om noget, der kunde hænde. Der var noget . . . noget — siden det sidste Møde i Haven . . . Hun tilbragte Tiden i en urolig Lykkefølelse.

Han havde sine Tjenesteforretninger ombord, og hun fulgte om Morgenen den fine hvide slanke Jolle med de Par Sluproere i og ham, som sad og styrede til og fraborde, naar han i et eller andet Tjenesteærinde lod sig sætte iland.

Tirsdag Morgen havde hun lovet at tage Farvel med Laura Fock, som skulde rejse med Dampskibet og blive borte hele Sommeren. Hun maatte være der betids for at kunne følge hende ned paa Bryggen. Det var ogsaa alt andet end usandsynligt, at hun kunde komme til at træffe Fasting dernede. En af Korvettens Joller laa allerede ved Kaien og ventede paa ham.

Hun var oppe og klædt før Klokken sex. Hun havde ligget vaagen længe før og hørt Vagtparaden og Tappenstregen gaa ud af Værftsporten.

Morgenen var saa vaarblank skinnende lys med en og anden sejlende Sky. Rullegardinet havde hun sat op paa skraa i Karmen, og Solstrimen faldt akurat ind paa Marthes Næsetip, saa at hun vaagnede og lidt forstyrret begyndte at spørge, idetsamme Cecilie gik ud af Døren.

Det var saa friskt derude, medens hun skyndte sig opover, og Ænderne dukkede og snadrede saa lydt i Luften dernedenfor Gjerdet paa Kirkedammen.

Uret paa Kirketaarnet viste ikke mere end snart halv syv, saa det endnu var for tidligt at gaa ind til Focks.

Hun lænede sig mod Gjerdet og saa ned paa Dammen. Tværstangen var umalet og næsten glatpoleret af alt det Kirkefolk, som plejede at hænge der før Kirketid og glane ned paa Ænderne.

Hun kunde ikke tænke paa andet end, at hun kanske kom til at træffe Fasting, og hun grublede slet ikke paa, hvad hun skulde sige eller svare; det blot ligesom beroligede at klemme Siden, hvori det bankede, ind til Træværket.

Klokken slog syv deroppe, før hun tænkte det, og nogle Minuter efter var hun paa Trappen hos Focks.

Vinduerne stod endnu aabne efter Rengjøringen om Morgenen, og de var netop færdig med Indpakningen. Der var mere end god Tid; Dampskibet gik jo først halv ni, saa de kunde spise Frokost i al Mag.

»Men for en nydelig blaarudet Kjole Du har paa, Cecilie. Naar har Du faat den?« modtog Laura hende.

»Naa det maa jeg sige, den sidder ordentlig!« erklærede Fru Fock, idet hun studerede hende rundt. — »Den er næsten for koket,« kom det med et lidet ubehersket Drag ved Munden. »Du kunde trænge til at lære lidt

Snit af hende, Laura,« tog hun sig igjen paa det behageligste. »Men det er jo saa forstaaligt, at Cecilie kan ha anderledes Væsen og Façon paa sig, som har en saadan erkjendt Verdensdame til Mor.

Aa luk Vinduet Jess!« bad hun sin Søn, som var Kadetaspirant. Han havde alt, før Cecilie kom, slugt sin Frokost for at skynde sig paa Skolen.

De drak Kaffe under Formaninger og Forsigtighedsregler fra Fru Fock til Datteren om Rejsen indimellem Venindernes Passiar om Udsigterne for Sommeren.

»Her tænker vi paa at faa istand Sejlture . . . Damer og Herrer,« — oplyste Jess vigtig. »Vi skal faa Bøllings store Sejlbaad saa ofte, vi vil.«

»Det er vel Aspiranterne, som skal være Haner i Kurven da, naar alle andre er bortrejst,« bemærkede Laura søsterlig impertinent.

»Klokken er snart halv otte, Du maa vist skynde Dig paa Skolen, Jess,« mindede Fru Fock.

Jess begyndte lidt rød og befippet at ordne sammen Bøgerne, der nederdrægtig nok faldt ud af Remmen og udover i Sofaen, hvor Cecilie sad.

Han tog Huen og hilste; men kort efter var han inde igjen; han havde glemt sin engelske Gramatik.

»Kjære jeg synes, Du gir Dig saadan god Tid, Jess. Var det ikke Dig, som havde slig Hast isted, at Du ikke kunde hjelpe mig med at faa igjen Kuffertlaaget,« skosede Søsteren.

»Han er istand til at komme igjen nok engang han, saalænge Du sidder her, Cecilie,« sagde hun, da han var gaat . . . »Se der, — der har vi Kasjetten udenfor! Han kég ind af Vinduet . . .«

Laura og Cecilie vilde gaa iforvejen nedover, de havde jo adskillig at tale sammen; Fruen skulde komme kjørende bagefter med Kufferten.

I Gaden stilede alt enkelte af det vanlige Dampbaadspublikum nedover. En gammel Toldbetjent hastede afsted, to tre unge Piger, der havde opdaget hinanden, blev til en Klynge, endel Gutter støjede og skreg, og nede paa Bryggen stod alt nogle Søofficerer og passiarede. Det gav et Ryk i Laura.

»Staa der paa Udstilling, huf nej! — for Bull og Fasting og Jerwel. Det blir ikke nogen Dampbaad paa over en halv Time. Kom lad os vende om.«

»Men hvorfor ialverden . . .«

»Du har sletingen Idé om, hvordan de lægger det ud, Cecilie! Vi kommer naturligvis bare for deres Skyld, — og, naar de saa faar sé, at vi har havt saadan Hast, at vi har ladet Mama kjøre bagefter, saa tænker jeg nok de faar noget ud af det!« ivrede Laura.

»Aa pyt, — hvad skulde nu det være at faa noget ud af. Er der noget ondt i, at vi har Moro af at staa og snakke med dem lidt, saa godt som vi kjender dem.«

»Du véd sletikke, hvordan de er, Cecilie. Ja jeg siger Dig bare, at Du skal være forsigtig! De snakker saa rent . . .«

Laura satte sin lille nydelige Trut op; den samme, som hos Moderen havde udviklet sig til en vis Lighed med en sammensnurpet Sypose.

Cecilia saa paa hende:

»Om mig?«

»Ja jeg har aldrig bryd mig om at sige det før. Men siden ingen anden vil det saa — tænk, de siger, at Du er aldeles . . . aldeles fra Dig i Fasting.«

»Aa Du! . . .«

Cecilie slog lidt usikker Øjnene ned.

»Nej det er ikke til at blæse af. Hele Byen snakker om det og passer paa, — saa det var

sandelig ikke for min Skyld, at jeg ikke vilde ned paa Bryggen. Der er ingen, som har beskyldt mig for, at jeg vil ha' nogen af dem.«

Cecilie stod og pirkede med Parasollen noget Grønsvær op af en Sprække i Brostenene.

»Og var det saa rent galt, om jeg nu vilde ha' ham?« vovede hun med et trodsigt Blik op aldeles rød i Tindingerne.

»Hvad siger Du Cecilie? . . . Jeg tror, Du er gal. Du kan da ikke mene . . .«

Cecilie lod uberørt og endog lidt overlegen.

»Véd Du hvad . . . en saadan én, som vil ha' en — et — Mandfolk!«

»Men kjære Laura, hvordan i al Verden kan de da nogengang faa hinanden, naar de ikke vil ha' hverandre?«

»Vil ha'? vil ha'? — Naturligvis kan en ung Pige være forelsket i en Herre; men vise det . . . eller gjøre sig op, at hun vil ha' ham? — — Naar han nu ikke vil ha' hende, saa er det jo den største Skandale!«

»Men saa kan de jo paa den Maade ikke nogensinde faa hverandre?«

»Det er da noget, man ikke gjør op med sig selv, før man blir spurgt, Cecilie!« belærte Laura overlegent. »Der er Tanker, man aldeles

holder væk fra sig,« sagde hun med Selvfølelse og saa paa hende med de blaa tørkloge Øjne.

»Holder man væk fra sig, at man holder af nogen?«

»Man gjør sig da ikke alt saa skrækkelig bevidst op heller. Følelser er virkelig ikke, saa Du kan ta paa dem ligesom med Hænderne. — En ung Pige behøver jo slet ikke at ha gjort noget virkeligt for at bli omsnakket. Men, kommer hun ud for Sladderhistorier blir hun altid anløbet paa Rygtet, det er da sikkert nok.«

»Men Laura! vilde nu Du for Exempel tænke saa, naar Du vidste, der ikke var det ringeste i det, og vilde Du bry Dig om, at nogle Fruer og Frøkener og Madamer ude i Byen sad og vævede om Dig ved Kaffekoppen. Jeg vilde ialfald ikke ta mig en Smule nær af det.«

»Du tænker virkelig saa underlig, Cecilie! Det er vist, fordi Du har været saa længe borte i Pensionen derover; man kommer saa rent ud af det med alt herhjemme . . . Man kan jo ikke hæve sig over alting; — og Herrerne selv, tror Du ikke, de snakker mellem sig og lér og harcellerer?«

»Nu skal Du virkelig fortælle mig, Laura, hvad det er, jeg siger eller gjør, som de kritiserer!« tog Cecilie hidsigt i.

»Jeg siger det jo bare saadan i Almindelighed,« kom det lidt befippet. — »Andre kunde nok ogsaa ha været en Smule i Vinden i Vinter, om man vilde git sig saa ganske hen og ikke tænkt paa at være forsigtig og udsætte sig . . . Du er saa underlig nyværpet, Cecilie! Du tror, Du kan være ligedan mod Herrer som mod Damer. Du kan da tænke Dig, der blir lagt noget helt andet ind i alt, hvad man gjør og siger til dem, og at de morer sig skrækkelig, hvis de sér, én smægter for sig. Nej, man maa aldrig lade dem vide, hvor de har én! Saamæn, det er en hel Kunst at holde sig i den rette Stilling til dem . . .«

Den lille Laura Fock var blevet helt veltalende over alle de mystiske Farer en ung Pige løber i det almindelige Omdømme, om Mandfolkeverdenens hule Grund og om det ubevidste rette kvindelige Instinkt.

— I vel afpasset Tid kom de ned paa Bryggen, Cecilie med en uhyggelig indvendig Frostfølelse og Ansigtet stivt som en Maske . . .

Hun gik forbi Officererne, mødte Fastings varmt vedhængende Øje med en let ligegyldig Mine og hilste saa særdeles venlig paa gamle Kaptejn Meyer, som idag øjensynlig optog al hendes Interesse, — han og hans Hustru og hans Børn, som hun maatte have Besked om. Deres Søn Kadetten skulde ud med Korvetten.

Kaptejn Fock og Frue kom til fra Vognen. Et Par andre Søofficersfamiljer, der ventede nogen fra Dampskibet, indfandt sig ogsaa. Man saa alt Røgen fra Indløbet.

»De har været tidlig oppe idag, Frøken Witt!« indledede Fasting, idet han kom hen til hende

»Hvor véd De det?«

Cecilies Øje gled hastig hen over Omgivelsen. Hun havde en trykkende sky Følelse af at have hele Selskabets forskende Blikke paa sig — hele Bysladderen.

»Aa jeg har mine Kikkerter ude — Spioneri, forstaar De,« lo han.

»Kikkerter ude efter . . .« hørte hun hviskende bag sig.

»Og i Sommer spadserer De vel om Morgenerne paa Værftsvolden; jeg kommer til at tænke mig Dem der.«

»Paa Volden i Solstegen?«

Hun syntes, Laura Focks Mine blev saa egen delikat undvigende.

»Der stryger slig dejlig Morgenbris i Heden. Jeg gik ofte med træt Hode der, mens jeg læste til Examen. Men det var, før De var her, Frøken Cecilie! Jeg spaar, De kommer til at vandre der.«

»Det maatte da være for at sværme og sukke udover Sjøen sammen med Torgersen, som humper der paa Træbenet!« lo Cecilie spodsk; hun saa, der begyndte at danne sig som et tomt Rum om dem.

»Kaptejn Meyers Søn skal jo ud med Korvetten?« yttrede hun for at drage de andre ind med i Samtalen. »Og De skal jo være med Hr. Fasting . . . Jo—o, ikke sandt? . . . Naar skal den lette?« spurgte hun henkastet.

»Det er en Statshemmelighed, Frøken Witt!« spøgte han i en egen underlig Tone. »Man maatte ha' en saa ubetinget Tillid til den, man betrode sig til; — og Tillid véd De, man skal vogte sig for i denne Verden . . . De har naturligvis vidst det, men glemt det i samme Øjeblik med alle smukke Damers Ret!«

Han var blevet meget bleg og vendte sig for at hjelpe Laura Fock ned i Baaden.

Cecilie syntes bare et Øjeblik, at han ligesom sank nedenfor Bryggetrappen.

Bagefter, da man skiltes, — hun tog med Vilje en Omvej forbi ham, — hilsede hun ham næsten ydmyg bønlig.

Og han, — det kom, som hun livnede op igjen, med en Hjertebanken over hende, — han forstod det! — hilste saa underlig bevæget; men lidt sørgmodig aligevel . . .

IX.

Klokken to tre Nat til Lørdag rumsteredes der varlig i Trapperne med at bringe ned Jans Skibskiste, saa de ikke kom til at vække Kommandøren og Fruen.

Han havde taget Afsked om Aftenen og takket saa vakkert bevæget for sig. Kommandørinden maatte bekjende, at hun ikke havde ventet, at Jan havde hæftet sig saa til Huset. Der var virkelig en saadan oprigtig Betagethed i hans hele Væsen, og det gjorde godt at sé, at han

skjønte en Smule paa, hvad de havde gjort for ham.

Marthe havde stjaalet sig op en hel Time, før Nella efter Aftale vækkede ogsaa Cecilie — for, som hun forklarede, at være vis paa, at Nella havde Kaffen færdig i ret Tid.

Og saa toges der Farvel.

Jan var alt kommet henimod Værftsporten, da Marthe pludselig sprang efter ham; det var noget, hun havde glemt at sige ham, udbrød hun ilsomt.

Men, da den svære Port smeldte i, listede hun sig med sin skjælvende Hemmelighed forbi Cecilie op paa Værelset.

Hun havde jo saadan Trang til at betro sig til Søsteren. Men, naar hun tænkte paa, hvad de alle vilde sige, hendes Far og Mor og Karsten — og kanske ogsaa Cecilie! Hun, som ikke var mere end sexten Aar enda! — De vilde vist bare lé og kalde det Barnestreger . . . hun holdt ikke ud at de lo; hun vidste, det var for hele Livet. Og saa vilde de blive forfærdelig vrede, — mest paa Jan . . . Mama havde saa meget at udsætte paa ham . . . alting saa galt, Haaret som Skomagerbeg! — og det, som

netop var det kjækkeste Haar, Marthe nogensinde havde sét.

Hun laa og grublede og tænkte paa, hvordan han nu havde det ombord.

— — — — — — — — — — — — — — — —

— Længere ud paa Morgenen ved Sextiden stod Cecilie i det aabne Karnapvindu inde paa Karstens Værelse stille, urørlig . . .

Korvetten skulde gaa under Sejl idag; den holdt endnu paa med sit Morgentoilette derude. De lagde op Finkenetterne, Dækkene spuledes, Pøser heves udenbords og haledes ind igjen, medens det smudsige Spulevand skyllede ned af Spygatterne. Sejlene, der de foregaaende Dage havde hængt for at soles, laa nu tæt beslaaede langs de toppede og brasede Ræer. Baadene var indhalede fra Bommene.

Cecilie stod som fastgroet deroppe ved Vinduet. Hun saa sin Fader nede paa Volden følge alt gjennem Kikkerten.

Efterhaanden samlede der sig flere af Værftets Officianter, Fartøjerne paa Havnen begyndte at fyldes med Tilskuere, og en hel Del Baade roede ud for at sé i Nærheden.

Ved Ottetiden fór Orlogsflaget under Gaffelen, medens Vimpelen hang paa Toppen af Stormasten.

Af og til blinkede det i en Uniformsknap der ombord, eller hun trode at skjelne en eller anden af Officererne, som gik paa Skandsen . . .

Et Øjeblik blev Udtrykket spændt stirrende, — hun havde gjenkjendt Fasting.

Den halvaabne, kort aandende Mund røbede, at hun var Bytte for en stærk Bevægelse, medens hun stod der aldeles selvforglemmende hensunket i alt det, som foregik. Der arbejdede indeni hende noget, som hun med sin voldsomme Natur ikke turde give Luft. Hun havde en Trang til at kaste sig ned paa Gulvet og storhulke.

Han var ikke kommet! . . .

Hun havde ventet ham, ventet ham feberspændt hele Dagen, hver Dag nu i Ugen. Og igaar, da han vidste, hun havde sin Sangtime henne hos Fru Gram, havde han været der paa en kort Afskedsvisit.

Han havde jo forstaat sidst, — og de holdt jo af hinanden!

Og nu! — Øjnene blindedes . . .

Baadsmandspiben trillede og skar gjennem Luften. Korvetten bevægede sig henimod sit Anker og Kjættingen hang ret ned foran Bougen.

Der hørtes noget som Kommandoer, og Ma-

troser myldrede opover Vævlingerne, udover Ræer, Gafler og Bougspryd, medens Sejlene — det ene efter det andet — begyndte at svulme ud blændende hvide i Givtauge og Gordinger under alskens trillende Signaler.

Korvetten, der laa opsvajet bak mod Vinden, holdt paa at falde af, og Sejlene fyldtes.

Nu faldt Undersejlene . . .

Under en Salut fra Værftsvolden, der en Stund drog som et graat Slør foran Vinduerne, seg det vakkre Orlogsskib for en jevn Bramsejlskuling ud af Havnegabet.

Lidt efter saa hun kun Korvettens øverste Sejl bag Kammen af Øen, og — saa den sidste hvide Stump . . .

— — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

— Dagen havde slæbt sig frem Time efter Time, til det endelig blev Sengetid. Fra Rullegardinet oppe i Karnapvinduet flød et Skjær af den lyse Sommernat over Toiletbordet og Spejlet hen paa Døren i Søstrenes Kammer.

Et Par Stole med Kjoler over Ryggen kastede matte Skygger hen paa Stykker af Gulvet, medens de to Senge hver ved sin Væg drog sig ind i Halvdunkelheden.

Cecilie laa forover med den ene Arm hængende nedad Sengekanten og stirrede dumpt hen for sig. Det var saa ødt og forladt om hende, saa stille i Værelset . . .

Blikket faldt hen paa Spejlet. Med den hvide Gaze om antog det Formen af en Brud med Slør. Det blev saa trist, at hun maatte vende sig bort.

Hun vaktes ved noget som en Stønnen.

Hun løftede opmærksomt Hovedet op fra Puden. Der lød en kvalt sagte Higsten.

»Hvad graater Du for, Marthe?«

Der blev muk stille.

»Jovist ligger Du og graater jo!«

»Ne—j jeg —«

»Hvad er det som fejler Dig, hører Du.«

»Aa jeg bare drømte saa lejt.«

»Javist ja, — hører jeg ikke, Du ligger og higster der under Dynen.«

Marthe stak sit fortudede Ansigt op.

»Du kan vel tænke Dig, at jeg synes, det er kjedeligt, at Jan er rejst.«

»Ja det er sandt, det er virkelig kjedeligt.«

Det udstødtes saa besynderlig hjertebedrøvet, at Marthe med ét rejste sig og saa hen paa hende.

Pludselig sprang hun op og satte sig hen paa Sengekanten hos Søsteren:

»Det er saa forfærdelig tomt og lejt!« klagede Marthe.

»Ja Jan var svært snil og hyggelig.«

»Ja—a,« medgaves det grædefærdigt.

»Men saa kommer han jo hid igjen nogengang. Det kan være værre Ting end det.«

Marthe saa opmærksomt paa hende:

»Du mener, at Fasting gik med Korvetten idag? — Aa jeg véd det godt.«

Cecilie kastede sig tilbage paa Puden.

»Han kommer slet ikke igjen!« udstødte hun . . . »aldrig!«

»Du kan da tænke, han kommer igjen. Han, som er saa frygtelig forelsket i Dig, — og Du som er saa vakker,« trøstede Marthe.

Cecilie rystede blot stum paa Hovedet.

»Men han har jo ikke Øjnene fra Dig! Du skulde bare vide alt det, jeg har lagt Mærke til. Sidst i Selskabet for Karsten gjorde han ikke andet hele Tiden end at passe paa, hvem Du talte med. Det saa baade Jan og jeg. Jeg forsikkrer Dig, han bare lader, som han taler med Folk, naar Du er inde. Det var ingen Kunst

at ta Kaffekoppen fra ham, førend han havde smagt paa den engang.

Og han hilser saa vakkert Du, — ikke sandt?« vedblev hun ivrig. »Da jeg mødte ham igaar, var det paa saadan varm, menende Maade; jeg forstod godt, at det var noget, han vilde jeg skulde bringe hjem til Dig. Tror Du ikke det?«

»Sér Du,« sagde Cecilie sagte, — »jeg kom til at støde ham dernede paa Bryggen, og siden — kom han ikke.«

»Bare det! — Jan sagde, at det var det bedste Mærke paa, ja Du véd, — Forelskelse, — at man var rigtig Uvenner. — Og det var derfor han ikke kom, siger Du? Han kan jo skrive fra Korvetten . . . kan jo komme her igjen til Høsten. Rigtig noget at sørge for!«

Cecilie rejste sig og tog heftig om Søsteren.

»Han vilde ikke gjøre Visiten her paa det løse mere, — saadan træffe Dig mellem de andre . . . Det var med Vilje altsammen, skjønner Du ikke det,« trøstede Marthe og strøg over hendes brændende Kind.

Der kom som en Beroligelse over Cecilies oprevne, overtrætte Nerver.

Hun lagde sig tilbage paa Puden endnu, medens Søsteren snakkede. Marthe var saa vis

og ivrig, at hun vakte som et lidet skjælvende Haab hos hende, og hun vidste saa meget at sige om Fasting.

Da Marthe endelig krøb iseng igjen, følte hun sig saa forunderlig let og glad; hun var tryg paa sin Jan!

Hun lagde sig godt til. Det var saa meget fra disse sidste Dage at sé tilbage paa . . .

X.

Dampbaadsrøgen havde været slem mod Kommandørindens hvide Strudsefjær, den var udskjæmt totalt; — men ellers havde det været en aldeles nydelig Tur, hun havde gjort med Karstens Damper til Hovedstaden . . . Dejligste Vejr af Verden, stille med blot den sjøfriske Luftning, som Farten gav; og hun var jo blevet behandlet med en Egard, — aldeles distingveret, placeret øverst hos Chefen ved den tætbesatte Middag!

Der ombord fik hun da sé Karsten i sit rette Lys — som Gentleman mellem Gentlemen. Han havde jo et Væsen, førte en Person. Det

havde moret hende at sé ham lige over for en højadelig engelsk Baronet, som berejste Norge med sin Datter. Han havde gaat op og ned hele Eftermiddagen med ham i den kordialeste Passiar, og Datteren konverserede han saa frit og let og muntert, som han kunde været født og baaret mellem dem.

Der var noget saa ligefremt og nobelt ved Karsten! Hun havde godt sét, at den unge Lady ikke var uberørt af ham; hun havde været saa udsøgt venlig, da hun kom hen og takkede for Rejsekortet, som de havde laant; og det var dog nok lidt mere end en Tilfældighed, at det var hende som gjorde det og ikke hendes Far.

Blandt Passagererne havde Amtmandinde Sem været og nok en Dame, som skulde til Bad, saa man havde jo ogsaa faat sig en og anden lille fortrolig Orientering over visse Familjeforholde, medens man sad under Solsejlet; — og aldeles fuldstændig Rede paa, hvordan det hang sammen med den Wernerske Historie paa Fassum. Det var ganske rigtig fuld Skandale.

I Hovedstaden var det første, hun havde gjort, at skaffe sig ny Hattebesætning, og hun havde brugt sin sorte Fløjels Mantille til den

graa Silkekjole paa Visiterne, skjønt det faldt vel varmt.

Men Tandlægen havde været aldeles skammelig dyr! Og hun var rimeligvis nødt til at rejse op til ham nok engang i Sommer, — hvad der jo faldt adskillig mere belejlig nu, de havde Karsten at rejse med.

Man trængte virkelig engang imellem til at lufte Hjemmestøvet af sig, skulde man ikke bli forlagt. Dette havde været en ren Opfriskelse! — Men Cecilie var da blevet enda magrere og blegere, mens hun havde været borte! . . .

— Cecilie havde ikke været rask hele Sommeren, gaat der og trukket sig træt og mat uden Lyst til nogenting med Hovedpine, Hjertebanken og Susen for Ørene.

Det var jo sligt noget, som unge Piger fordetmeste havde at drages med allesammen, trøstede tykke Marinelæge Clausen.

. . . »Ikke egentlig frydefuldt,« gav han af sig til Kommandøren, da de fulgtes ud. »Det begynder akurat med Hanskerne, Viften og Fiffen! Bønderne véd ikke af det. Man tror at kunne sætte Naturen paa Dør, og saa stikker den Ansigtet ind af Vinduet igjen som den blege Sot . . . Saa vil de ha Medicin, — det maatte

da være én, som forgav hele det kunstige Væsen!«

Selv var han bagefter inde paa Apotheket og foreskrev højst forekommende to Sorter Mixturer og én Æske med Piller.

Men, Cicilie blev blas og mager, holdt ordentlig paa at miste sit gode Udseende, mente Mama.

Doktor Clausen tilraadede frisk Luft, lidt Forandring . . . ny Indtryk paa Nerverne.

Og saa blev det til, at hun skulde prøve en Søtur.

— Cecilie sad nu med Tæppe og Shawl om sig ombord paa Dampskibet hos Karsten og skulde gjøre Turen langs Kysten frem og tilbage.

Hun havde været ombord fra i Formiddag, var tung og søvnig af Luften. Uoplagt og ude af Stand til at gjøre sig noget videre op, spejlede hun ligesom kun ind med Øjnene det brogede Dampskibsliv omkring sig. Folk kom og gik, snakkede og gled forbi hende næsten som Fotografibilleder. Stemmerne lød undertiden saa fjerne, skjønt Ordene faldt ganske nær ved hende.

Hun fulgte sløvt, hvorledes Karsten med sit gode stø Sjømandsvæsen svarede og trøstede Passagererne i Anledning af Vejret med et Par joviale Ord. Han gik op og ned med Hænderne paa Ryggen og gav enkelte Gange en pertentlig Ordre om en Flæk paa Dækket, der holdtes orlogsmæssig fint, medens det næsten var undtagelsesvis han indlod sig nærmere med nogen.

Han var meget omhyggelig mod hende, men egentlig skuffet. Han havde jo nok ment, at hans smukke Søster skulde gjort lidt Væsen af sig og været anderledes imødekommende overfor hans Præsentationer. Hun sad der, spøgte han, saa træg som en Høstflue!

Røgen væltede sort fra Skorstenen, medens Damperen skar igjennem de lange Dønninger.

Hele Eftermiddagen havde hun bare sét den Strime Sø mellem Rælingen og den hvide hængende Baad; nu var den mere blyagtig, storbølgende. Hun fik den helt ind i Hjernen, hun saa den for sig, naar hun lukkede Øjnene.

Paa det sidste Stoppested indtoges igjen en hel Del Passagerer, og man gik ned til Aftensbordet, før Dampskibet løb ud i aaben Sø.

Enkelte vexlende Striber af den heldende Sol gulnede dernede ind igjennem Kahytsvinduerne

hen over de travlt spisende, og man saa af og til et Glimt af Skipperhuse og Trær i det trange Sund.

Passiaren vaagnede belivet under Følelsen af Øjeblikkets Tryghed og Velbefindende, — indtil en vis almindelig Uro og enkelte forskjellige Opbrud lod ane, at man atter holdt paa at løbe ud i rum Sjø.

Fartøjet begyndte at løfte sig og rulle over. Glastøj og Borde dirrede og rystede under Duren af Skruen. Lamperne gyngede under Loftet. Det vejede op og ned, steg og faldt.

Nogle Damer var kommet ombord med Blomster, som absolut skulde sættes i Vand; — Cecilie havde aldrig troet, hun skulde synes Blomster var saa modbydelige!

Opvarterne tog bort Anretningen, larmende med Stentøjet. Bordene knagede, Fartøjet væltede over, løftede sig og dalede.

En kunstelskende Handelsrejsende satte sig til Pianoet og regalerede med »Længselsvalsen« og »Den sidste Rose« paa det mest udtryksfuldt melankolske i voxende og svindende Fylde under Duvingerne. Tonerne ligesom hamrede og naglede sig langsomt udtrukne ind i de inderste Nerver, medens den ene efter den anden bleg og med

mere eller mindre grebne Miner trak sig ud af Kahytten.

Luften oppe paa Dækket den hele Dag havde gjort Cecilie overtræt; det skulde være godt at komme til sin Køje! . . .

Inde i Damekahytten var der endnu kun faa. En Frue var beskjæftiget med at bespise to Smaapiger og en Gut af medtagne Nistesager. De havde netop slaat ned en Flaske Bringebærsaft, som de stredes om, og Opvartningspigen maatte tilhjælp, medens en ung Kone henne ved Underkøjen paa den anden Kant uafladelig arbejdede med at faa et tandsygt Diebarn isøvn.

Omkring i Køjerne og udenfor laa Rejsevæsker, spændte og løste, Rejseremme, Parasoller, Schawler, Galoscher og Æsker. Hver Krog til at hænge paa var optaget af Overstykker, der hang udenpaa hverandre, og Døren kun til at faa halvt op.

Det forekom Cecilie, medens hun stod der og ordnede sig til Natten, som der maatte blive et Virvar af Klædningsstykker, naar alle disse Beholdere skulde rykke ud med deres Indhold.

Hun befandt sig inderlig vel ved at være kommen op i Køjen. Det lille runde Vindu stod

paaglyt til den friske Søluft udenfor. Opvartningspigen var saa særdeles opmærksom mod Løjtnantens Søster, og det var morsomt at ligge og høre paa de tre Børn snakke og prate om, at de skulde til Bedstepapa i Besøg, medens man holdt paa at klæde dem af.

Lidt efter begyndte den ene efter den anden af Kahyttens Indehaversker at melde sig.

En Dame forlangte med skarp Stemme Rede paa, hvorledes en fremmed Vadsæk var kommet op i hendes Køje. Hun lod hente Køjebogen for at bevise sin Ret, bredte rejsevant sit Tøj ud over og hang med et »om Forladelse, tør jeg be',« der ikke var indrettet paa Modsigelse, andres Klæder bort fra de Knager, hun selv havde Brug for. Hun udførte i al Mag et Nattoilette, der tog Vaskevandstel og Haandklæder i Beslag saa vidtløftigt, som hun kunde være i sit eget Hjem.

En Frøken og en Frue kom ind og lod til netop at have opdaget, at de skulde til samme Bad; det var saa dejligt! . . . De havde under deres ivrige Snakken og Henrykkelse ikke synderlig Sans for Omgivelserne, der dog lidt efter lidt stemte dem mere nøgternt.

En fed, rund, graahaaret Frue i Silkesalop

havde Møje med at trykke sig ind ad den halvaabne Dør. Hun tog pustende Hatten af sig.

»Hæng den ud i Gangen, Dina!« rakte hun Armen ud til Opvartersken.

Efter det Saloppen med samme Ordre. Saa Kjolen. »Hæng den ind hos Dem, der skal ikke mangle Drikkepenge! Aa, ræk mig et vaadt Haandklæde ind« . . .

Efter paa det Vis i Forstaaelse med Pigen at have gjort sit Nattoilette ud gjennem Døren, forsvandt hun i forbavsende Fart i Køjen, hvorfra der lidt efter lød en regelmæssig Snorken.

Opvartersken tændte Lampen og skruede Vinduerne til. Hun gjorde i Stand et Par extra Køjepladser paa Sofabænken og tog bort to, tre Haandkufferter og Vadsække, der sattes ovenpaa de andre paa Gulvet.

Der lod til at blive overfyldt, og Cecilie kunde ikke undlade at gjøre en vis beklemt Kalkyle for Natten. Hun opnaaede den Oplysning hos Pigen, at hendes Køje under Loftet var den bedste og udtaget af Løjtnant Witt selv.

To Damer fandt en heldig Udvej for deres Blomster ved at sætte dem i Vaskevandsmuggen. Den ene paastod ivrig, at der ikke var Tanke om at blive søsyg.

»Hvor kan En faa hængt sit Uhr« . . . »Hvor gjør du af din Portemonnai?« hviskede hun, medens hun strakte sig indover Køjen.

»Uf, det er saa hedt derinde! Men,« — hun holdt paa at tumle ned ad Taburetten, hun stod paa, — »jeg tror virkelig det bli'r værre og værre med Rullingen« . . .

Saa rodede de i det uendelige efter en forlagt Eau-de-Cologneflaske, medens der mellem to Køjer i en mat og ynkelig Tone udvexledes gjensidige Fortrøstninger om Vejret. At det rullede saa ubehageligt, kom vist af, at Fartøjet havde faaet Bølgerne mere paa Siden; baade Chefen og Løjtnant Witt havde lovet godt Vejr! . . .

Ved Lampeskjæret gled der ind forskjellige Skikkelser, som under alskens uvilkaarlige Udbrud i Anledning af Slingringen, den trange Plads og Umuligheden af at udfinde, hvor de skulde lægge af sig Klæderne, tilslut mere eller mindre resignerede fandt sig frem til deres Sovesteder.

En lidt større Gut trodsede længe i Døren, han vilde være i Herrekahytten hos Faderen . . .

Den jevne Dur af Maskinen og Vuggingen

af Søgangen virkede beroligende og søvndyssende paa Cecilie.

Det sidste, som foresvævede hende, før hun sov ind, var, at en rejseklædt Kone strævede med at faa sat en Del Syltekrukker indenfor Døren; de holdt paa at rulle overende i Gangen.

Ud paa Natten laa hun og droges og sledes med Søvnen som i et Mareridt, hørte halv i Drømme et Barn skrige og blive bysset, og at der raabtes paa Opvartningspigen, snakkedes og trøstedes. Skruen durede af og til med en underlig Lyd, som den glap i Luften og rystende surrede tomt rundt om sig selv.

En inderlig ond Os pinte hende tilslut helt vaagen. Lampen var gaaet ud.

Det var blevet ulidelig hedt og kvalmt, og gjennem Halvmørket lød Jamren og alle Slags Søsygens Lyder.

. . . »Bare om en Stund, saa er det over, hørte Du jo, — saa er vi i smult Vand igjen,« trøstede det i den borteste Køje, hvor Moderen sad opret og holdt paa Guttens hede Pande.

. . . »Bare en Stund, saa er det o—o-over,« brast Stemmen.

Gutten begyndte at hyle, han vilde bare i Land igjen.

En Dame laa og stønnede og jamrede; hun havde Brystkrampe og troede aldrig, hun kom levende frem.

Fra Køjen ved Siden af strakte en hvid Nattrøjearm hjælpende ud en Flaske med Nafta, — blot hun kunde faa fat i et Stykke Sukker der borte i sin Kjolelomme! . . .

I den klumre, modbydelige og mangeartede Atmosphære under Loftet blandede sig nu en gjennemtrængende Naftalugt.

Men dette blev jo forfærdeligt, — indestængte i et lidet Rum, pakkede og stuvede sammen alle de Fruentimmer og Børn . . .

Man maatte da kunne faa Vinduerne op!

Umuligt, — de var skruede til for Sjøgangen. Der stod kun ét halvaabent, vistnok for Nøds Skyld, nærmest et Aflukke, hvis Laas glippede under Slingringen, saa Pigen uafladelig blev anmodet om at lukke det til.

Men saa Døren?

Cecilie fo'r op; det forekom hende, som der blot var Spørgsmaal om at undgaa at blive kvalt i det forpestede Rum.

De laa alle og klagede og jamrede og raabte paa Opvartningspigen; det var en Scene som paa et Koleralazareth . . .

Cecilie forsøgte paa at skaffe den stakkels lille Frue med Barnet Vand af Karaffen, medens hun holdt Døraabningen fri med Foden. Hun var yderst oprørt og gjorde Opvartningspigen Forestillinger. Det maatte da i al Fald gaa an at faa bragt den syge Frue med Barnet ind i en af de ubesatte Herrelukafer?

»Ugjørligt, Frøken! der kunde komme Herrepassagerer udover Natten . . .« og om to tre Timer er vi i smult Vand igjen, saa blir det bedre altsammen, skal De se!« trøstede den raadløse, forplagede Pige.

»Jeg skal række Dem Tøjet, — vær saa god,« hjalp hun en ung Dame, som havde havt en fatal Plads paa Bænken og lod til at have fattet den resolute Beslutning at famle sig op paa Dækket alene.

Nu formaaede Cecilie ikke mere. Hovedet blev hedt og svimmelt, Væggene i det kvalme, slingrende og vejende Rum blev ligesom klamsvede.

Hun fulgte Exemplet, tog skyndsomt paa sig og bjergede sig op i den friske Luft.

Der var lidt ængstelig øde paa Dækket, det slingrede betænkeligt i Mørket.

Udenbords lysnede kun de hvide Skum-

striber af Farten, og nede fra Ildstederne i Maskinrummet lød alskens Larm, medens Damprøret susede og brummede underligt i Natten, hver Gang Fartøjet løb ned i Bølgegangen med sin ludende Lanterne i Masten.

Hun skjelnede den unge Dames Skikkelse paa Bænken henne ved Røglugaren og gik hen og satte sig ved Siden af hende.

Ingen af dem brød sig om at passiare. De havde en Trang til at komme sig igjen i den friske Luft begge to, og efter en første Bemærkning om, hvor forfærdeligt det var nedenunder, vexledes der længe ikke et Ord.

De havde taget Plads paa Vindsiden, og af og til drev en let Regn fra Kammen af en Bølge, der knustes mod Dampbaadssiden, hen paa dem.

»Skulde vi ikke prøve at komme ind i Røglugaren?« mente Cecilie; hun syntes, den anden sad vel tyndklædt.

»Aa nej, her er saa friskt herude!«

Cecilie lagde en Del af sit Shawl over hende:

»Har De langt igjen at rejse?«

»Jeg er først hjemme iovermorgen Formiddag. Jeg skal hjem til mine Slægtninge norden-

for Bergen — en Fornøjelsestur med Dampskibet, før Ferierne ender!«

Ordet Fornøjelsestur udtaltes med en vis indbidt Betoning.

»Jeg har sparet og lagt sammen til den i to Aar,« tilføjede hun. »Jeg hedder Anna Gregersen og er Lærerinde i ***helle.«

»Ja, det var en forfærdelig Soveplads, De havde dernede paa Bænken foran Køjerne!«

»Med den rette kvindelige Taalmodighed maatte den vist kunne fordrages; det kunde jo været saa meget værre . . . Underlig nok, der er Køjer baade her og der ledige paa Herresiden.«

»Løjtnant Witt her ombord er min Bro'r. De kan tro, jeg skal forklare ham det altsammen: jeg vilde bare ønske, det var i Morgen tidlig. Han skal ikke dø i Synden!« forsikrede Cecilie hidsig.

Frøken Gregersen saa' pludselig forskrækket og bønlig paa hende:

»For alle Ting nej, jeg hverken tør eller vil ha' det paa mig, at jeg har gjort Kvalm ombord i det Dampskib, jeg har rejst med. Kom det til ***helle, det blev Prostitution og Skandale! Og en Lærerinde, som gjør det, hun kom-

mer ikke langt. Det gaar aldeles ikke an for hele min Stilling; saa De maa endelig være saa snil at love mig, Frøken Witt, at De ikke paa nogen Maade blander mig ind i dette! Gjør De det, kommer jeg bare til at erklære, at jeg netop er særdeles tilfreds! — For Deres egen Regning er det en anden Sag. Er man ikke afhængig af nogen, saa véd jeg minsandten ikke, hvorfor man skal være saa kvindelig at tie!«

Der kom noget forharmet skrigende i Stemmen.

Et pænt, stille, beskedent Menneske, som Cecilie næsten ikke havde lagt Mærke til om Dagen, — og indvendig bare Bittersalt . . .

Cecilie stod foran en ny Erfaring, der tilfredsstillede hendes Selvfølelse. Der var altsaa virkelig en Forskjel mellem Folk, som ikke betænkte sig paa at snakke fra, hvad det saa kostede, naar det kom til Yderlighed, — og saa saadanne, som gik der og ræsonnerede indvendig og taalte og kom igjennem Verden ved at slikke som Hunde deres Hænder, som de helst vilde bide . . . Det vil altsaa dog sige noget, at være en Witt af gammel god Familje, som Mama og Karsten altid snakkede om!

»I ***helle? . . . De er Lærerinde i

***helle?« gjenoptog hun Samtalen; der fo'r visse Idéassociationer gjennem hende. — »Der er vel ikke saa stor Omgangskreds paa et saadant lidet Sted?«

»Nej, jeg kjender egentlig bare fem-sex Familjer, — Skibsreder Lorentzens, Kjøbmand Jesdals, Overtoldbetjent Fastings —«

»Aa ja! de bor i ***helle« . . . standsede Cecilie hende; — »Sønnen, Løjtnant Fasting, har jeg set ofte.«

»Ja, han var hjemme hos sine Forældre en liden Tur i Vaar, før han skulde ud paa Togt. Jeg var sammen med ham en Aften; det er vist en nok saa egen Mand. Forældrene er ganske fortvilet over hans Projekter med disse ny Fyr, han strider for. Faderen er saadan en pæn forsigtig Mand; han synes, det er ganske forfærdeligt, at Sønnen gir sig ud i Avisskriverier og lægger sig ud med sine Foresatte. Og Folk der paa Stedet var jo oprørte og syntes, at, naar den gamle med stor Opofrelse havde holdt ham frem, saa kunde han kræve, at Sønnen ikke gik hen og forspildte sin Karriere . . . Ja De véd — Snakket og Sladren paa et saadant Smaasted« . . .

Jo Cecilie vidste! — Aa, hvor hun hadede det. Fasting gi op sit for alleslags Hensyn, naar han har sat sig i Hodet at faa Fyrerne til at lyse bedre i Landet.

Passiaren var gaat istaa.

Det svulmede og voxede indeni Cecilie, medens hun sad der i Natten og tænkte og drømte om Fastings Planer. Han havde jo ogsaa talt med hende om dette . . .

Der langt inde over Rælingen blussede et hvidt, klart Fyr op hvert Minut. Det var som en Hilsen, hvergang Blinkfyret lyste; og hun fulgte det ivrig, indtil det forsvandt.

Der skimrede et nyt rødt Lys fremme i Horizonten; det beskjæftigede hende med sit underlige Skjær, indtil en graalig Morgenstribe begyndte at lysne borte i Havranden.

Oppe paa Kommandobrettet skimtede hun gjennem Skumringen halv i Drømme to Skikkelser; det var Lodsen og Rorgjængeren.

. . . Hun havde en Fornemmelse af noget saa frit og let og lykkeligt og sovnede ind med Nakken mod Røglugarens Vinduslister. —

— — — — — — — — — — — — — — —

Solen var langt oppe, da hun vaagnede ved at høre Karstens Stemme:

»Jeg mener, Du er gal, Cecilie! sidder Du her?«

Han lagde nok et Shawl om hende.

»Aa jeg har sovet saa dejlig heroppe paa Dækket, Karsten!«

Hun sundede sig lidt og saa sig om. Læreriden var der ikke.

Og nu først begyndte hun at huske op . . . Jaha, alt det, hun havde at sige Karsten! Frøken Gregersen havde vist klogelig trukket sig ned i Kahytten igjen for ikke at komme an i Ubehageligheder.

»Nu skal Du faa varm Kaffe, Cilia. Du kan trænge til det, stakkar. Sidde heroppe og fryse i Morgenkulingen . . . Men der kan da Pokker ingen passe paa slig heller, at ens Søster ikke farer op om Natten!« henkastede han ærgerlig for sig selv.

»Der var forfærdelig dernede!« udbrød Cecilie.

»Naa? Du var jo netop saa henrykt.«

»Du skulde vidst, hvordan det har været hos os.«

»Aa—aa jeg tror nok, jeg kan tænke mig til det; det har været adskillig Sjøgang.«

»Ja Du skulde ha stukket Næsen derned.«

»Gudbevare Dig — i Damekahytten?« spøgte han.

»Jeg siger Dig, det var ikke til at udholde.«

»Sjøsygen? — Du kan da skjønne, at vi ofte har anderledes Vejr end inat.«

. . . »pakket eller, hvad Dere kalder det, stuvet ned i et kvalmt hedt Rum med smaa Børn uden Luft nogetsteds fra og saa usigelig ækelt — og stinkende!«

»Pi—jah . . . Søsygen er usigelig,« — trak han paa Skulderen, — »almindelig menneskelig Lidelse, sér Du, — skjærer alle over en Kam.«

»Slet ikke faar Du indbildt mig, at noget Menneske, om han saa var aldrig saa sjøstærk, — om det ogsaa var baade Dig og Chefen, — havde holdt ud at ligge i et saadant forpestet Rum uden at bli syg . . . Men det, som er skammeligt, er, at der var ledige Køjer baade her og der andetsteds. Herrerne faar omtrent hver sit Lukaf, de stuves ikke sammen i en Kahyt.«

»Hm, hm,« kremtede han, — »Du vil vel ikke ha Damerne til at trænge ind paa Herresiden?«

»I Lukafer for sig?«

»Du mener, saa der hang saa et Skjørt og saa

en Frak udenfor i Gangen bortover Knaggerne? Det turde være et mindre passende pêle mêle . . . Sér Du, Du begriber nu vel, at dette er overtænkt, og, bryder man først Reglerne, — især ombord paa et stort Passagerdampskib, der er Statens, — saa — saa har vi det, som ikke gaar an, — Ophævelse af al Skillemur . . . Eller rettere Huller i Muren,« mumlede han.

»Véd Du hvad, Karsten, dette er oprørende.«

»Hys da, Cecilie.«

»Aa jeg synes, det er saa — at en Dame aldrig skulde taale det!«

»Hvad gjør vi andet hele Dagen end at bære Dig og dine lige paa Hænderne?« unddrog han sig spasende; — »vi forvænner Jer.«

»Ja det er netop det. I er saa galante, bringer Stole og Shawler, fører tilbords og gjør Kur og saa meddetsamme — plumper vi ind i et opfyldt, ækelt Rum saa afskyligt, at det ikke taaler at fortælles!«

»Aa, aa, Cilia, — forivre Dig nu ikke, Du er for nervøs, — rent for nervøs. Der kommer Folk paa Dækket, og det sér ud, som Du er vred. Det er ikke rigtig kvindelig med denne Heftigheden . . . en Fandens Arv fra Komman-

døren! — Du skal passe lidt paa det, Cilia; det er jo Nervøsiteten, Du skal hjelpe paa nu; — ikke forivre Dig! Vi skal faa lidt Kaffe, skal Du sé . . .

Og nu, Du, —« sagde han godmodig, »er der ikke mere Sjøgang end, at vi kan faa Vinduerne op nede i Damekahytten. Der skal gjøres istand, saa Du godt kan gaa tilkøjs . . . Du kan tro, en liden Lur, Cilia, blidgjør Sindet,« lo han.

»Hututu, ikke vil jeg træffe Dig paa Morgenkvisten uden Paraply . . . Naa sé, der har vi jo Kaffen!

Naar Du har drukket, gjør Du bedst i at gaa ned, for nu begynder de at spule og skrubbe heroppe.« — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

— Der var kommet som ny Livsaander over Cecilie, siden Fasting var blevet nævnt inat.

Hun havde faat Luft for Følelser, som ellers laa nedkuede og hun var derhos blevet inderlig opægget. Modsætningen mellem alt det chevalereske paa Dækket og Behandlingen nedenunder mindede om saa meget, hun havde oplevet, hvor Virkeligheden altid for hende havde

forholdt sig til det galante ydre som — ja som Damekahytten!

Karsten var ganske forbauset over Sjøluftens Indflydelse paa hende. Hun var saa langt fra det slappe, døsige, trætte Væsen fra igaar. Det var unægtelig en Dame af Holdning, som man skulde lede efter, som sad der med den fryndsede Parasol bag Nakken og vuggede med Foden, medens hun paa sin egne Maade mønstrede den, hun talte med. De kom ud for en vis fin Ironi, og hun béd én og anden komplaisant Herre — og enkelte Damer med — saa kvikt af, at Taburetterne uvilkaarlig flyttedes nærmere.

Og hun gjorde Lykke.

Karsten lyttede til de skarpe Svar, medens han af og til gik forbi og syntes, det klædte hende særdeles. Hun var nydelig . . . Pinedød, en Skjønhed med Aand og Salt!

Og han blev tilsvarende opmærksom, hentede Shawler op, lagde sit eget prægtige Plaid under hendes Fødder og kom, ret som det var, og spurgte, hvordan hun havde det. »En Bror er ikke en Døjt bedre faren end en Fætter!« spøgte han.

Cecilie saa det ikke uden et vist indre Smil; hun begreb, at hun gjorde Lykke . . .

Det var altsaa en lønsom Sag det at optage Angrebet, — at anlægge den kritiske Maalestok! . . .

Hun følte, at hun interesserede, og en dunkel Fornemmelse sagde hende, at der havde hun fundet sin Nøgle til Verden, sit Sesam.

Hun kunde ogsaa sige sig selv, at hun efter bedste Evne anvendte Tiden undervejs paa Turen til at udvikle dette sit kritiske Øje. Hun blev ligesom klarsynet, da hun fik Lyst til at sé.

XI.

Sladderen har nu engang paataget sig et Slags Overinspektion med Folks Forlovelser. Der er saa forbausende mange interesserte, nogle frydefulde, andre forargede, nogle bekymrede, andre skadefro; de øjner saa inderlig vel, hvordan det vil gaa, hvordan han har faat en Kam til sit Haar eller hun fanget det, hun vil angre med Graad og Tænders Gnidsel.

Og i Anledning af Karstens Forlovelse med Wally Wanckel manglede det ikke paa, at Dommene faldt skarpe nok. Det blev drøftet og sigtet og vakte en hel Sensation paa Stedet.

Man tvilte ikke paa, at Kommandørinden havde staat bag.

Og hans Færd mod Minka Krog! Hun havde besvimet, da hun hørte det.

Karsten skulde kort iforvejen været saa ulykkelig for hende, og betrot hende, at han havde en enorm Gjæld.

Det var i en ordentlig Oktober Kuling paa Stathavet, saa Sjøen skyllede over Dækket og med Udsigt til en svær Hotelregning, naar han kom til Trondhjem for to Aars flot selskabelig Leben iland, at han endelig resolverede sig. Jo længere han gik i Dampskibsfarten — og han fór nu paa det andet Aar, — desmere tilbunds sejlte han sig i Pengevejen. Der blev intet andet for, Minka fik overbord! En Mand maa bli klar paa sin Kalkyle, opgjøre sit Bestik . . .

Brevet blev skrevet i samme Vejr oppe i Styrehuset og leveret til Postmesteren ombord med et humoristisk: »Pinedød lad det ikke komme bort, det er Pengebrev.«

De havde fortjent en ordentlig Toddy baade han og Postmesteren, da de samme Kvæld i dette Svinevejr klarte sig ind til Kristiansund.

Det var imødesét med en vis Spænding, hvorledes Karsten Witt vilde optræde som Forlovet, naar han kom hjem i de Par Vintermaaneder, Dampskibet paa Grund af Isforholdene lagde op. Forrige Vinter havde han tilbragt den Tid i Trondhjem.

Det gik imidlertid paa det aller naturligste. Den ene Visit blev aflagt efter den anden, selv — skjøndt lidt sent — hos Krogs; det vil da sige, det traf sig saa heldigt, at Minka var ude i Chokoladeselskab.

Og man maatte medgive, at, siden Wally var blevet forlovet og mere var i Kommandørindens Hænder, var der virkelig ligesom kommet noget mere naturligt over hende i det hele. Hendes Forpyntethed var alt blevet saa mærkelig modereret!

Kommandørinden havde ogsaa sine Tanker om, hvorledes hun skulde influere paa og opdrage Wally til en Kone for Karsten. Det gaar nu engang ikke ved Formaninger, men ved den Atmosphære, man indaander; — hun var paa det rene med det, — og tillige med, at hun just ikke vilde blive videre tilfreds, om Wally ikke begreb sin Begrændsning, men vilde være den eneste, som optog Karsten.

Kun Marthe kunde ikke forsone sig med Forlovelsen. Forargelsen over Karsten piblede ud af hende. Det værste, hun havde oplevet var, da hun saa Mama kysse Fru Wanckel; det var, som de dræbte Minka mellem sig . . .

— Marthe var ikke længere denne opskudte, tynde svajende Misteltejn; hun havde udviklet sig til en kraftig ung Pige med noget vist rask energisk i Væxten og brændende i Blikket.

Hun gik der med sin Hemmelighed imellem dem og levede sit eget Liv, der trak Næring for Smil og Bekymring, Ængstelse og Forhaabninger fra et helt andet Jordsmon.

Det blev hende, som gjemte Jans Breve allesammen; og, naar hun kunde liste sig hen og staa i lange Stunder læsende over sin Komodeskuffe, var det, fordi hun kunde tyde Runer mellem Linjerne, som undgik de andre.

Dette skjulte afgjemte undlod ikke at sætte sit Præg. Hun havde ligesom ondt for at falde ind i de andres Interesser og, hvad der forargede Mama, hun var saa beklagelig ligegyldig for alt det, som ellers plejer at optage unge Piger. At faa lidt Stil paa hende, lidt af Damen havde aldrig villet lykkes. Marthe manglede ligesom

alt Gehør for Tingen, al nødvendig Forfængelighed paa den Kant!

Marthes Tanker var fortiden stærkt optagne. Jan havde faat Posten som første Styrmand paa en stor Petroleumsfarer paa Europa med Udsigt hos Kompagniet til om et Par Aar at blive Kaptejn. Det havde først gjort hende saa ustyrlig glad. Hun saa, at han nu holdt paa at vinde sin og hendes Fremtid.

Men nu bagefter drømte hun ikke om andet end brændende Petroleumsskibe om Nætterne.

Og mulig var det Betragtninger en Aften over Petroleumslampen, hvormeget Hede der skulde til, før den exploderede, der bragte hende til at udfritte sin Far om Petroleumsfartens Risikoer og Farer.

Men den Olje var opfundet efter de Aar, Kommandøren havde været i praktisk Fart, og Exporten med. Det var naturligvis risikabelt nok, men dog ikke værre end at fare med Saltpetersyre — eller Krudt.

»Krudt! . . . det kan jo gaa i Luften med engang,« fór Marthe op.

»Aa, man er naturligvis forsigtig, indelukket Rum og saa videre.«

»Men det er da vel forbudt at tænde Lys eller røge Tobak der ombord Far?«

»Og koge Mad, mener Du,« lo Kommandøren. — »Aa nej, de tar det vist nok saa lunt . . . Sér Du, Sjøfolk er jo vant til, at der bare er en tynd Planke mellem dem og Sjøen; de sover som bedst, naar de hører, det skvalper en Tomme udenfor. Og ind til Petroleumen er der altids en Jernplade saa tyk som en Linje eller to. Jeg har havt en Portion Nitroglycerin under Hænde; den taaler ikke Tryk eller Slag. Hyggeligt var det ikke; men Du sér, — jeg er ikke fløjet i Luften.«

»Saa det gik virkelig godt?« spurgte hun og mærkede først sin Aandsfraværelse ved hans tørre:

»Jo, Barnet mit, jeg sprang i Luften, det er bare den Stump igjen af mig, som sidder her!«

»Men, kjære Marthe, hvor har Du dine Tanker? Det gaar dog ikke an rent at sidde og maabe sig væk!« brast Kommandørinden ud.

»Jeg kom bare til at tænke paa noget andet, Mama.«

»Det vil sige, Du har Hodet fuldt af Jans Brev,« sagde Mama ærgerlig. »Du store, voxne Pige gaa der og være optat af disse Skibssager,

som han kunde sætte i Glorie for Dig, dengang Du netop var konfirmeret ... Det er dog Maade paa Barnagtighed; det er, som Du endnu lekte med Dukker!«

Kommandøren udstødte et Par utaalmodige Kremt og gik.

»Naturligvis er baade Far og jeg fornøjet, fordi det gaar ham godt,« forklarede Kommandørinden. »Vi har i bedste Maade hjulpet og tat os af ham, og det er virkelig smukt at sé, hvor taknemmelig han i sine Breve hænger ved Huset. Men hans Plads og Sphære blir jo aldrig inden vor Kreds, det maa Du forstaa, Marthe!«

»Men Mama!« udbrød Marthe, — »tale om Jan paa den Maade ... Fordi han er fattig ...«

»Det er sletikke Fattigdom og Rigdom, jeg mener; han kan godt bli mere formuende end vi. Men det er Forskjellen i Dannelsestrin. Han kommer til at gaa frem og tilbage mellem Amerika og Europa med sit Petroleumsspand; og hvad skal vi tale med ham om andet end kanske kjøbe Petroleum af ham?«

»Aa Mor, aa Mor, hvor ondt Du snakker ...« brast Marthe oprørt ud. »Du véd ikke, hvad Du siger!«

»Naa naa, Marthemor! Du blir jo ganske heftig,« strøg Mama hende over Haaret. Der er slet ingen, som har imod Jan. Men det er et raat Liv, han har at slaa sig frem i, — og han er da forandret, kan Du tænke Dig. Om han af og til skriver hid for gammelts Skyld, saa er det jo af det Slags, som Tiden snart bleger væk. — Saa saa, saadan stor, fornuftig Pige . . .

Véd Du hvad Marthe, jeg tænker, Du gaar ovenpaa efter min opsprættede Pelskaabe, saa skal vi sé, om vi kan finde ud noget rigtig vakkert af Skindbesætningen til Krave og Kanter for Dig . . .«

»Det er saamæn ganske heldigt,« tænkte Kommandørinden, da Marthe forsagt og nedslagen som et Straa i en Hagelbyge smøg sig ud af Døren, »at vi har Atlanterhavet mellem os og denne Jan! Det er da Gudskelov bare Brevene, vi faar ind af Døren . . .«

Cecilie stod klædt og færdig til at gaa ud med Karsten. Han skulde have nogle udsøgte fine Lommetørklæder hos Printz og ønskede Søsteren med paa Raad.

Karsten forstod sig paa, naar en Dame var comme il faut og havde intet imod at vise hende frem paa de Par Visiter, de saa kunde gjøre med det samme, for at faa endelig Aftale og Bestemmelse om en kombineret Slæde- og Skøjtetur Lørdag Eftermiddag op til Værksvandet. Blot saadan som Kjolen sad paa hende, højhalset sort og tætsluttende med en mørkerød Sløjfe ved den hvide Kravestrime, — enkel og kraftig.

Den simple sorte Uldkjole med mørkerødt i Halsen, den glatte Krave og de smaa raske opbrættede Mansjetter for Haandleddene var Udslaget af mange Forsøg og Udpønskninger, mange kasserede Façoner.

Slædeturen var arrangeret af Løjtnanterne Jerwel og Mourier, Vinterens Løver, den sidste nys hjemkommet fra Tjeneste i den franske Marine.

Det Spørgsmaal, der stod igjen at faa afgjort, var nu blot, hvilket Samlingssted Turen skulde gaa ud fra, — om fra Wanckels eller Kommandørens?

Hos Focks, Falkenbergs og Meyers herskede der dog idag under Visiterne kun én Mening om, at det naturligvis maatte blive fra Kommandørens. Det laa i Luften, at man fandt, at den

lidt hastig opskudte Wanckelske Familje vilde komme til at inkassere en vel stor selskabelig Honnør; — man havde overhovedet mindre Lyst til at lade sig bruge til at fetere Løjtnant Witts vordende Svigerforældre.

For Cecilie var det jo en liden Skuffelse, da Mourier, som de mødte sammen med Premierløjtnant Beck, beklagede, at han desværre havde maattet love lille Elise Falkenbergs Mor egenhændig at kjøre og ta sig af hendes Datter paa Turen. Men Beck stod parat til at være hendes Kavallér, om hun vilde gjøre ham den Ære.

»Jeg takker Dem næsten, Mourier,« lo Cecilie, — »for jeg kan ikke sige, jeg just har den største Tillid til Deres Kjøring.«

Men indvendig var hun ikke fri for en Skygge af Forundring over, at det skulde træffe sig saa, at det just var den uomdisputerlig smukkeste af de unge Piger, Løjtnant Mourier var blevet nødt til at kjøre i Spidsslæde. Han havde jo været selvskrevet til at gjøre hende sin Opvartning først.

Det blev et prægtigt Vintervejr den Lørdag, klart og Frost. Klokken tre om Eftermiddagen kom Bred- og Smalslæder opkjørende næsten samtidig paa Pladsen foran Værftschefsboligen.

Premierløjtnant Beck var en overordentlig beleven Kavaller at have til at styre for sig. Han var bekjendt for sit gode Hoved og sin flængende Tunge, og Cecilie gav ham intet efter. De ordentlig overbød hinanden, og Bemærkningerne faldt bidende og kvikke fra begge Sider. Passiaren gik med et stigende Liv, saa de næsten ikke lagde Mærke til Vejen, før Værksvandet uventet laa foran dem mellem Grenerne.

Man gjorde Holdt ved Opsynsmandsboligen, hvor dampende Kaffe stod og ventede. De lange besværlige Rejsekaaber blev aflagte, og snart saas de skøjtedygtige Damer og Herrer nede paa de store, højt opkravede Isstykker ved Stranden.

Løjtnant Beck bandt galant Cecilies Skøjter og førte hende med en vis Ostentation ud paa Isen. Hun havde Øvelse fra Barneaarene af paa Kanalen og Dammen og løb let og elegant.

Hun glemte i Øjeblikket alt omkring sig for denne ubundne Fart med Brystet i fri Aandedrag fyldt af det rene, frostfriske Vejr, medens en svag bleg Strime af Nymaanen løftede sig underlig kold over Skovtoppene.

Der var saa meget indestængt Livskraft i hendes velbyggede Skikkelse, der trængte til at faa Luft, at det først var efter en god Stunds passioneret Løb for egen Regning, det faldt hende ind at standse og sé sig om.

Hun havde nærmest ventet at være mere eller mindre efterfulgt af de andre. Men hele Selskabet med Undtagelse af Kadetunderofficer Willock, der kredsede i Nærheden af hende, løb derinde paa den lille Vig, hvor de havde spændt Skøjterne paa, under højrøstet Latter og Snak, — Mourier aldeles optaget af at lære og baglæns lede Elise Falkenberg ved Haanden paa hendes første Skoletrin. Jerwel løb i behændige Cirkler om Anna Valeur, der lod til at øve en særlig Tiltrækningskraft paa ham, og selv den aandelig fordringsfulde Beck var optaget af at give en temmelig stum nykonfirmeret Blomst de første Lektioner paa glat Is.

Cecilia stod med en irriteret Fornemmelse af ligesom at være kommet udenfor Ringen. Det havde ikke faldt nogen ind at følge efter hende.

Jo nu kom Løjtnant Jerwel med to Kusiner paa Slæb, som han slap, da han kom i Nærheden af Cecilie.

Han maatte hen for at udtrykke sin Beundring; han havde aldrig sét en Dame løbe saa elegant og sikkert paa Skøjter. Frøken Witt pligtede næsten at komme ind i Vigen igjen for at være Mønsterexemplar for de unge Elever der, — en Mening, som Beck paa Distance erklærede sig højlydt enig i, medens Mourier, pludselig opgivende Lektionen inde ved Land, nu kom i Fart udover.

Han gav sig til at kredse om hende og næsten stormende galant fange hende ind i alskens Ringe og Ottetal.

Det var en Leg, han var Mester i, og som morede dem begge under gjensidige Behændighedsprøver, saa han tilslut foreslog et Kapløb Haand i Haand op og ned af Isen.

Visse Tegn lod hende, da de for anden Gang kom i Nærheden af de andre, gjætte, at det mulig kunde være Mouriers Mening at forsvinde hen til sin interessante Undervisning igjen.

Hun satte sig simpelthen paa det Point at hindre det, — ikke netop for hans Skyld; men hun agtede ikke at tabe sin Prestige for den lille Aarsungen inde ved Land . . .

Hun begyndte at raillere Mourier med dette egne Blik, der lod hans Forfængelighed føle, at

han stod under en smuk Kvindes Kritik. Hun kom helt i Aande, spøgte og snertede, gav og gjengjældte, og lidt efter havde, — hvad Cecilie ikke undlod at lægge Bræt paa, — de fleste samlet sig om dem.

Hun fik en Fornemmelse af dog at have raadet med Selskabet.

Der kom som et naturligt Vejr over hende, en slagfærdig Friskhed, som baade indtog og dominerede. Bemærkningerne føg, medens man gled forbi hinananden.

Beck havde nok med at passe sine Bén, raabte han . . . Han kjendte det, som han resikerede en Kugle om Ørene, hvergang han kom forbi Frøken Cecilie!

Han skulde ikke være forknyt, lød det igjen. Anna Valeur havde slet ikke lét, da han pirouetterede baglængs foran hende og saa med engang dumpede og sad og saa op paa hende fra Isen.

»Bare Skade ved et saa vakkert Fruentimmer, at hun er saa anstrengende pikant,« bandte Beck, da han var ude af Skudhold.

Men Cecilie havde hævdet sin Førsterangsplads, skjønt — hun følte det med en vis Bitterhed, — ikke uden Anstrengelse.

Maanens Krumhorn havde løftet sig et godt Stykke over Aasryggen. Den dæmrende Skumringstime med Tinten af det begyndende Maaneskin lagde noget skyggeagtigt mere frit fortroligt, konventionelt ubundet ind i Stemningen.

Hun saa Karsten gjøre sin Hoveritjeneste hos Wally, der kun daarlig kunde gaa paa Skøjter og hele Tiden trængte hans Støtte, — og syntes pludselig, det blev saa trist at sé paa.

Stakkars Bror, stakkars Bror! lød det indeni hende. Du er jo saa vakker, saa stolt en Gut . . . og saa — — Hun syntes, de kunde ta hinanden i Haanden og bare resigneret lade det gaa udfor begge to, — slig som Livet bedrog dem. Var kanske nogen engang mere lovende end Karsten og — det dæmrede næsten i en indvendig Graad for hende, — hun selv?

Der dukkede et Billede op . . .

Hun fik med ét saadan Medlidenhed med Karsten; . . . han kunde dog faa slippe løs lidt . . . Hun var saa vis paa, han vilde trække Pusten og flyve som en fri Fugl henover Isen, — og more sig med de andre unge Piger, om hun nu løste ham af.

Hun fór lige hen til Wally:

Nu vilde hun forpagte hende, erklærede hun, en lang Stund for sig.

Hun spasede og lo med hende og trak hende over Isen. Wally havde bare at staa paa Skøjterne . . . Hun og Mourier og Beck skulde afløse hverandre. Hun vidste, Wally ikke var ufølsom for Udmærkelsen.

Mourier? . . .

Hun saa sig om; — han laa paa Isen ivrig sysselsat med at hjælpe Skøjterne bedre paa Elise Falkenberg.

»Beck! spænd Dem for med mig,« raabte Cecilie.

»Kan ikke, — er alt engageret. Frøken Meyer staar og venter.«

Og nu saa hun ogsaa Jerwel trække sig indover til den yngste Ungdom, hvor Karsten løb og passiarede og gjorde sine Sving med noget af en løssluppen Foles Fart.

Hun havde en saaret Følelse af, hvorledes man dækket af Skumringen igjen gled fra hende; det var mere naturligt at snakke og fjase med disse femten, sextenaarige!

Hun sørgede ufortrødent for Wally. Den unge Willock, der var og blev hendes sværmeriske svorne, hjalp hende.

Hun drog Laura Fock med; — og der kom Marthe trækkende Kaptejn Turman ved et Bastes Lommetørklæde. Ja den, som kunde være saa troskyldig lykkelig, saa naturlig intet anende som Marthe!

Hun kjendte en bitter Fryd ved at vide, at Broderen ialfald fik være med og more sig derinde og være dum. Fuskede de andre sig væk, saa — hvorfor skulde ikke han ogsaa faa Lov til det? . . .

Cecilie var overgiven og næsten støjende munter, medens hun elskværdig holdt paa at faa sat Liv i de andre . . .

Aa, hvor hun trak paa Wally! — det var, som hun kjendte sin egen Skjæbne tynge og stritte bag sig.

XII.

Cecilie havde i Stilhed gaat og grublet i flere Dage; det var intet mindre end en Idé, hun var optaget af.

Den var udklækket den Aften, hun kjørte hjem fra Skøjteisen og sad der i Slæden bitter

og ulykkelig ovenpaa Dagen . . . Bare det samme op igjen Aaret rundt, pynte sig og gaa i Selskaber, de samme Mennesker, det samme Snak, — tage imod, rydde og pudse, trakte The, trakte Kaffe, spille og synge fore og være kvik, — og saa rydde bort igjen . . .

Aa, den, som kunde ta sig noget til, ha et ordentligt Arbejde!

Men hvad kunde hun gjøre?

Lærerinde? — tvinge og plage Smaabørn, som hun selv var blet plaget? . . .

Hendes Tanke ledte paa maafaa.

Oprette en Handel med alt, som hører til kvindelig Klædedragt, . . . begynde ganske smaat . . . eller kanske med Uldgarn?

Det forandredes til en Modehandel.

Ikke i nogen Smaaby, i selve Hovedstaden; hun vidste, hun havde en udmærket Smag . . .

Medens Beck konverserede og var kvik i Maaneskinnet, tronede hun i Aanden i en Butik med Baandæsker og Kapper og Hatteformer i Hylderne og et Par Værelser bagom og skrev Regninger. Hun saa dem alle have saadant Pres for at faa det færdigt. De skulde med her og der og lade sig lyve alskens Ting op i

Øjnene og sé til, om de kunde holde sig lige højt i Vinden iaar som ifjor.

Og hun sad saa lykkelig og havde travlt og samlede Penge til at rejse til Udlandet for at studere de nyeste Moder.

Hun gik og tænkte paa det i to, tre Dage efter Kjøreturen, indtil Planen om Modehandelen pludselig en Aften, da de skulde lægge sig, brød i veltalende Ordelag ud over Marthes Hoved.

»Buden ud igjen!« klagede Cecilie; de havde faat en Invitationsbillet til Willocks. »Kan vi da ikke nogengang sige nej, Mama?«

»Hvorfor det? Det er naturligvis deres Mening at gjøre lidt Stads af Karsten og Wally i denne Tid.«

»Jeg er saa kjed af det.«

»Sig forvænnet Du, — bare altfor feteret, Barnet mit! Du begynder virkelig at bli saa rent ujevn i den senere Tid. — Marthe faar ta' sin grønne med Slaget.«

»Jeg synes virkelig, Folk kunde ha noget andet at gjøre end bare saadan gaa og komme

og be' hverandre. Jeg kunde ha' saadan Lyst til en Gang at ha' noget virkeligt Arbejde, — saa jeg kunde undskylde mig med noget andet end Hodepine . . . Tak, jeg har travlt!«

Cecilie sagde det med et hidsigt Nik under Tanken paa sin ny Plan.

»Hvor Du snakker, Cecilie; det er ordentlig forfængelig Tale. Tænk, om Du virkelig stod saa, at Du var nødt til at tjene dit Brød . . . Du tar vel din blaa?«

»Aa den brune gjør det nok saa godt.«

»Du maatte da mindst ta din store Kniplingskrave og Mansjetter til. Kanske blir der en Svingom efter Bordet.«

»Uf nu har jeg begyndt at faa Hodepine efter det hver Gang.«

»Jeg skal sige Dig, Cecilie, Du skal passe Dig lidt for det Humør; man kan tidsnok komme udover dette, der ligesom er Blomsterdunet ved en ung Pige . . . Du er blet lidt for kritisk og ho'demæssig; — jeg har ofte tænkt paa at sige Dig det. Det er en noksaa farlig Vej, Du er slaat ind paa, — at ta Mandfolkenes Privilegium og ville dominere! Der er en liden kvindelig Hemmelighed, som heder at glimre ved at lade andre glimre . . .

Du har jo saa mange Fordele Barn! — men smidig er Du ikke. Et Fruentimmer maa ha lidt af Kattepoten, kunne viske over og faa det elskværdige frem . . . Sé bare Marthe, stakkar, hun mangler langtfra sin Fremtræden. Med sit godmodige kvikke Væsen kan hun saamæn snart være paa en grøn Gren.«

»Jeg tror, jeg døde, fik jeg ikke ialfald snakke lidt fra!« udbrast Cecilie saa heftig, at Mama saa paa hende.

»Jeg har saadan Lyst til at gjøre noget, Mama!«

»Du gjør det, Du skal gjøre, min Pige.«

»Gaa i Selskab er da sandelig ikke at udrette noget.«

»Hm—m, sig ikke det,« — indvendtes der med et vist betænkt Eftertryk. »Der er kløgtigere Hoder end dit, som kommer der; — og hvorfor mener Du alle de alvorlige Mænd gaar i Selskab?«

»Mandfolkene har sit Arbejde og gaar ud for at adsprede sig; — og saa skal vi lade, som vi gjør det samme, — bare snakke hen i Vejret for at hvile ud!«

»Der snakker nok én hen i Vejret nu.«

»Jeg mener blot, at det maatte gaa an for os ogsaa at ta sig noget for.«

»Rejse ud og bli Gouvernante og lære fra Dig Tysken din, mener Du? — nej,« smilte Mama, idet hun tilfredsstillet saa op og ned paa sin smukke Datter og samtidig studerede lidt paa hende i den blaa, »Du staar Gudskelov ikke foran det Nødmiddel endnu.«

»Ja men naar jeg nu har fundet ud noget, jeg virkelig duer til, Mama! Det er ikke noget, jeg saa gjerne vil bli som Modehandlerinde.«

»Ja, det kunde bli saa hyggeligt — levere Pynten til alle de andre, som gik i Selskab.«

»Det er netop det, jeg vilde.«

»Saa, ja. Jeg sér Laura Fock og Elise Falkenberg og Wally rynke paa Næsen til Dig og kanske trække af paa Regningen, fordi Du har git dem Hattebesætninger eller Blomsterpynt, de ikke liker.«

»Jeg mente da slet ikke at være her i Byen.«

»Bevare mig, hvor Du kan være barnagtig, Cecilie; først fik Du nu lære og gaa ind som Sypige i en saadan Handel.«

»Etsteds langt borte Mama!«

»Hvor de ikke kjendte Kommandør Witt? — det blev ikke her i Landet det . . . Véd Du hvad, jeg er rent himmelfalden over Dig, Du er da nu over tyve Aar og saa by din Mor saadant rent — Væv! — Jeg véd jo, det skyldes denne uheldige Blegsot, som vel skal begynde igjen nu med Vaaren; men Du maa virkelig vogte Dig for saadan at gaa og sé Dig lej paa al Verden, Cecilie! Du kan være vis paa, det gjør ikke noget godt Indtryk. Vær munter og elskværdig, saa kommer Du nok til at more Dig selv ogsaa, skal Du sé . . .

Har jeg ikke Ret Karsten?« vendte Kommandørinden sig mod ham. Han kom med den blaasorte Hage frisk nyraget og Hatten i Haanden for at gaa ud. — »Cecilie har nogle Griller om at trække sig tilbage fra Verden og tage ud og selv tjene sit Brød.«

»Ja det er et Stadium det! Jeg har talt med mange unge Piger; naar de faar Virkelysten paa sig, er der altid gaat dem noget imod . . . De mærker Aktierne synker lidt i Byen og saa blir de hidsige paa Gouvernanteposter i Præstegaarde og hos Proprietærer paa Landet. — Men med den Slags jomfrunalske Synaals- og Lærerindetendentser blir man Piskedausen ikke gift! . . .

Jeg vilde bare sige Jer, at Mourier var oppe hos mig og fortalte, at der blir et rigtig fint, stort Selskab hos Willocks. Han kom fra Falkenbergs; — Elise holdt paa med Pynten; hun vidste, hun skulde did alt igaar.«

»Saa?« henkastede Cecilie kort; det lod virkelig til, at den Konfirmationsungen begyndte at faa Privilegier!

»Jeg tar' den blaa, Mama, den brune sidder sletikke saa godt. Og saa maa jeg ud i Byen og faa mig et Par lange Handsker . . .«

Karsten fulgte hende lidt efter henover Gaden til Printz; han skulde ud til Wanckels.

»Du gjør lidt i at være skarp Cecilie i den senere Tid, naar du er ude.«

»Ja jeg gjør det; et Væsen maa man jo anta mod Herrerne; naturlig gaar det jo ikke an at være!«

»Saa—aa? da tænkte jeg, det var netop det, det kom an paa at være; — — og ikke denne Maade at fare frem som et saltet Straffens Ris, strax et Mandfolk uforvarende er kommet til at slarve lidt paa en Mening. Et Fruentimmer behøver da ikke at bli en ren Tornebusk, fordi om hun har lidt godt Hode . . .

Men Tingen er, Cecilie,« — han piskede sig paa Benet med den lille myge Fiskebensstok, han gik med; han følte han tog i noget voveligt mod Søsteren, — »at denne bidende Tunge ikke passer for Dig . . . længere! Et pur ungt Blod kan sige saa meget, sér Du; men i Længden — hm, — saa gaar det ikke; der kommer lidt af Ragekniven frem, forstaar Du. Det er ikke bare Dunet længere . . .«

»Adjø Karsten! jeg skal nedover efter et Mønster — indom til Minka Krog,« kom det ironisk.

Hun skyndte sig nedover Gaden og ind den opmaagede Tvervej forbi den lille røde Kagebutik.

Det var ikke længere den, som trak; det var Madam Andersens Lejebibliothek, hvor baade hun og Laura Fock og andre Veninder havde deres Privatkontoer.

Og, da hun en halv Timestid efter gik hjemover, gjemte hendes elegante Ilderskinds Muffe en fedtet Roman med halv afrevet Nummer paa Ryggen.

Den første af den Slags havde unægtelig udvidet Horizonten. Nu slugte hun dem udover Natten med Lyset paa Hovedpuden.

XIII.

Der gik nok et kjedt og slidsomt Aar, før Karsten vandt frem til Maalet for sin foreløbige Ærgjerrighed at vise sin smukke udprægede Person paa Kommandobrettet som Chef . . .

Men nu var ogsaa den Ting naat, og allerede den paafølgende Høst fandt han at burde begive med Dampskibsfartens Besværligheder. Han var saa hjertekjed af Beafen til Frokost og Laxen og Kalvestegen til Middag den hele udslagne Sommer Dag ud og Dag ind. Den sukkrede Taarntærte, som smuldrede og minkede udover hele Turen, taalte han næsten ikke mere at sé.

Det var vidtløftige Overlægninger i begge Familjer, baade hos Wanckels og Witts, medens Forberedelserne til Udstyret stod paa udover Vinteren — og ikke uden sine stille Rivninger. Men det var unægtelig et nydeligt Hus, der blev sat, en Komfort, som strax lod én føle Karstens flotte Smag.

Han giftede sig udpaa Vaarsiden og skulde nogle Uger efter foretage en Bryllupsrejse til Udlandet.

Men det gjaldt, følte Kommandørinden, at faa lagt sin Indflydelse ind med den rigtige Tyngde; Karsten var i al sin fulde ubundne Frihed vant til sin Mors ledende Haand og Raad. Og disse Penge trængte sandelig sin tilstrækkelige Modvægt og Støtte af deres overlegne sociale Stilling, skulde han ikke komme til at bli for afhængig af de Wanckelske. Wally var ikke saa lidt fordringsfuld med Hensyn til at ville holde Karsten for sig selv; — det var dog ikke Karsten, som var gaat op i Wanckels, men Frøken Wanckel, som var levet en Witt!

Det, Kommandørinden i den Anledning pinte sin Tanke med, var for Øjeblikket nærmest Sagens selskabelige Sider.

Der kunde dog ventes en vis Optræden ogsaa fra Kommandørens i denne Festens Tid i Anledning af de nygifte, — noget udenfor det Præg, der laa over et almindeligt Selskab.

Og saa blev der virkelig, — hun havde nu overvejet det paa det nøjeste, — intet andet tilovers end at foreslaa Witt, at det gjordes af med et ordentligt Bal.

Ja, det kom til at koste mange Penge, skulde det være i fuld Stil og svare til den Wanckelske

Rigmandsmaalestok, saa Karsten kunde føle, der faldt nogen Ære og Glans for ham.

Jo mere hun grublede, desto mere paakrævet nødvendig stillede det sig; og der dukkede efterhaanden ogsaa mange andre Hensyn frem:

Det kunde trænges, at Marthe optraadte lidt ogsaa udenfor det jevne hverdagslige, — saadan i en vis Folio som Husets Datter ved en større Anledning.

Og Cecilie, — Kommandørinden drog et Suk, — det var noget eget der. Alle var jo saa optat af hende — til en Tid. Men noget dybere! Det var, som hun skræmte og stødte dem fra sig igjen.

Efter i fire fem Aar at have danset ude hos andre, vilde det dog være noget for hende at faa vise sig paa eget Balgulv . . .

Men hele Anretningen med Midnatssupéen, Isen, Champagnen! — Hun saa sin Mands Ansigt til Forslaget, — to gule Læderfolder om hver Side af Mundvigen og et Smil, saa knusende uforstaaende.

Det var saa mange Penge, bare Champagnen . . . Aldrig i Evighed gik Witt ind paa dette!

Kommandørinden værkede og grublede. Ballet i Kongesalen med det imponerende Billede i Fonden og Rækken af Uniformer og Toiletter paa det hvide Gulv under Lysekronerne bevægede sig og glimrede mere og mere for hendes Fantasi. Det var ikke til at gaa og bære paa længere.

Hun gjennemgik Sagens Detailler for Karsten, — Spørgsmaalet om Hornmusiken, Fruernes Plads, hvem der burde føre op, hvorledes Supéen skulde anrettes, og Spillebordene for de ældre fordeles i de indre Værelser. Det endte med et Suk:

»Men Far, sér Du!«

Og Karsten saa saa inderlig godt Far. — Men det vilde jo bli noget at gjøre Front med foran Svigerforældrene . . .

Til sin Overraskelse fandt Kommandørinden denne Gang ogsaa Cecilie ordentlig varm for Sagen. Det var ellers i den senere Tid ikke hendes Vis at sætte et fornøjet Ansigt op, naar der var Tale om Tilstellinger eller Indbydelser.

Naar Cecilie aligevel stadig mødte med det friske Smil, de livlig interesserede Øjne, den velklingende, lidt spottende Latter og den ubetinget smagfuldeste Dragt, saa var det ikke,

fordi hun jo længst var kjed af Selskabeligheden. Det var alt saa færdigt, saa indvendig aftrasket, saa altid kun den samme tomme, ørkesløse Maade at faa Tiden slaat ihjel paa. Men der laa en inciterende Forfængelighedens Strid og bævede under. Hendes Stolthed vilde ikke give tabt, hun maatte være den første mellem de unge.

Før havde det ikke været saa nøje, om Kjolen slog en Rynke eller noget netop klædte saa allerbedst. Nu var Toilettespørgsmaalet blevet hende et helt Studium, en pinlig Udspekuleren.

Mama mente imponeret, at Cecilie tegnede til at blive hende selv op ad Dage; — der var ingen Ende paa Nøjagtighed i Prøvinger, Udstuderinger og Forslag; hun brød sig sandelig ikke med Hensynet til, hvad det kostede! Sidde, sidde, hed det først og fremst, og et Par Handsker kasseredes i et nu. Selv Karsten havde faat Respekt for Damen ved Søsteren saadan, som Mama og Sypigen og alt i Huset fik bøje sig for dette.

Men, naar Mamas Plan om Ballet i Kongesalen fængede saa stærkt hos hende og ordentlig omfattedes med en syttenaarig Ungpiges hele

hede Utaalmodighed, turde det have sin særlige Grund.

Fasting var i disse Dage kommet til Stedet. Han skulde have sin Station der mulig hele Aaret og bo hos Focks.

Der var kommet Oprør i hendes Blod fra det Øjeblik, hun hørte det.

I de fire Aar, siden hun havde sét ham, havde hun jo undertiden været noksaa optaget, eller interesseret ialfald, for én eller anden. Hun havde kjendt Mænd med virkelig prægtige og elskværdige Egenskaber — fradraget visse Skjultheder og Uoprigtigheder, som nu engang tillaa denne Verdens Mandkjøn, — og hun havde ovenikjøbet bestræbt sig for at sætte dem saa højt op paa Piedestal for sig selv som blot muligt.

Men egentlig forglemme sig for nogen af dem, saa hun kunde miste de to Øjne, hun havde i Hovedet, — nej!

Hun havde engang oplevet, hvad det vilde sige at føle en Funke tændt i sig, og havde siden gaat ligesom prøvende og ventet paa en Gjentagelse.

Hun havde indbildt sig, at det alt var nogenlunde glemt eller ialfald saavidt overgroet, at hun til Nød kunde behandle det som en saar

Erindring; men længe gjemte Følelser brød igjen op med en ubeherskelig Magt.

Hun spejdede i lidenskabelig Spænding efter et Skimt af ham; den kjendte Gang og Skikkelse vilde hun opfanget om aldrig saa langt og mellem aldrig saa mange.

Og Ballet hjemme, — kanske kunde hun der møde ham første Gang!

— Mama havde opstillet sine Brikker: Hensynet til Wanckels, til Karsten, til Døttrene og ikke mindst, at Karsten havde sendt dem en hel Kasse Champagne af den, han havde forsynet sin Kjælder med fra Barnett & fils i Reims.

Kommandøren stod imidlertid som en Moringsstolpe midt i Brændingen; han overskylledes af den, men viste sig lige urokkelig.

»Han var ikke blevet ør af Karstens Luxus og agtede ikke at lade sig smitte!«

Saa fik han taale at høre Hovedargumentet, erklærede Kommandørinden: — Godtfolk skumlede og undrede paa, om Kommandør Witt ikke snart vilde søge Afsked. Han fik vise, at han var i sin Vigør og optog sin fulde brede Plads, som de maatte finde sig i at gaa afvejen for. Det var nødvendigt, at der repræsenteredes

og engang imellem vistes, at de tog Del i Livet om dem! . . .

Kommandørinden havde sin særegne Grund til at give Ballet snart, helst i næste Uge. Der var indløbet Brev fra Jan, der meldte, at han havde faat Ansættelse som Kaptejn paa det store Jernskib Lucida, der gik fra Newport til Bremen med Petroleumsfade. Han skulde overtage Posten i April i Bremen og havde arrangeret sig paa at være hjemme i Norge en Tid først og aflægge Kommandørens et Besøg.

Men Kommandørinden følte ingen Lyst til at faa Hr. Skipper Børresen figurerende mellem dem netop paa Ballet eller fejre en Hjemkomst, der duftede af Petroleum.

Cecilie havde i Ugens Løb forberedt én Dragt, angret den igjen, ladet sy og omsy. Hun tog af og paa sig, prøvede ved Lysskjæret for at sé, hvad der klædte til Haar, Hudfarve, Figur, og hendes Tanke havde svævet som en spejdende Fugl over Wallys nye Toiletter fra Udlandet, om det var mulig at plukke en Idé, der kunde virke i hendes . . .

Dagen før Ballet havde Fasting gjort sin tjenstlige Visit. Den var kort, og hun gik ikke

ind; hun havde ikke havt Mod paa et tilfældig hverdagsligt første Møde, — næsten frygtet den gamle halvtossede Forvirring, han saa havde misforstaat. — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — —

— Det gjaldt at ingen gik paa Gangen, om Cecilie kunde faa sove et Par Timer om Eftermiddagen før Ballet; hun saa saa medtaget ud, mente Mama.

Naa her var Pretensioner! mumlede Kommandøren, der maatte liste sig med knirkende Trin op af Trappen.

Der var ingen, som fik vide, at hun ikke havde lukket et Øje hele Natten.

Saa kom Paaklædningen under nervøs urolig Forventning . . .

Og nu — for sidste Gang efter de mange Prøver, — stod hun endelig der for Spejlet med en Sejersfølelse og hørte, hvad hun selv saa, at hun var glansfuld smuk iaften!

Ved paa forskjellig Vis at forhale og uddrage Tiden opnaade hun først at være i Salen en Time sildigere, end Kommandøren i sin prompte Vilje havde paabudt.

Hun vilde komme med friskt Toilette, og saa, — at der mulig ventedes paa hende . . .

XIV.

De sidste Gjæster var gaat, og Lysene i Lysekronerne slukkedes i Salen, medens Skjæret faldt desto stærkere fra Sideværelset, hvor Dessertbordet endnu stod med høje Vaser, Levninger af Geléer, Iser og Kager og en Mængde hensatte Glasse paa den vinplettede Dug.

»Jeg tror, jeg vil lægge Beslag paa Dig, søde Wally,« udbrød Kommandørinden, »og sende Dig op og hjælpe Smaapigerne med at faa ordnet paa Soveværelserne. Vi har jo maattet arrangere alt til Toilettet og Rejsetøjet deroppe. Du sér, jeg behandler Dig som en af Familjen. Du har været saa inderlig smuk iaften i den dunkelrøde Fløjel, — rigtig som en ung Frue. Du har nu vel moret Dig?« forhørte hun og fulgte hende ud af Døren.

»Aa, Nella!« kaldte Kommandørinden. »Hent ind en Flaske Champagne af Kurven. Du faar spendere den paa mig, jeg er aldeles febertørst. — Og saa to rene Glas Du. Jeg maa ha' en liden Prat med Karsten nu ovenpaa. Man kan jo aldrig ha en hyggelig Stund med ham alene mere, mærker Du nok, Nella! uden man skal ha Tredjemand med . . .

Et Glas Champagne, Karsten? nu ovenpaa Du, — ikke sandt?« raabte hun.

Karsten gik op og ned inde i Halvdunkelheden og røg sin Havanneser. Hun tog hans Arm og spaserede med en tilfreds Omskuen gjennem den lange Sal ind til Dessertbordet.

»Tak Nella! — forsyn Dig nu rigtig godt af Desserten og pluk ud alle de brugte Glasser.

Jeg tror, jeg kan sige, det har været vellykket i alle Dele. Og Far, Du Karsten, — han var virkelig oppe, havde ordentlig lidt af at staa paa Skandsen iaften . . . Men hvad siger Du saa om Marthe? Jeg trode næsten ikke mine egne Øjne. Hun gjorde formelig storartet Lykke!«

»Ny, sér Du, Mor, — det har sin Tiltrækning.«

»Ja men det var ikke saadan let Festdamelykke, det var virkelig noget, som tog dem, — saadan tækkelig lysende af Glæde, som hun var! De kappedes rent om hende, og i Mangel af at faa danse med hende kom de hen til mig og udbredte sig, — Jerwel og Schmidt; — og Drejer forfulgte mig næsten. Det er ikke vanskelig at sé, at hun har sin Fremtid i sin Haand!« plumpede

det ud af Kommandørinden; hun var endnu under Indflydelsen af sin Overraskelse.

»Skaal, Mama!« lo Karsten. Han sad magelig tilbage i Lænestolen og drak smaat under gjentagen Stirren ind i Vædsken.

»Jeg mener, Du næsten holder paa at faa lidt Embonpoint, Karsten!« spøgte hun; — »men det klær Dig ikke ilde. Du har nu hellerikke anstrængt Dig for stærkt med Dansen iaften.«

»A—pah, Mor,« — han stødte Cigardampen ud foran sig i Luften; han havde virkelig drukket adskillig iaften; — »en Mand, som har giftet sig og sat Hus! . . . Interesserne omstuves saa forunderlig. Naar man engang har voxne Børn at sætte i Vinden, saa faar man bemøje sig med Baljubelen igjen.«

»Og Cecilie, Karsten, — hun gjorde da sin sikkre, overlegne Lykke.«

»Ja—ah,« gispede han.

»Hun tog sig overordentlig ud; — og Du saa, hvor hun forstaar at faa det livligt om sig.«

»Jeg havde nær sagt, gid hun var lidt mere dum! De snor sig ligesom fra hende, — Fanden maa vide Grunden! . . .«

Kommandørinden sad hen i Tanker med Glasset paa Fanget. Hun kunde rentud ikke

begribe, hvor hun havde havt sine Øjne henne, Marthe var dog virkelig et elskeligt Barn . . .

Karsten var halvt i Drømmenes Verden med Nakken mod Stoleryggen. Panden var blank og blevet lidt høj og haarslidt paa det sidste.

Da Wally kom, vak han op . . . Hun maatte skynde sig og ta' paa sig; de maatte jo engang afsted!

Marthe gik deroppe paa Soveværelset og klædte sig af og nynnede paa Dansemusiken.

Det gik i Fart paa hendes Vis; men hun havde saamegen Moro at give tilbedste for Cecilie. Hun huskede op saa det ene og saa det andet og maatte sætte sig ned og udbrede sig over det.

Saa op igjen og fortsætte Afklædningen til en Stump af Dansemelodien. Hun havde aldrig brudt sig om at danse; men iaften kunde det være det samme nu, naar . . .

Kanske ikke en Maaned til . . . Hun kég saa smaat med det ene Øje.

Hun havde gaat i et Slags Feber siden Jans

Brev og var lidt letstemt baade til Latter og Graad.

Hun havde moret sig græsselig iaften; der dukkede op saa meget . . .

»Nu er jeg iseng,« raabte hun. »Blir Du aldrig færdig? — om lidt saa sover jeg, Cecilie.«

Hun rejste sig halvt op i Sengen:

»Det var dog et gruelig morsomt Bal, synes Du ikke?« Hun kom i Latter . . . »Se bare, hvor lang og forladt Kjolen hænger der! . . .

Det danser endnu for Øjnene mine,« lød det noget efter saare søvnigt.

— Cecilie stod fortænkt foran Spejlet. Det tykke, nær nedbrændte Lys i en af de stadselige Selskabsstager kastede sit gule Skjær, medens hun stirrede grundende ind i det.

Hun var saa klar paa Aftenens Resultat, — at hun var dødelig skuffet, og saa lidenskabsløs frigjort til at sé paa sig selv og sit eget Væsen.

Hun havde sét Fasting komme rask og fri henover Gulvet imod sig og Marthe i Begyndelsen af Aftenen. Hun huskede, at Lysene i det samme ligesom havde virret hende for Øjnene. Hans Ansigt viste Spor af, at han havde ligget ude ved sine Fyrbygninger i alskens Vejr, og det bar et eget lunt Smil halvt det lette

Lejlighedens, halvt med tusend Ting i. Han hilsede lidt forceret kordialt, — det skulde være til dem begge. Men hun saa, han studsede, da han betragtede hende og maatte tage sig igjen, som han dog ikke havde husket hende saa smuk. Og hun selv blev vist frygtelig bleg. Det var et Øjeblik mellem dem.

»Uforandret, Frøken! — sér jeg« — smilte han saa med en Kompliment og gled forbi.

Under Pauserne inde ved Spillebordet havde han stillet sig i Døren. Der lyste næsten altfor tydelig Beundring i den Mine, hvormed han fulgte hende; men — det var kolde Øjne, hun følte paa sig, nærmest som optagne af en stærk kritisk Grublen; ikke en Funke i hans Blik af det gamle! — Og han var gaat lige efter Supéen.

Det var færdigt, — forbi! . . .

Men der var noget andet, som ogsaa nu skulde være forbi. Hun havde længe nok taget dette Balliv som et Arbejde, gruet sig lange Tider til hvergang. Nu var hun gaat træt! — Havde hun noget der at gjøre længere? Hævde sig? . . . Det skulde hun nok sørge for aligevel.

Hun havde alt under Rivalskabet med de yngre en og anden Gang faat en Mistanke om, at der var disponeret mellem Herrerne indbyrdes

om, hvem der skulde optage Kommandørens Datter, og af adskilligt nu iaften faat ialfald noget af en Anelse om Pligtdanse.

Hun stirrede ind i Spejlet paa sig selv . . . Hun var virkelig overmaade vakker; — og den Hals og de Skuldre! — til hendes Toilette . . .

Hun saa ogsaa selv ganske upartisk, at hun nu var stram ved Munden, som hun kunde være, naar hun blev bitter og gav et af sine skarpe Svar.

Hun var sig bevidst, at hun gjorde Indtrykket af at være kold og følesløs, medens hun brændte indvendig, og at være uskaansom i sine Domme, naar hun blev hidset op til at være morsom og bidende — der var noget af en Knivseg i det, havde Karsten sagt. Hun blev stiv og stram og hovmodig i Smilet og var saa nær til at saares som et glødende Jern — bare af Kunstighed . . .

Men saadan var hun ikke kommet ind i Balsalen iaften; det var nu — bagefter, — hun saa saadan ud, nu, Skuffelsen havde lagt sin Is der . . .

Eftersom hun tog af sig, lagde hun med en vis Lyst til at anskueliggjøre, hvad der foregik

indeni hende, Stykke efter Stykke af sig hen paa Sofaen.

Der laa Baldragten omhyggelig ordnet med de hvide Sko og Blomsterpynten ovenpaa, som havde hun bredet Ligklædet over sin Ungdom og sine Forhaabninger.

XV.

Det var ikke godt at vide, hvad for Slags Meddelelser, Marthe kunde have havt; men før sex imorges havde hun været ude og spadseret i det ruskede, regnmættede Vejr.

Hun var hjemme til Frokost rød og opkjaset; hun havde trængt saa til en rigtig god Tur, sagde hun.

Og uden, at nogen vidste af det, tog hun paa sig og gik ud paany.

Vinden trykkede og susede ind af Gangdøren, da hun aabnede den, og Linen paa Flagstangen udenfor smeldte og smeldte med en ensformig Lyd.

Hun stod igjen uden at have mærket Vejen oppe ved det lille røde Vagthus, hvor hun havde

været, da det lysnede imorges. Vinden peb og ulede om Knarterne og tog i Klæderne, medens hun saa og spejdede ud over den graa Sjø.

Regnskyerne lukkede Horizonten som en taaget Rand. Der kunde dukke frem hvadsomhelst hvert Øjeblik.

Sydover gik Baaerne i vildt Oprør som en Række hvide jagende Støtter, der rejste sig med Skumsprøjt og igjen sank, blottende stygge, sortgraa Skjær. En og anden Maage tumlede sig i Indløbet og skar gjennem Vinden udover, hvor et Par større Fartøjer gik for dobbeltrevede Merssejl og Skum om Bougen, medens deres nøgne tøvejrssorte Stænger pegede ind i Disigheden . . .

Det forekom hende den ene Gang efter den anden, som der kunde være Røg inde i det tykkeste af Horizonten; men det var kun Skyerne, som væltede sig urolig mørkt paa den Kant.

Hun havde skrevet, at hun vilde være deroppe, naar Udenlandsdampskibet kom. Og hun vidste, han vilde sé efter hende. De havde sit bedste Minde fra dette Vagthus.

For at dæmpe sin Uro gik hun af og til hen og satte sig paa Bænken og forsøgte at tænke paa, hvordan han saa ud nu, hvordan

han vilde bære sig ad og hvordan det skulde gaa?

Men hun kunde sletikke tænke; hun var bare optat af at vente.

Der . . . der! . . . dukkede Damperen ud af Taagen.

Hun stod og stirrede og trak ind Luften . . . Røgen blev hastig tydeligere og større; den laa som en udspændt lang sort Strime lavt henover Havfladen.

Hun stod som fastplantet uden Idé om hvor længe. Haaret var vaadt foran under Hatten, og Kaaben havde trukket sin tunge Del af Fugtigheden.

Damperen voxede sig større og større, alt blev stedse tydeligere, indtil den med ét løb susende og larmende lige mod Indløbet nedenfor og kom saa nær, at hun næsten kunde raabt ned paa Dækket.

Agter ved Rælingen stod en Mand og gjorde ivrig Tegn opover med Hatten.

Hun svingede med sit Lommetørklæde uden at vide, at hun med den anden Haand ogsaa gjorde det samme med Parapluien.

Hun stirrede gjennem Graaden, kjendte Jan

paa Maaden med Hovedet, og at han sendte Bud til hende gjennem Luften.

Hun kom i halvt Sprang hjem og skyndte sig ovenpaa til Gangvinduet for at sé, Dampskibet landsætte Passagerer ude paa Havnen.

Hun hørte Cecilie sige inde ved Dækketøj-Skabet til Mama:

»Det kunde godt hænde, at Jan var med Dampskibet idag.«

»Snak ikke saa, vi vil haabe, det varer enda fjorten Dage.«

Marthe trykkede Hovedet nær imod Ruden for at skjule Ansigtet, da Cecilie kom og stillede sig ved Siden af hende og ivrig saa ud:

»Gid vi havde Kikkerten, saa kunde vi sé dem, som sættes iland i Baaden!«

Men Marthe havde længst skjelnet Jan. Nu fløj hun ned efter Kikkerten og var i Øjeblikket oppe igjen. Hun saa og saa.

»Nu hvad sér Du?«

»Jeg, jeg . . . sé selv.«

Istedetfor at levere Søsteren Kikkerten satte Marthe den nok engang selv for Øjnene. Baaden var nu næsten inde ved Bryggen.

»Saa laan mig den da?«

»Ja — — de—r . . .«

Men hun tog den ikke fra Øjet, før Jan var oppe af Bryggetrappen.

»Har Du sét saa tvær!«

»Jeg var bare ikke vis paa; — jeg syntes . . .«

»Ja nu! — det er ikke godt at sé mellem alle dem paa Bryggen;« — Cecilie stod og ledte med Kikkerten.

Marthe var borte.

Hun var fløjet ned og havde aabnet Gangdøren, før Jan endnu ringede og mødte ham med et Ansigt rødt af Regndrevet og Graaden og halv forstyrret af den voldsomme Sindsbevægelse . . .

»Jan — Jan!« — hun trak ham skjælvende ind i Gangen med en Omfavnelse, som de begge blot vilde holde Virkeligheden fast, — forsikkre sig om den . . .

Pludselig fór hun op, hun hørte Støj. Hun fik netop hvisket:

»Sig ingenting idag, Jan!« — da Cecilie kom springende ned af Trappen med et højt overrasket:

»Jamæn er det Jan!«

»Ja her er han, Cecilie!«

»Alt det sorte Skjæg! — og saa brun, som Du var barket. Jeg har glædet mig saa til

Dig, at Du ikke véd det; — saa blir her da lidt muntert igjen . . . Du faar ikke bare ta Dig af Marthe dennegang, hører Du,« spøgte hun, medens han hang sin Wams og den bløde, stukne Silkehue væk . . . »Der er blet svært til Mand af Dig. Er vi endnu lige høje, tror Du? Værsgod maal Dig, før Du slipper ind.«

Han studsede ved at se paa hende:

»Og Du, Cecilie, er da ogsaa blet lidt — anderledes. Det vil sige, ikke mindre vakker,« tog han sig, medens han mønstrede hende. — »Men Du er vist blet noksaa — hm, — myndig . . . Sig mig, er det Dig, som har Kommandoen her i Huset nu?«

»Naa, Du trænger nok til at sé Mama igjen,« lo Cecilie. »Kom nu ind.«

»Far! tænk Jan er kommet,« raabte hun i Kontordøren og sprang saa op paa Gangen efter Mama.

Jan og Marthe blev alene i Stuen. Det londonske Slagur og de store sortindrammede Lithografier med Kongens og Dronningens forgyldte Portræter i Spidsen gik en hel svimmel Runddans for deres Øjne . . . Det var virkeligt, — de var sammen, — stod der og saa paa hinanden . . .

Hun var blevet en fuldvoxen udviklet Kvinde, enda tusinde Gange mere den samme ubegribelige selvforglemmende, fremfusende unge Pige, som han fra først af havde stridt saa for ikke at blive bundet af, og som han siden havde sat ind alt, hvad han ejede af Evne for at vinde . . . Ikke Spor hos hende af at være udglattet til noget ligt de andre!

Og hun læste i hans Ansigt Spor af Arbejde og Anstrengelse, — noget som en nervøs Rynke ved Øjekrogene og en blaa Aare. Hun opdagede et stort hvidt Ar, der trak sig indunder Hagen:

»Det er derfor, Du bærer Skjæg, Jan?« Hun strøg over det med Følelsen af, at han havde faat det under Kampen for at naa frem til saadan, som de nu stod der sammen. Skjægget til de brede Skuldre gjorde ham ligesom en Smule mere undersætsig; den korte stærke Hals, hvorom Tørklædet laa slængt, var brunet som en Trærod . . .

»Faar jeg sé paa Gutten, hvor er han?« lød Kommandørens Stemme i Døren. — »Godt gjort, min kjære Jan, knap sex og tyve og alt Mand for Dig selv!

Gutten bor naturligvis hos os,« vendte han sig til Kommandørinden. Hun havde givet sig Tid til at tage en anden Kappe paa og modtog Jan med en vis mild Venlighed, hvoraf der dog ligesom trak noget kjøligt.

»Du bør vist ikke sige »Gutten« længere Witt. Jan Børresen er jo nu blet en hél« — hun ledte lidt efter Udtrykket — »Skibsfører«.

»Tak, men jeg har ladet Tøjet bringe til Hotellet og bestilt Logi der.«

»Snik Snak, Du véd da, dit Værelse staar her hos os.«

»Tak —; men jeg kan faa Forhindringer; jeg véd ikke, hvad Time jeg kan komme til at rejse, saa — jeg maa nok ligesom ha' Klokkestrengen i Haanden.«

»Jeg vil ikke vide af andet. Du bor her den Stump Tid, Du har,« afskar Kommandøren enhver Indvending.

»Jans forrige Værelse er jo brugt til Pulterkammer; men Nella vil vist gjøre sit bedste for at faa det istand,« yttrede Kommandørinden lidt formelt.

— Det skulde staa skuret og pudset og akurat, som han havde det i gamle Dage, færdigt til Aftenen, lovede Nella opstemt, da Marthe

kom ud med Ordren. Jan og hun var gode gamle Venner.

Efter Middagen faldt det saa kjedeligt, at Marthe maatte ud et Ærinde. Hun skulde prøve sin nye Vaarkjole.

Kommandørinden havde lovet Jomfru Mathisen, at det ikke skulde staa paa dem. Det var bedst, at Marthe gik strax og saa, hvor langt hun var kommet; Mathisen var saa rent overlæsset med Søm i denne Tid, alle skulde ha' sine Vaardragter færdige.

Marthe sendte Jan et Blik; — han fulgte hende naturligvis.

Kommandørinden fandt imidlertid for godt at lægge Beslag paa ham:

Børresen maatte sætte hende lidt ind i sine Forholde. Hans Udsigter i Stillingen berode vel ogsaa i nogen Maade paa Petroleumspriserne? — Var han tilfreds med de Herrer Redere? Der var jo saa mange underlige Slags Forholde derover, som man heldigvis ikke vidste af her . . .

»Skynd Dig nu Marthe! saa Du kommer afsted.

. . . Saa det er brave Mennesker, virkelig brave Mennesker? . . . Ja det er naturligvis Undtagelser . . .«

Marthe var endelig med sin yderlig skuffede Mine og et langt Øjekast ude af Døren.

Kommandørinden fortsatte Samtalen en Stund og forlod saa Stuen:

»Jeg haaber, Du ikke har glemt, at vi har Kaffen halv fire,« sagde hun i Døren.

Jan gik med Huen i Haanden, lagde den sammen og brettede den og studerede paa, om det vel gik an at slippe ud efter Marthe ved at paaskyde, at han skulde hente sit Tøj fra Hotellet, eller om han var nødt til at vente paa Kommandørindens Kaffe.

Cecilie sad lidt fortænkt og saa af og til hen paa ham. Der var noget saa sjøfrisk lige ud af Arbejdet kommet ved ham.

»Du sa', jeg var forandret, Jan,« slap det ud af hende. »Du mente vist noget med det. — Du synes, jeg er blevet ligesom ældre?«

»Ja—a, en Pige paa to, tre og tyve Aar kan nok stønne under Alderens Vægt!«

»En Pige paa to, tre og tyve er gammel, Jan!« brød hun heftig ud; hun havde en Trang til Fortrolighed. »Hun slutter akurat i de Aar, da I begynder og faar foreta' Jer noget.«

»Da sér det ud til at være Kræfter nok i

Dig, Cecilie! Du er slet ikke død i mindste Maade.«

»Aa nej, jeg kan nok holde mig nogle Aar enda, er det det, Du mener . . . men — man er en Blomst, sér Du Jan, som staar i et Vandglas.«

»Og saa blir man da Kone engang, det er da Pokker til Utaalmodighed,« lo han.

»Saa naa ja, — hænge sig paa en Knag, mener Du, helst en forgyldt.«

»Da tænker jeg, der er nok af dem, som knæler for Dig; — for Exempel —«

»Aa bry Dig ikke med at gjætte. — — Du sér saa foretagsom ud, Jan,« afbrød hun sig. »Du véd ikke, hvor jeg misunder Dig!«

Det gjorde hende godt at faa krænge sit Hjerte lidt ud, og det skede saa naturligt paa gammel Kammeratsfod, at Jan et Øjeblik spekulerede paa, om han ikke gjorde rigtigst i ogsaa at krænge sit Hjerte for hende.

Han betænkte sig imidlertid; — han holdt paa at gaa glip af Marthe derude!

»Vilde Du ha slige Næver?« spurgte han og viste frem sine to adskillig medtagne Greb; han tog i Døren og skyndte sig ud. —

— Mama havde saameget Brug idag for Marthe; og Marthe fór hen, hvor hun trode, Mama blot pegte og hørte galt den ene Gang efter den anden. Hun gik som paa Gløder. For Tanken susede det hele Tiden, at Jan var inde i Stuen, og at hun stod lige foran Afgjørelsen. Nu skulde det bekjendes, det hun havde gaat med i alle disse Aar! . . .

Hun faldt i Staver og grundede over, hvad hver af Forældrene vilde sige — og Cecilie og Karsten. Hun gjenfandt sig stadig svedig angstfuld foran Mamas Mine.

Kommandøren overraskedes i Gyngestolen ved, at Marthe i Skumringen pludselig satte sig hen og lagde Haanden paa hans. Han strøg hende lidt forundret over Kinden.

Hun fik ikke mere end hvisket et Par Ord til Jan, da hun gled forbi ham, før Lampen tændtes.

Og, da de saa ud over Aftenen sad ved deres Arbejder om Bordet, var det ordentlig svimmelt. Hun styrkede sig jo ved at vove et og andet Blik hen til Jan; men det var, som hun ikke kunde finde paa et Ord at sige. Hun holdt Øje med Mamas Ansigt og grublede paa,

hvorledes det vilde sé ud, naar hun imorgen Formiddag fik vide, hvorfor Jan var kommet.

Og Jan gjorde paa sin Side sit bedste. Han svarede bare en eneste Gang distræt, saa Cecilie lo af ham og sagde, at han endnu sad og sejlede efter Rejsen. Han var et Øjeblik faldt hen i at gruble paa, hvordan han vilde begynde til Kommandøren imorgen. Ellers fulgte han meget opmærksomt, hvorledes Marthe syde, og syntes, det var mærkeligt, hvor mange Gange Traaden maatte trækkes ud i en Søm paa en Aften.

Da der sagdes Godnat, fandt de et Øjeblik til hinandens Hænder. De forsøgte at sé frejdige paa hinanden og give Mod.

— — — — — — — — — — — — — — —

— Kommandøren var i godt Humør idag og passiarede ved Frokostbordet, medens de drak Kaffen, og Jan sad og lod, som han smurte paa Brødet og drejede og vendte det. Han var bleg og svarte saa underlig beskedent og kortfattet.

Han agtede at bryde Isen nu lige efter Frokosten, bé om en Samtale med Kommandøren og Kommandørinden; — og han stirrede sjæleangst ind i, hvad der vilde ske, om han nu mødte et Nej. Han kjendte sig bare saa

afmægtig; det stod ikke i hans Magt at rive Marthe fra Forældrene!

Marthe taalte næsten ikke at sé Jan sidde saadan, — bleg og fugtigsved . . .

Og saa skulde Mama kanske være blind nok til at være mod ham!

Der kom med ét saadan Sindsro over hende. Hun vidste saa trygt og helt ud, hvad hun vilde; — og at fra det blev hun aldrig til at rokke. Hun var Jans over alle Hensyn — ogsaa til Forældrene! . . . Det steg som en Trods i hende.

Det var, som om Loftet var faldt ned over Kommandørinden, da Jan kom med sit Andragende.

Hun havde et helt fortærende Raseri i Brystet. Men den overhængende Nødvendighed af at hindre Kommandøren fra i Øjeblikket at udtale sig, lod hende beherske sig. Hun havde al sin Møje med at hindre ham fra at følge sin øjeblikkelige bevægede Indskydelse og gaa videre med noget Slags Løfte om Samtykke, end raadeligt var. Hun holdt med Bestemthed paa, at de maatte faa Tid til ordentlig at overveje denne

vigtige Sag. Oprigtigheden og den aabne Færd var sandelig ikke her hverken paa Hr. Børresens eller deres stakkars uerfarne, hun vilde ikke nytte et Udtryk som forledede, Datters Side; — men noget nobelt Brug af sit Ophold under deres Tag kunde han ialfald ikke siges at have gjort!

Efter det første uundgaaelige Udbrud begyndte hun at appellere ogsaa til Jans egen Følelse; — han syntes vist ikke, det var saa urimeligt, om de som Forældre tog sig lidt Tid til at betænke, hvad de kunde forsvare for deres Samvittighed . . .

— Kommandørinden var ganske altereret og blussende i Ansigtet, da hun kom ud fra Samtalen. Foreløbig havde det jo lykkedes hende at opnaa en Udsættelse.

Men det kogte i hende. Marthe, som virkelig kunde ha' en Fremtid! — og saa skulde hun tages ombord af saadan en Skipper Børresen som et Petroleumsfad . . .

»Tænk, at Marthe har gaat saadan og gjemt paa dette nu i fire fem Aar!« kom Cecilie optaget ind. »Hun har fortalt mig det altsammen. Jeg synes, det ikke er værdt at pine dem længere. De vil jo ha' hinanden!«

»Kjære Dig, Cecilie, fly' nu ikke Du ogsaa i Lyset! Du er da forstandig nok til at skjønne, at det er en romantisk Barnegrille, Marthe har lavet sig op. Hvad véd hun endnu om, hvem hun virkelig vil fæste sig til?«

»Ja der kan da ialfald ingen anden vide det. Men det er vist rent utænkeligt, at to, som vil ha' hinanden, skal faa hinanden!« lød det bittert.

»Det er hverken din Fars eller min Mening at sætte os imod, hvem saa Marthe valgte, naar vi først forstod, at der var Alvor i det, — selv om vi maatte drage et noksaa tungt Suk ved at sé hende dale ned til en slet og ret Skipperkone. Men jeg mener rigtignok, at det er ganske nødvendigt, at de faar Tid til at sé paa hinanden med voxne Øjne.«

»Skal det da ikke være nogenting, at Jan har stridt og arbejdet for at faa hende i al den Tid? Han tjener jo nu rundelig til at kunne sætte eget Hjem. Jeg synes, det er ordentlig stort gjort af ham; — og han er nu sex og tyve Aar.«

»Du taler utrolig uerfarent, Cecilie! En Mand strider og arbejder under alle Omstændigheder for sig selv for at komme sig frem. Men det klinger nu saa højt, at det skal være

for Marthe. Jeg kan uden Hexeri tænke mig, at Jan Børresen vil ha' en af Kommandør Witts Døttre. Men, naar vi skal veje Sagen, saa er det dog Marthe, vi først og fremst maa tænke paa, som er vort Barn. Hun har jo aldeles ingen Maalestok endnu. Dette er en Smaapigedrøm; hun maa sandelig faa sé sig lidt om i Verden og prøve sig.«

»Du vil da ikke, Mor! at hun skal svare Jan, som har trot paa hende i alle disse Aar, at nu vil hun først sé efter, om hun ikke kan bli forelsket i nogen anden? Jeg tænker, han vilde være saa kvit og færdig med hende som saa!« hun slog med en heftig Gestus ud med Haanden.

Der var en upassende Hede i Tonen, som fristede Mama stærkt til at minde om Grændsen; men det var for vigtigt at faa Cecilie bearbejdet nu:

»Det var nu egentlig fra først af bare Vidunderlighederne ved Jans Søliv, som trak; — og saa blev han Helten. Men at lade hende blindt holde ved den Roman, Cecilie!« — rystede Kommandørinden paa Hodet . . . »Det er jo saadan egen uvirkelig Fantasi hos Marthe; alt voxer sig saa fast for hende; og saa hengir hun sig til det saa voldsomt.«

»Hun kommer aldrig til at holde af nogen anden, saa godt kjender jeg Marthe, Mama!«

»Ne—j, hun har klynget sig fast nok — desværre — til denne fixe Idé. Men, naar vi kommer ned paa Jorden og sér i Virkeligheden, — saa staar Marthes Natur for mig saa ganske, ganske anderledes. Hun er netop saa modtagelig. Eller hvad synes Du om hende paa Ballet forleden? Døm blot med egne Øjne, Cecilie! Der skulde just ikke være saameget igjen af den evig elskede Jan den Aften. Hun var jo aldeles væk, fik ordentlig et helt nyt Væsen, saa betaget var hun af den Hyldning, hun fik. At det ikke var nogen Umulighed, at hun kunde komme til at sé med milde Øjne paa nogen af dem, som gjorde hende saa hed Opvartning, — det saa nu jeg. Men dette var egentlig første Gang hun var ude og havde nogen Anledning til at gjøre Erfaringer.«

Cecilie svarede ikke; hun kom til at huske paa, hvor ude af sig af Glæde, Marthe virkelig havde været oppe paa Værelset, da hun pratede og snakkede saa ulidelig hele Tiden.

»Nej, sér Du, Cecilie, — det er Virkeligheden, hun endnu ikke har faat prøve; — og det bør vi alle efter Evne lægge vor Indflydelse

til, at hun kan faa. Det er saa underlig med Sammenligningen; og, naar Jan er rejst igjen, kan der komme ganske anderledes stærke Indtryk . . . Aa nej, misforstaa mig bare ikke, her er ikke Tanke hverken hos Far eller mig om at modsætte os noget, — blot en Opsættelse paa et Aarstid ialfald, før vi lader hende gaa hen og bestemme sig. Hun bør faa lidt Tid til at maale Hr. Jan Børresen med den ideale Sømand, hun har gaat og lavet sig op; — kanske kommer hun til at føle, at hun ikke bør haste saa stærkt . . . Men det staar naturligvis rent til hende selv.«

»Hun slipper ham aldrig, Mor!«

»Naa desto bedre. Det er jo blot, at hun ikke gaar hen iblinde og — ja jeg kan ikke la være at sige, hvad jeg mener, — kaster sig bort! Du maa være enig med mig i dette, Cecilie; de maa kunne taale at prøve sine gjensidige Følelser.«

»De véd saa inderlig godt, hvad de vil begge to, Mama. Men de faar jo finde sig i det, naar baade Du og Far staar saa stærkt paa det.«

Det var ikke paa den vante varsom-pertentlige Maade, at Kommandørinden bagefter, da hun blev alene, fulgte sin Trang til at fare sig

over Pandebuklerne. En Smule Forstaaelse havde hun dog opnaaet hos Cecilie af, at det ikke gik an at løbe lige hen og sige Ja og Amen! — Men det var en Strid . . .

Hun lukkede Øjnene med et træt Suk.

Jan kunde nok gjøre sit Indtryk paa en ung Pige; hun var ikke blind for det . . . Men hvem maatte ikke over saadant? Hun kunde dog ikke lade Barnet forsvinde fra hele den Dannelsens Luft, hun levede og var født i, hele sin Omgangskreds, — for at blive en amerikansk Skibsførers Mrs. i en eller anden Havneby ude i Verden!

Det gik ikke an her at give sig over; og det var jo hende, som maatte staa for alt det, som ubehageligt var. —

— Næste Dag kom Jan og Marthe sammen hjem fra en tidlig Morgentur.

Mama var i den Anledning meget stram, og efter Frokosten tog hun Marthe alene ind for sig:

Saalænge alt endnu svævede uafgjort, maatte hun paa det bestemteste holde paa, at Marthe ikke paa nogen Maade tillod sig at omgaaes Jan Børresen anderledes end enhver anden Herre. Det eneste Sted, de under det nuværende delikate

Forhold havde at mødes, var for alles Øjne og i Stuen. Hun havde ellers ventet, at Jan selv havde fattet den Æresforpligtelse, der nu paalaa ham til ikke at nærme sig hende, før der var givet ham Ret til det . . . »En, der var lidt mere af vor — hvad skal jeg sige, — Tænkemaade, vilde jo strax have følt det . . .«

Der gik over en Uge paa det Vis. De saa hinanden ærlig og redelig næsten ikke uden i Stuen. En Berøring med Hænderne i Trappen, en Hvisken oppe paa Gangen i Forbigaaende om Aftenen, naar man skulde tilsengs; — en eneste Gang en Omfavnelse inde i Mørket og et brændende Kys fra Marthes Side.

Det var, da Skaalen en Dag randt over, og Jan aldeles ude af sig havde sagt, at det værste, han i sit Liv havde gjort og nogengang kom til at gjøre, var at gaa saadan paa Hosesokker og næsten ikke turde sé over til hende.

Jans kolde øvede Dømmekraft lod ham ikke skuffe sig. Han følte fra hvad Kant Vinden blæste, og hvilken Mening der laa indbagt i Kommandørindens venlige Sukkerkugler. Han gik der stille, pint, saa Marthe ret, som det var, fristedes til at gaa ind og rent ud erklære, at Jan og hun var og vilde være forlovede. Hun

sad undertiden næsten paa Randen af at bryde ud . . .

Kommandøren taalte ikke rigtig at have Marthes Øjne saadan hængende ved sig. Forelskelsen med Lidenskaben, Gløden og al Uforstandigheden dukkede som en afbleget Stribe Land op i Erindringen, og han lovede sig ved sin Sjæl og Salighed, at de om et Aar skulde ha' hinanden, — om Marthe da vilde som nu.

Men til den Tid fik det forblive med, hvad Jutta vilde! Hun havde Ret, naar hun fordrede, at der skulde gaa en ordentlig fuld Overvejelse foran noget saa vigtigt som et Giftermaal.

Han tog sig gjerne en Passiar inde i Stuen baade om Forretninger, Sejlkoutumer og Tiderne for Hyrer. Men, naar den Ende var spundet, var det, som han fik Følelsen af, at Tauget dog egentlig var længere. Han sad lidt og harkede halv forlegen og tog saa Vejen til Kontoret.

Karsten vedblev fra første Dag at lade, som han intet vidste af, hvad der var passeret. Han fandt, at Jentungen havde havt et klækkelig dumt Indfald. Det var bare, at Fætter Jan pynteligst mulig, saa der ikke blev nogetslags Ymt om det i Byen, til sin Tid blev ønsket lykkelig Rejse til Bremen og heldig Fart over

Atlanterhavet. Det var jo gledet nok saa brav disse Par Uger, og om to, tre til var det over.

Men Kommandørinden paa sin Side var alt andet end beroliget. Hun trode at se Funker fare mellem disse tændte mørke Øjne og Marthes stumt sørgmodige, og at de undertiden næsten syntes ladede med Trods. Hun følte, der gik Tale i Luften.

Men Kommandørindens sikkre Væsen gav Gefrejderrollen saa taktfuldt, at Skildvagten paa Post aldrig et Øjeblik kom frem. Paa de Tider, da der kunde være Anledning for Jan og Marthe til at træffes i Stuen, sad hun der saagodtsom bestandig eller ogsaa var der noget for Marthe at udrette i Huset. De kunde ligesaa godt været adskilte ved tusinder af Mile!

I hele Gaar Eftermiddag og Aftes havde Marthe blot vogtet og ventet paa, om de et eneste Øjeblik kunde blive alene, — og netop ved Sengetid lod Mama hende læse højt oppe hos Far paa Soveværelset, til han sovnede.

Iaften nølede hun med et vist Haab nede i Stuen. Men da Mama kaldte paa hende oppe fra Trappen, og hun hørte, at hun virkelig skulde op paa Sovekammeret igjen og læse højt, blev hun rent fortvilet.

Ikke saameget som Godnat til Jan iaften heller! . . .

Hun brast ud i en Graad saa utøjlet, at Kommandørinden rask lukkede Stuedøren og tog hende op med sig paa sit eget Soveværelse.

»Du maa da virkelig forstaa at beherske dit Sind en liden Smule, Marthe, og ikke tillade Dig at give Dig hen til din Misstemning, saa det høres over hele Huset!«

Men Ord var spildt paa Marthe; hun stod og saa paa Moderen med Øjne, der var saa ulykkelige, og saa kastede hun sig lidenskabeligt paa Ansigtet ned i Mamas Hovedpude.

Skulde hun da ikke faa Lov til at tale med Jan nogengang! jamrede hun.

Som hun havde glædet sig til, at han endelig engang skulde komme . . . Og saa —

»Hvorfor har Du lagt ham saa for Had, Mama?« brød hun ud.

Men hun angrede det i det samme og sprang hen og kastede sig i Moderens Fang:

»Aa nej, nej jeg mente det ikke, jeg mente det ikke . . . Jeg véd jo, Du er saa god og snil. Men Mama, Du maa lade mig faa Jan . . . Kjære Mama! Du maa det, hører Du. Far siger Ja, bare Du vil. — Vi skal bli saa glade i Dig,

Mor. Du kan tro, Du skal nok faa mærke, at vi holder af Dig . . .«

Hun laa næsten i Vildelse og saa op i Moderens Ansigt, som hun vilde tage om blot en Gnist af Haab af det.

Kommandørinden bøjede sig over hende bekymret hovedrystende; — hun syntes, hun rent kunde hade dette uvedkommende Menneske, som skulde saadan bryde ind og gjøre al den Sorg.

»Jeg kommer ikke til at holde af nogen anden i Verden end bare, bare Jan,« klagede hun.

»Jeg vil være Jans, Mor. I faar ikke Lov til at skille os . . .«

Hun var saa aldeles ude af sig, at Mama rent ud maatte sætte hende for sig hen paa Sofaen og gjentage for hende Grundene én for én . . .

. . . Og skulde hun ikke kunne vente et Aars Tid, naar Far og Mor saa alvorlig fandt, at hendes eget bedste krævede det?

Marthe higstede og græd, og Mama sad og talte og stellede saa godt for hende, gav hende at lugte af sin Lugteflaske og lidt efter nogle Draaber Nafta. Hun maatte ikke gaa, før Mama saa sin lille Pige nogenlunde rolig. Det var ikke

andet end, hvad der var ret og fornuftigt altsammen, det vidste hun jo . . .

Men Kommandørinden var blevet for Alvor forskrækket. Dette gik aabenbart ikke an. Jan lod slet ikke til at forstaa, at man ventede, at han skulde ha den Takt at fortrække under disse Omstændigheder. Hver Dag, de var sammen, kunde blive skjæbnesvanger. Her var rentud Fare for, at Barnet skulde sætte sig denne Idé saa fast i Hovedet, at den aldrig gik ud igjen!

Tidlig den næste Formiddag tog Kommandørinden paa sig og kjørte ud til Karsten.

Marthe og Cecilie havde Ærinde ned til Fru Falkenberg, der sad inde med Sypigen, og saa skulde de op til Focks og høre om Modejournalerne.

Kommandørinden kom først hjem, da de holdt paa at dække Middagsbordet; hun havde maattet blive hos Karsten og drikke Chokolade . . .

Men saa havde hun jo en Efterretning! — hun havde allerførst maattet ind til Far paa Kontoret med den; — hun trode endnu ikke sine egne Øren, saa, hun kunde sige lykkelig, var den for Marthe! »Tænk Karsten og Wally har udtrykkelig inviteret Dig til at følge med

dem paa deres Udenlandstur — tre Maaneder; — og nu, det er blevet saadant dejligt Vaarvejr, rejser de med Udenlandsdampskibet paa Fredag, — tænk allerede om tre Dage!

Naa jeg maa sige, her blir Brug for Sypigen! Vi faar hjælpes ad, saagodt, vi kan, allesammen . . . Og hvad sagde de hos Focks, Cecilie? — Imorgen først, — vi maa ha' hende allerede nu strax ieftermiddag; Du maa sige Fru Fock Grunden . . .

Marthe! nu vil jeg virkelig ikke ha' noget Jaaleri og Tøv. Dette er vel saa stor en Sag for Dig, skulde jeg mene, at Du faar ta' Fornuften en Smule fangen og bare være rigtig tilfreds og glad, fordi noget saa sjeldent falder i din Lod!

Og kan hænde, at dette lykkelige Tilfælde er godt for andre Ting ogsaa,« udtalte hun alvorligt, da Marthe næsten tumlende paa Benene uvilkaarlig fulgte efter hende. »Børresens taktløse Ophold her i Huset holder jo paa at pine Livet af Dig; det er, som Du ikke er rigtig klog om Dagene. Jo før Prøven begynder, desto bedre for Eder begge to, fatter Du ikke det?«

Marthe saa aldeles ikke ud som hun fattede det.

Hun var stum nedtordnet og ganske hvid. Hun forstod det næsten ikke; det sang bare i Ørene, at hun skulde rejse fra Jan.

— — — — — — — — — — — — — — —

— De sad og syde dernede i Spisestuen hele Eftermiddagen og Aftenen. Klokken blev halv tolv, før Travlheden sluttede, og man gik tilsengs.

Deroppe paa Værelset sad Marthe stille fortabt paa Sengekanten og gjorde ikke Tegn til at klæde sig af. Der var noget ophidset over hende. Af og til lyttede hun og ligesom vak.

Hun fik have Ro, — faa Fred til at sørge ud, tænkte Cecilie. Det var saa blodig Synd i dem begge to . . . Men kanske var det aligevel bedst, der blev en Ende paa denne forfærdelige Sejgpining.

Hun lagde sig stille uden at snakke til Søsteren.

Lidt efter slukkede Marthe Lyset, og Cecilie trode at høre, at hun vred op Laasen og gik ud i Gangen uden helt at lukke Døren efter sig.

Cecilie syntes lidt efter der lød en gjentagen forsigtig Banken henne paa Jans Dør.

Hun vilde vel se til at faa tale med ham, stakkar . . .

— — — — — — — — — — — — — — —

— Det var, som Kommandørinden nu var kommet ud over en dybt trykkende Bekymring og aandede op igjen. Det havde været en rigtig pinlig, vanskelig Tid!

Nu havde hun igjen faat Dampen op, og Forberedelserne og Udstyret til Marthes Rejse formede sig mirakuløst under hendes vante Hænder.

Der var kun disse Par Dage igjen; men det var en ren Pine, at sé de to gaa der, som Luften var héd mellem dem. Det havde naturligvis været saa inderlig let og hyggeligt for hende bare at klappe sammen og lade dem faa hinanden, — som Far og Cecilie var saa godmodige at ville! . . .

— — Maanen lagde en svag Stribe højt oppe paa Væggen, da Marthes Skygge gled indover Gangen for at faa sagt Jan alt det uendelige, hun havde paa Hjertet, den sidste Aften.

Han tog bleg skjælvende imod hende i Døren og strøg hende ømt varsomt over Haaret . . .

De holdt hinanden fast; der var vild Sorg i Afskeden . . .

— Da de endelig skiltes, havde de gjort op deres Beslutning: — Dette var ikke Skilsmisse. Naar han om fire a fem Maaneder var tilbage igjen, vilde hun følge ham, trods alt og udover alle Hensyn; og de skulde sætte deres Bo og Hjem derover, hvor han var.

XVI.

Cecilie var vant til, at Kadetterne og de unge Herrer vendte sig om og saa efter hende, naar hun gik paa Gaden. Det var en noksaa gammel Hyldning nu, og hun havde begyndt at faa en temmelig tør Bevidsthed om Værdien af det. Det var slaat fast, at hun var vakker, og hendes Selvfølelse lod hende ikke et Øjeblik tvile om, at hun jo ogsaa nok vilde være blevet en Smule bemærket i hvilkensomhelst anden By.

Det var jo smigrende at existere som en Stue- og Gadedekoration; men hvad saa mere? Det kunde da virkelig ikke kaldes at leve!

Alle de, som havde Arbejde og Interesser, levede; Jan og Marthe levede — saa ondt, de

havde det, den ene sørgende i Schweitz, den anden paa Atlanterhavet. Karsten havde skrevet, at Marthe maatte være slagen enten til Skibsreder eller Mægler; hendes største Lyst var desværre endnu at fordybe sig i Skibslisterne i Hotellernes Aviser.

Marthe havde da ialfald nogenting at fordybe sig i; hun græd kanske, naar hun lagde sig paa Puden om Aftenen; — men hun, Cecilie, havde slet ikke det ringeste hverken at græde eller lé over; hun havde bare at smile og sé til saa godt, hun kunde, at lade være at sige Oprigtigheder, — hun var jo ikke naiv ung nok længer til at dette klædte!

Gaves der da ikke paa Jorden noget for hende at stile paa eller gjøre? Hun var kommet over Mødehandlerindestadiet og overhovedet al Lyst til at dø med Naalen i Haanden, siden den stakkars stille, forkjørte Jomfru Mathisen en Dag havde faat op af Halsen en liden sammenfiltret Kugle, der viste sig at bestaa af bare afbidte Traadender, som hun maatte ha drøvtygget. Det var vist det eneste mærkelige der var timets hende i hele hendes trælsomme Liv.

Lærerinde for Smaapiger? — hun vilde ikke for aldrig det ha paa sin Samvittighed at have

siddet og lært op alle disse Gaasunger, som skulde strække Halsen og kvæles i al Kunstigheden, — at sige, naar de ikke var begavet med den Sort letvindte Natur som Laura Fock; hun passede ind i alt.

Laura nød ordentlig, naar hun kunde fortælle en Skandalhistorie, den levede saa forfærdelig og den saa rent forskrækkelig; — hvad det nu kunde være, de gjorde. Hun var saa flad, saa flad, — rigtig den sidste, Cecilie kunde ønsket, skulde komme i saa nær Omgangsforhold til Fasting. Han var jo bare Arbejde i Sommer og aldrig ude hos nogen; og Laura interesserede sig nu bare for Havnearbejder og Karter og Fyr!

Cecilie kunde ikke dy sig for at harcellere lidt til Beck over, at Laura lod sin Bror Jes ro sig ud i Baad for at studere, hvorledes de muddrede op Løbet inde paa Havnen.

Men det, at Fasting var der paa Stedet, gjorde Luften ligesom urolig om Cecilie. Hun maatte øve sig i at huske paa, at han nu var hende et ligegyldigt, uvedkommende Menneske. Han holdt paa med sine Planer, drev sit frem; — og hun følte med saadan Tomhed, at det ikke, aldeles ikke, vedkom hende. Hun havde

intet Forhold til det, var ikke med; det rørte hende ikke.

Der var Tider, da hun syntes, det rent var som Dødvande om hende.

Naar de tilfældig kunde træffes, blev hun kold som Is. Det var jo ogsaa saa ligegyldigt nu . . .

Hjemme kom der Visiter og Opvartninger og Besøg i den vante gamle Gjænge først paa Sommeren. Der var Snak og Livlighed nok, medens der var Fremmede; men ligesom saa forunderlig tomt, naar de var gaat igjen.

Der kunde undertiden komme en saadan ubændig Trang over hende til at arbejde.

»Jeg mener næsten, Du sidder inde med for mange Kræfter, Cecilie,« sagde Kommandørinden en Dag utaalmodig over igjen at blive plaget af hendes urimelige Paafund. »End om Du overholdt lidt mere at spasere dine Morgen- og Aftenture?«

»Jeg holder virkelig ikke ud Dag efter Dag at ta' paa mig og gaa og komme hjem igjen, — trappe paa Hjulet som et Ekorn i et Bur.«

»Er det dit Hjem, Du taler om? Jeg maa sige, det er en smuk Kompliment. Du vil nok engang komme til at indse, hvilket Gode det er

at være Datter i et godt Hjem og bli opvartet og faa det, som man vil, paa hver Finger. Men Menneskene taaler ikke at ha det altfor godt.«

»Ja jeg har det virkelig altfor godt, Mor; det er det, jeg synes. Men det ligger vist ikke for mig at gaa og bare være Datter hele mit Liv.«

»Vil Du endelig ha nogen Beskjæftigelse, saa er der jo saa mange passende naturlige Ting at finde paa. End at lære at male hos Fru Scharfenberg — paa Porcelain? . . . Og hvorfor driver Du ikke paa med Sangen, som Du engang havde saadan Fornøjelse af?«

»Fordi jeg ikke har noget Talent, Mor, hverken for det ene eller det andet. Jeg havde lidt Smag; men den kunde jeg jo ikke bruge!« kom det bittert. »Men jeg er jo ikke dum i Hodet, der maatte da kunne være noget at lære?«

»Du kan jo baade tydsk og engelsk. Oversæt Bøger.«

»Tak, jeg kjender alle disse pæne, passende Beskjæftigelser, som man kan øve hjemme i Stuen!«

»Dette er nu bare Humør og Grættenhed, Cecilie. Du har begge dine Forældre at være

til for; jeg skulde tro, det er et noksaa vakkert Kald det. Men det er denne uheldige, urolige Lyst hos Dig til at være noget andet end Du er . . .«

Det endte med, at Cecilie lidt efter tømte Buffeten for Plet og Sølvtøj og gav sig til at gnide og pudse. —

— Kommandørinden gik jo med sine Fremtidsdrømme i Anledning af Karsten.

Han kom nu til at føre et rigt, repræsenterende Hus og var kommet ind i de Livsbetingelser, som hans Natur krævede. Og den, som trode, der manglede Ærgjerrighed! . . . Men Karsten maatte kunne bevæge sig rummelig i Verden akurat som hun selv altid havde havt Trang til; og det kunde nok hænde, at hans Personlighed nu kom til at bli bemærket!

Hendes Planer om Sønnens Karriere fløj ikke lidet højt.

Og hvilken Hygge for hende, saalænge Karsten fik bo der paa Stedet! Men til Vinteren maatte Marthe føres frem for Alvor; hun havde jo rent ud endt ivaar med at blive Stjerne . . . Hendes Toilette maatte holdes i en vis hjemmetækkelig Stil; det vilde være en Fejl at præ-

sentere hende som Pragtblomst. Hun var nydelig i den kirsebærrøde ivaar.

Og Rejsen med alle dens ny Indtryk holdt nu vel paa at lufte bort denne Barnenykke, hun havde gaat og drømt og opelsket i Ensomheden. — Og saa fik de slutte den Historie med et vakkert forstandigt Brev til Jan. Han blev saamæn meget bedre tjent med en net Boardingshousjomfru . . .

XVII.

Cecilies Interesse for Fasting var — trods alt, hvad hun selv mente og tænkte i denne Sommer, — ikke uddød. Hvert hans Skridt, hvad han gjorde, og hvad der taltes om ham, bragte Strenge til at dirre i hende.

Laura Fock, hendes Bror Jess og Fasting var ude paa Sejlture sammen. Det optog hende ikke saa lidt. Næsten mod sin Vilje stod hun og fulgte Baaden fra Vinduerne, naar den stak ud fra Bryggen . . .

Hvor var da Fasting henne? Det var hende en Gaade . . .

— Den lange, stille Sommer syntes aldrig at skulle tage Ende. Den eneste i Huset, som likte sig, var Kommandøren, der aldrig kunde faa nok Hede; den jog Rheumatismen væk, og han havde desuden nu sin fredelige Aarstid med Arbejdet paa Værftet.

Desto mere livligt og rastløst blev det, da Karsten igjen kom tilbage, — han og Wally og Marthe, alle tre i udenlandske Rejsedragter.

Der havde ikke været nogen Maade paa Karstens Flothed mod Marthe, — et helt Vinterudstyr! — et Par Balkjoletøjer med Blomsterborder saa lette og bløde som den rene Luft og det, Kommandørinden sværmede for, — ægte Pariserblomster til Haaret og dertil en indlagt Elfenbens Vifte med hvide Silkedusker, som Kommandørinden ikke engang turde spørge om Prisen paa.

Og Cecilie var da hellerikke glemt, — en sluttende parisersyet Silkekjole, — Karsten havde ladet Wally skaffe sig hendes Mønster, — en Parasol; — og en Hat, ogsaa fra Modens Centrum, som bare var vidunderlig, lød det enstemmig.

For Mama var der mellem andre Ting en rund Æske, der ikke blev gjort noget Væsen af,

den kom strax bort. Men Kommandørindens hvidgraa Haar viste sig fra den Dag uden Sammenligning mere fulminant skinnende og rigt fyldig under Kappens tynde Flor.

De første Dage gik saa godtsom hen blot med at være nede hos Karsten og sé paa alle de prægtige Indkjøb til dem selv og Huset, der efterhaanden toges op af Kasserne, og hjælpe dem en Smule med Raad.

»Det maa have kostet mange Penge, Karsten!«

»Ja saamæn,« lo han. — »Men saa havde Svigerfar lovet os en ordentlig Bryllupsrejse med fuldt Kreditiv. — Og det er jo egentlig alt bare Indkjøb, som sparer i Længden. Rige Folk faar det aligevel billigere, sér Du Mor.«

Kommandørindens Tanker med Marthe havde Karsten nu læst ud af hendes egen Sjæl, det lyste frem af alle Presenterne. Der var altid saadan Omtanke for Hjemmet hos Karsten!

Og Marthe, — hun var aldeles ikke mere denne uberegnelige Kastevindsnatur, som én aldrig kunde være rigtig tryg paa. Dette rørende, næsten ydmyge ved hende, var kommet endnu mere frem nu efter Udenlandsrejsen. Ikke et nej i hendes Mund; det var rent som hun blot

stod forlegen for at gjætte, hvad hendes Forældre kunde ønske. Mama maatte undertiden rigtig gaa hen og klappe hende, og saa fik hun Taarer i Øjnene. Hun var en blød Natur! . . .

Og Kommandørinden vogtede sig vel for at gjøre nogen Antydning om Jan. Det Saar maatte faa gro til af sig selv. Spindelvæv, héd det, skulde være saa godt til Charpi, og Forglemmelse var det ikke mindre.

Hun søgte efterhaanden at faa sat hende i Gang med lidt af hvert, der kunde optage hende. Den ny Kjole, Marthe skulde have, af smaastribet Silke, var jo i og for sig en stor Opmuntring.

Og, medens der i Dagene udover blev overlagt og klippet og syt, fik Mama ogsaa lejlighedsvis spillet hen paa de Udsigter, der laa bag Kjolerne og Pynten, og alt det, de havde at tænke paa og faa istand til Vinteren. Det var ikke afvejen at gi' hende lidt Ærgjerrighed i Blodet i den Retning.

Marthe lyttede føjelig, opmærksom til.

Lidt underlig blev jo Kommandørinden en Dag. Marthe stod med Panden lænet mod Vindussprossen og fulgte tilsyneladende, hvad hun foreslog til Pynt paa Kjolen; men hun saa

ud som hun havde grædt, da hun vendte sig. Det var vel en liden Attake af Grillerne igjen! Men hun var jo saa snil og medgjørlig, lod sig i ét og alt aabenbar saa lede af, hvad Mor vilde.

Paa det sidste havde hun fundet paa at sætte sig ud i Pigekammeret hos Nella om Eftermiddagene og syde saa flittig og ivrig, at det var en Fornøjelse.

Kommandørinden gik derind imellem for at faa hende til at tage sig en Tur før Aftensmaden.

». . . Jan er dunstet adskillig bort allerede, Nella,« sagde hun en Dag med et lunt Blik efter Marthe, der netop var gaat.

Der kom intet Svar. Den lille løsnede, stramt ombundne Svandsestump af en Flette bag i det graa Hoved pegede krumt stridig op i Vejret, og Mundpartiet tyggede paa noget.

»Jovist, jovist, Nella, — Du hører jo ikke et Ord om ham, siger Du selv.«

Nella nikkede langsomt paa den énvise Maade, som Kommandørinden saa vel kjendte.

»Du skal altid være saa forborgen, Nella!« kom det ærgerligt. »Det havde været din simple Pligt at sige fra, hvad Du vidste om alt dette

før. Du skal ikke fortælle mig, at Du har været rent blind.«

Nella havde et eget Udtryk, da Kommandørinden gik ind igjen; hun saa beklemt og trykket ud . . .

— Men Marthe gik der og regnede og regnede paa Dagene, — om fem Uger, — i Begyndelsen af Oktober senest, — vilde Jan være her tilbage . . .

Kommandøren havde aabnet sin Embedspost. Det var altid en Lettelse, naar den Sag var over.

Med en tilfreds Smaahvislen mellem Læberne, stod han en Stund ved Vinduet og saa udover Pladsen og satte sig saa mageligt til i Lænestolen for at læse Aviserne.

Et Par af de mindre fik kun et flygtigt Overblik; det var nærmest Bagsidens Bekjendtgjørelser, der dvæledes lidt ved, før Turen kom til de større i Omslaget.

Han lænede sig bagover for at faa Lyset bedst ind halvt i Nakken, halvt fra Siden.

Der kom af og til et »Hmm« og et Brum og en lidt larmende utaalmodig Ombrætten af

Avisen. Han ønskede undertiden, han havde én og anden af disse Pennehelte paa et Dæk, saa skulde han lære dem at gjøre kort Proces . . .

Pludselig rettede han sig med et lidet Udraab og begyndte med Heftighed at læse, medens han holdt Bladet op for sig med begge Hænder. Han stirrede i Spalten, som han kunde mistro sin egen Evne til at opfatte, og Bladet rystede i Hænderne.

Endelig lod han det synke og sad og saa ned i Gulvet med Avisen i Haanden.

Han blev siddende længe urørlig.

Den høje Pande var svedig og sank mere og mere sammen i Rynker; det gamle Ansigt med de store benede Grundtræk, der løb ind i et tyndt graat Kindskjæg, blev ligesom kort under Bekymringens sammenskruende Vægt. Næsen laa udover Munden, der mumsede alderdomssvagt og skjælvede under den overvældende Sindsbevægelse.

I Stilheden hørtes ikke andet end Betjentens Pen, som skrabede paa Papiret henne ved Pulten.

Kommandøren begyndte igjen at sé i Avisen; men læste ikke ud.

»Hm, Hm . . .«

Det var som Ansigtet igjen samlede sig. Han brættede Avisen saa, at den Spalte, der optog ham, kom frem.

»Hm — hm,« lød det langsommere. Han kneb Munden sammen til en endelig Beslutning og rejste sig.

Med Avisen puttet ind i Brystlommen gik han ud af Kontoret, standsede et Øjeblik i Gangen og aabnede sagte Døren til Stuen:

»Er Mama der?«

»Nej, hun er ude i Haven.«

. . . »Saa Du Fars Ansigt, Cecilie?« sagde Marthe, da han sagte lukkede Døren.

»Det skulde nu vel ikke være noget med Karsten!« udbrød Cecilie. »Jeg véd ikke, hvordan det er; men jeg er ligesom aldrig rigtig tryg for, at der ikke pludselig kan være noget med ham.« Hun kom til at sé hen paa Marthe, som sad bleg og spændt og stirrende ud af Vinduet.

»Han gaar barhodet ud til Mama!« udstødte Marthe.

— — »Er Du der, Jutta?« kom Kommandøren ind i Haven.

Kommandørinden gik med den store Solhat fra Sommeren og Kjolen opbrættet over det

røde Skjørt og oversaa sine Georginer, medens hun klippede én og anden til Blomsterfadet.

Hun rettede sin anselige Skikkelse og saa paa Kommandøren med Saxen i Haanden:

»Men kjære Dig, Witt, Du har jo ikke Hue paa . . . Anne!« raabte hun indover til Bryggerhuset, »spring ind . . .«

»Hør Jutta, følg mig ind i Lysthuset,« sagde han lavt. »Jeg maa forberede Dig paa en rigtig alvorlig Underretning. Det gjør mig saa ondt, saa ondt, sér Du; — og mest for den stakkars Marthe! . . . Du forstaar vel, det gjælder Jan. — Jo han — han — er ikke mere mellem de levendes Tal, — den prægtige dygtige Gut! . . . Jeg holdt af ham Du, — og havde i Hjertet glædet mig til — ja nu er den Vise ude! »Lucida« er brændt op midt i Atlanterhavet med fuld Petroleumslast. Man har fundet Skroget drivende som et forkullet Skal. Her staar en hél Skildring i Avisen indtaget fra amerikanske og engelske Blade og saa Navnene paa Kaptejn og Besætning, som alle ere omkomne. Sér Du, der — staar Jan Børresen, Kaptejn, norsk af Fødsel . . .

Der er ingen Tvil. Det Skib, som kom til, havde den foregaaende Nat sét det lyse op i

Horizonten, og de forkullede Levninger, viste, at der ikke var sat en eneste Baad fra Borde. Der er kommet en Explosion paa.«

Kommandørinden havde overvældet sat sig ned paa Lysthusbænken; hun kjendte sig i Øjeblikket saa ilde, næsten som hun holdt paa at faa ondt. Der var noget som Samvittighedsforskrækkelse, der paakom hende.

»Jeg har jo ikke tænkt andet end paa Marthes bedste,« stønnede hun og vaggede med den store Hat paa Hodet . . . »Men,« — hun fik Taarer i Øjnene og greb Kommandørens Haand med begge sine, — »kjære Witt! Du maa lade mig slippe for at være den, som gaar til Marthe med dette! Jeg støtter mig til Dig, véd Du, bér Dig . . . Jeg, jeg kan det ikke . . . Naar det gjælder, saa er det jo Dig . . .«

Kommandøren stod og saa paa hende med et eget underlig gjennemskuende Blik:

»Jeg forstaar Dig, Jutta! Jeg har jo ogsaa rigelig min Part af Skylden, fordi jeg er for gammel og sover ved Roret. — Men,« sagde han med ét, saa det dirrede i ham, — »jeg skulde git alle de Aar af mit Liv, siden hun var født for, at Barnet ikke nu lagde Skyld paa os!«

Han gik langsomt bort og mødte i Haveporten Marthe, som i sin stigende Uro nu kom ud med hans Hue.

Han strøg hende om Kinden og greb hendes Arm:

»Du maa følge mig ind, Barn . . . Jeg maa forberede Dig paa en — ikke rigtig god Efterretning . . . Her er en Avis, som Du maa læse . . . Der er Ting, som man maa . . .«

Marthe saa Mama i Haveporten efter dem:

»Er det Jan? — Der i Avisen? . . . Aa Gud!«

Hun tog den ud af sin Fars Haand og løb af et Instinkt op paa Soveværelset.

Kommandøren og Fruen stod lidt efter og lyttede udenfor hendes Dør, medens Cecilie holdt sig bleg hos dem.

De havde hørt et Skrig nede fra Gangen, og saa var det med ét blevet stille.

Da de kom ind, laa hun hvid besvimet nedenfor Sofaen.

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

— Marthe havde ligget tilsengs nu paa tredje Dag.

Hun havde læst det Stykke af Avisen op igjen og op igjen, til hun læste det i Drømme

og saa hele Branden og Jan midt i Luerne, — var med i hele Angsten, uden at der var Mulighed for at kunne redde ham, og vaagnede med et vildt Skrig.

Der var nogle Linjer i Skildringen, som havde fæstet sig i hende fremfor alt:

»Det sodede Brandsted laa og drev midt i Havet som et tomt, sort Skal med kun den indsvide Stenkulstjære og Kulstøtterne efter Træværket. Da de bordede det, og Baaden stødte mod Siden, gik der en underlig lang Tone gjennem det uhyre, øde Jernskrog. Lyden voxede henigjennem Spanterne og rungede stedse dybere i det tynde, skjælvende Malmskal, indtil det sang ud bævende og klagende i Luften . . .

Marthe laa og hørte en højtidelig, mægtig Dødssang, en uhyre Klokke ringe over Jan der ude paa Havet.

Hun havde ligget som i Feber. Men nu satte hun sig pludselig op i Sengen.

Hun var Jans Enke, hvad saa hele Verden mente.

Det var en vis løftet Ro og en fattet, resigneret Beslutning i den Maade, hvorpaa hun stod op og klædte sig paa.

Hun vilde uden Dølgsmaal betro sig til sin Far, lægge Sandheden aaben for ham; hun havde jo intet Valg . . .

Marthe havde været inde paa Kontoret hos sin Far. Det var en haard, graadfuld Tilstaaelsens Stund.

Lidt efter gik Kommandøren op paa Soveværelset til sin Hustru.

Han havde taget Styrkebæltet paa; — hans gamle Hjerte var hos Marthe. Han kjendte Verden og vidste, hvad den bar i sit Skjød for hende, — alt det, hun kom til at maatte bøje sin unge, ranke Ryg for, stakkars Pigebarn . . .

— Kommandørinden var vant til at have sin Toilettetid fredet; den faldt sammen med hendes Mands Formiddagsinspektion paa Værftet, og Kommandøren fik ikke nogen synderlig Velkomsthilsen; hun holdt paa at behandle sine løse Bukler med Krøltangen. Men der var noget i det gamle Ansigt idag, som sagde, at Smaagræl ikke var paa sin Plads, — noget paa engang forgræmmet og mægtigt. Hun saa uvis paa ham med en opdragende Angst, — — vilde han tage Afsked? — —

— — Krøltangen var glemt, og Lokkerne laa henslængte paa Sengetæppet, da Kommandøren havde betrot sin Hustru Marthes Tilstaaelse.

Hun havde sat sig ned og oversaa taus dumpt Rækkevidden af Meddelelsen. Der blev et Tomrum, — var som et Skred kommet farende over hendes Forhaabninger.

Der steg en heftig Bitterhed i hende mod Jan. Den gav sig Luft i voldsomme Udbrud, medens Kommandøren sad taalmodig sammensunken. Han indsaa, hun maatte have Udløb.

. . . De havde tænkt at bære Sorg for ham her i Huset; ja nu kunde de med rette sørge! . . . Hun kunde skrige til ham og kræve ham til Regnskab for sin uskyldige Datter . . .

. . . Havde hun ikke søgt at værge Huset mod ham fra det allerførste? . . .

»Naa, naa, nu kan det være nok!« afbrød Kommandøren. — »Der er stærke Undskyldninger for dem begge. De blev rént unaturlig drevet af Dig, Jutta! — ved alt det Tryk, Du la over dem. Du skal vel vogte Dig for nu at krænke Marthes Sorg ved at nedsætte Jan; — der kan være gjort nok af det før. Hun faar

det tungt og trykket nok i Verden; hos os — hendes Forældre — skal hun ha Fred . . .

. . . Der var saadan forunderlig Selvfølelse under hendes ydmyge Tilstaaelse« — faldt Kommandøren hen i Betragtninger . . . »som hun aligevel ikke vilde havt, det skulde været anderledes. Sér Du, Jutta, ret besét, er dog dette Forhold den eneste Trøst, hun nu har midt i Ulykken, — det eneste, som holder hende oppe.«

»Naa det maa jeg sige, en dejlig Trøst, — et forspildt Liv!«

Kommandørinden sad foroverbøjet paa Sengekanten og knugede eller vaskede Hænderne med en vis Fart; de stenbesatte Ringe laa endnu henne paa Spejlbordet:

». . . Som om her var andet at tænke paa end, hvad vi har at gjøre Witt, for at undgaa Skam og Skandale! Vi faar sende hende til Tydskland for at perfektionere sig i Sproget, og det strax . . . Det høres jo rimeligt, efterat hun nu ogsaa har været i Schweitz, at hun vil gjøre noget af sin gamle Kristiansfeldter-Tydsk.«

XVIII.

Det havde været travlt med Opgjør, Udbetalinger og Lønninger paa Værftschefens Kontor hele Formiddagen. Sølvmynt i forseglede Poser, i Tutter og blanke eftertællede Stabler var udleveret til de forskjellige, og alt lykkelig og vel noteret og kontrolleret, og Jernskabet slaat igjen og lukket.

Det var et Pust hver Gang med disse Penge- og Regnskabsopgjør; det syntes paa Kommandørens indknebne Mund, der mere end ellers var i stramt Bid; han havde ondt for ikke at røbe en nervøs Skjælven paa Haanden, naar han noterede. Han stod ti Gange hellere, saa gammel han var, paa Kommandobrættet i en ordentlig Byge end nu med hans Aar og Følelse af tiltagende Glemsomhed i dette ængstelige Regnskabsvæsen, hvor Ansvaret kunde strømme ind ad en hvilkensomhelst arithmetisk Læk.

Idag var det Tørn over! Panden med det tynde graa Haar paa Siderne var betydelig lysnet, og han gik synlig lettet frem og tilbage paa den korte Gulvstump, medens Betjenten lagde sammen og gik.

Oppe i det ene Hjørne af Pulten stod endnu endel Sølvtutter ovenpaa nogle Pengesedler. Det var de vanlige Maanedspenge til Husholdningen, som Mama plejede at lade en af Smaapigerne afhente.

Han saa ikke netop behagelig overrasket ud, da hun selv viste sig i Døren. Det anede ham, at det var noget, han skulde presses for; han havde gjentagne Erfaringer.

»Der Jutta,« sagde han og viste hen paa Pulten, — »har Du dit.«

»Tak, Vennen min . . .«

Hun stod og samlede sammen Pengene:

»Ja vi kunde jo kommet saa godt ud af det, havde vi ikke Børnene at støtte. Marthes Rejse Du . . .«

»Snak ikke om det. Det var den Sne, som faldt ifjor.«

»Og saa« — hun trak et svært beklemt Suk, — »Karsten! Hans Stilling er jo saa pinlig ved Siden af Svigerforældrene nu, de har saa vanskelige Tider; han kan ikke paafaldende mindske sit Hus uden at skade Wanckels Kredit. Enhver vilde jo skjønne, at det skede, fordi han ikke længere kunde faa de vanlige Tilskud der.«

»Saa bør han flytte til en anden By; — det er den simple Udvej af den Nød.«

»Hvor er Du henne, Witt, — en kostbar Flytning ikke to Aar efter at de er gift! blot for en overgaaende Krise. Wanckels Formue er aldeles urokket, siger Karsten, den ligger i Fartøjer og solide Værdier; det er blot de kontante Penge, det skal være saa uhyre vanskelig for overalt nu. Jeg maa sige, det er lejt med disse Pengemænd, at det skal være saadan snart oppe og snart nede . . . Og Karsten gaar der saa fortrykt; — nu« — hun sukkede — »skulde han absolut havt to hundrede Specier. Han havde paaregnet dem saa sikkert, som han levede, og saa er det rent umulig at faa dem dernede paa Kontoret! . . . Han var hos mig, jeg véd ikke min arme Raad, Witt! — han var saa rent ude af det. Han havde faat en Vexel fra Wanckel for Pengene paa tre Maaneder, sagde han; men den er ikke mulig at anbringe nu strax; — og saa — hør og betænk nu først, kjære Witt! — mente han, at Du kunde hjælpe ham ved at tage den. Det var bare, at Du hævede idag af, hvad Du har i Sparebanken. Jeg siger Dig, vi faar gjøre det for Gutten, Witt!«

Der var noget trodsigt men samtidig hjælpeløst i det Blik, Kommandøren sendte sin Hustru. Det var nu den tredje Gang, han skulde rykke ud med Penge for disse vanskelige Tider hos Konsul Wanckels . . .

»Karsten har alt faat det lille, han engang kan vente i Arv, véd Du, Jutta. Det var naturligvis bare en liden, umærkelig Klat for ham de otte hundrede Specier! Men saa kan din og min Hovedpude bli nok saa haard, naar vi bare faar Pensionen at leve paa . . . Kanske Du vil, vi skal ta' imod Hjælp af ham da,« kom det graablegt dirrende.

»Kjære Ven, hvorfor overdriver Du saa — bestandig og bestandig. Du kan jo rent komme til at miste din Søns Kjærlighed paa det . . . her er jo ikke Spørgsmaal om andet end paa en fin Maade at forstrække Wanckels med to hundrede Specier.«

»Fint? . . . Jeg skal ha Retten til at plyndre for Pengene baade hos Karsten og Wanckels . . . fint!« — han hven op som en Hingst, — »at presse de sidste Draaber ud af sin gamle Far!«

»Witt, Witt! — er Du ikke urimelig nu;

ser Du det ikke selv? . . . Vilde Karsten presse Dig for alt i Verden?«

»Der, tag Sparebankbogen,« sagde han skjælvende; — »me—n ingen Vexel, siger jeg Dig . . . jeg, jeg taaler den ikke for mine Øjne.«

»Kjære Witt da, — at Du skal ta' alt saa bedrøvelig mørkt; det er næsten ikke til at holde ud! Det er, som jeg skulde være din onde Aand. Jo det er det, Witt, jeg føler det . . . og, var det ikke, fordi Karsten trængte det saa, — aldrig i Evighed tog jeg paa mig det Slags Ærinder! . . . Men Du kan tro, jeg er ikke lidet stolt af, at det dog aligevel er hans Far, som støtter nu. Aa ja, jeg mener, det kan gjøre godt hos Wanckel ogsaa . . .«

Da hun var gaat, stod Kommandøren længe betænkt ved Pulten. Udtrykket var haardt.

Han havde en bitter Følelse af sin egen Magtesløshed, taalte ikke længere hverken Sindsbevægelse eller Ansvar. Han saa, hvorledes hans Alderdom blev et forsvarsløst Bytte for Juttas stærkere Vilje; hvorledes han som et hjælpeløst Vrag kunde blive drevet op i hvadsomhelst, — kanske ende sine Dage som medindviklet i en Handelsmands Affærer . . .

Han havde drømt om en Hviletid fra sin ansvarsfulde Stilling; men Jutta havde faat ham til at staa.

Og slig kunde de drive ham . . .

Han smilte lidt eget læbeløst: — de blev til Fiender igrunden allesammen . . .

Ansigtet blev næsten listig tilfreds — tog han sin Afsked, saa undgik han dem!

Han lagde den ene Haand op paa den anden paa Pultens Laag, som han langsomt betænkt pressede Beslutningen ned. —

Siden Marthe ifjor efter et Fravær af henved et Aar var kommet tilbage fra Tydskland, havde Kommandørinden for at aflede mulige Formodninger med en vis Ostentation søgt at sætte hende i Vinden som den nyhjemkomne Datter.

Hun havde en Trang til at komme paa en mildere, mindre stiv Fod med Opinionen. Hun, Kommandørinden, som hidtil uden Modsigelse havde præsideret i Bymeningens Højesteret, — blot et lidet Pibl dernede fra Stolpe i Pommern, og hun var moralsk afsat, — mere end inhabil!

Men det havde været en Anstrengelse næsten over alle Grændser at faa det blot nogenlunde

til at gaa. Der kunde være ventet en adskillig stærkere Følelse hos Marthe af, at hendes uopprettelige Daarskab kunde paalægge sine Opoffrelser; og hun maatte jo indsé, hvor vigtigt det var for hende, at alt blev holdt i den rette Gjænge.

Mama mærkede altfor godt, at de smaa Forsøg, hun gjorde paa at være medgjørlig, ene og alene skede, fordi hun saa, hvor trykket og ulykkelige de allesammen var for hendes Skyld.

Men Marthes Natur var saa rent uheldig med, at hun ikke kunde lægge en Side ned i Forglemmelse — ialfald for den nødvendige Tid, — som vi alle maa gjøre saa mangen Gang. Det, som var i Sindet, stod i Ansigtet, og det, hun gik og tænkte paa, skrev sig ligesom udenpaa hende. Der var noget saa ustyrlig i Marthes Følelse, som en Fugl, der er kommet ind i en Stue og bare vil ud mod Ruden.

Kommandørinden vilde sige, at det næsten var en Mor, som røbede sig i den sørgmodige Tone, der laa over hende. Hun maatte sé til at kry sig op og finde lidt af sin gamle Livlighed igjen, — kunne drive op lidt Tosseri ogsaa, det var saa aldeles nødvendigt.

Marthes vemodige, resignerede Øjne modsagde alle Tilløb; hun bød højst kun til med sit tækkelige Smil. Hun følte sig hundrede Mile borte fra alt, hvad de forlangte af hende. Al hendes Sind og Tanke hang tungsindig fastgrot ved det ene, — hendes lille Gut nede i Stolpe i Pommern.

Hun gik og tænkte paa, hvordan hun vel skulde faa sendt didned de Par smaa Skjorter, hun havde faat istand til Gutten, Strømperne og Livet og et hæklet Vuggetæppe. Hun saa for sig lille Jans Ansigt med de alt, før hun forlod ham, mørknede Bryn, den morsomme, snurrige Næse, den mærkelige Mund, der havde saa forunderlig mange Udtryk, og begge de dejlige smaa Hænder, som nu kramsede efter Frau Jahr; han havde ikke Lov at være til for sin egen Mor, han stakkars liden! . . .

Men Kommandørinden følte jo, at dette blev umuligt, skulde Skinnet bevares; Marthe indbød til Forundring.

Og saa vidste Kommandørinden ingen anden Udvej end saa smaat at forespejle hende Haabet om, at hun mulig om to, tre Aar kunde faa rejse didned igjen en Tur. Kommer Tid, kommer Raad, tænkte hun.

Og det var mærkelig, hvor det virkede. Der var som en stille Fylde ved Marthe, og, naar hun en og anden Gang fik et Skjær af den gamle Munterhed, syntes Kommandørinden, man næsten kunde glemme alt dette sørgelige.

— Marthe sad oppe paa Værelset en Eftermiddag paa et eget Vis beskjæftiget. Hun havde ikke kunnet modstaa at tage sin store gamle Stadsdukke op fra Sofaen i Kongesalen og bare klæde og prøve lidt paa den og saa smaat rede Seng for den dernede i Komodeskuffen. Hun blev temmelig befippet og var aldeles ikke vis paa, om det havde lykkets hende at faa den tidsnok undaf, da Cecilie kom rask indover Gangen for at tage paa sig til sin vanlige Spaseretur før Aftensbordet.

Cecilie saa temmelig stramt undrende paa hende:

»Jeg synes, Du skulde ta paa Dig og gaa med ud Marthe, — ikke sidde der og tulle og lege, havde jeg nær sagt.«

Marthe forstod godt, hvorfor Cecilie var i saadan Fart og Uro idag. Fasting og Laura var kommet hjem til Focks i Besøg; de havde ikke været hjemme, siden de blev gift for to Aar siden, samme Høst Marthe rejste.

»Skulde Du ikke ha Lyst til at snakke fra en Gang, Du ogsaa,« udbrød Cecilie igjen. »Jeg kan ikke begribe mig paa Dig, Du siger ikke et Ord; — jeg synes, Du maatte kunne sende et helt Vejr udover!«

Marthe satte et Par forskrækkede Øjne paa hende; hun var ikke vant til, at der blev rørt ved noget af hendes.

»— som Du er blet trakket paa!« vedblev Cecilie. — »Vi skal i Morteren, sér Du; men hverken faa skrige eller kny. — Der er to Mænd, jeg har trot ordentlig paa i denne Verden; — og de har skuffet mig saa dybt, som man bare kan skuffes . . . De er ligedan alle, allesammen . . .«

»Du mener Jan, Cecilie? Jo—o, Du mener Jan . . .«

Der trak op en Bævren i Marthes Ansigt, som hun følte sin totale Afmægtighed til at rede ud noget Forsvar for ham.

»Aa Gud, aa Gud, hvor lidet I begriber af det!« brast hun ud aldeles ulykkelig . . .

Der opstod en Taushed.

»Saa saa, vær ikke vred paa mig, Marthe, — hører Du,« — sagde Cecilie; hun havde i en vis Ilfærdighed faat Hat og Handsker paa.

Der var ingen Greje at faa paa Marthe! — Og kanske bedst, hun blev i sin troskyldige Illusion; hun var for from for denne Verden ... Men samvittighedsløsere Menneske. . .

Hun var afsted, — gjorde sin Pligt og gik sin Aftentur, medens det urolige Blod drev hende.

Cecilie var begyndt at holde sin egen oppositionelle Kontrabog med Skjæbnen — og Mandfolk isærdeleshed. Hun havde samlet op et helt Væld af Bitterhed, og hendes skarpe Øje ledte ligesom efter Misforholde for at faa givet den Luft. Og hun var ikke den, som ikke forstod at kredentse det, saa det baade morede og béd.

Hun kunde gjerne gaat Gaden om Dammen og Kirken, saa hun ikke kom forbi Vinduerne hos Focks. Hun skulde naturligvis trække sig bort, ikke vise sig og sky give Plads . . . Men hvorfor det? . . .

Hun drejede raskt ind i Gaden, — og saa rolig ind af Vinduet, hilsende til Fru Fock, som hastig vendte sig og kaldte paa Laura.

Nu nikkede Cecilie ogsaa et Par Gange tilbage til Laura, medens hun gik videre.

»Hun er stolt at sé til,« sagde Fasting, som

blev staaende ved Vindusposten og saa efter hende.

»Stakkars Cecilie!« yttrede Fru Fock, — »jeg tror virkelig, hun føler selv, at Folk er ræd hendes Tunge.«

»Lidt dømmesyg, hører jeg, de siger, hun er,« indrømmede Laura let. Hun var blevet liden og rund og koneagtig og begyndte at ligne Moderen som en ny Krone et mere slidt Tokronestykke.

»Der var en Bund der,« — sluttede Fasting en Betragtning for sig selv; — »men den drukner, som prøver at sokne efter den ... Der er Kvindfolk, som har mange, mange Havarier paa sin Samvittighed,« slog han det hen i Spøg.

»Fy Fasting! — ikke snak saa om Cecilie, hun er jo min gamle Veninde; — værsgo vær snil!«

»Jeg kommer virkelig til at huske paa,« aabnede Fru Fock sin et Øjeblik betænkt sammensnurpede Mund, »dengang hun kom hjem fra Kristiansfeldt, og Kommandørinden betrode mig, hvorledes hun havde lovet sig selv ikke at tillade Cecilie at gifte sig, før hun var over de tyve. Men nu tror jeg nok, Kommandørinden ikke længere er saa ivrig paa den Haandfæst-

ning. — Der har jo været umaadelige Prætentioner i det Hus. Men saa skal vi ikke dømme Menneskene; — vi for vor Part har ialfald ikke sét andet end godt af dem . . .«

XIX.

Henved et halvt Snes Aar var gaaet hen med sine store Forandringer. Marine-Etablissementet var degraderet i Betydning. Der laa et Strøg af det forladtes Vemod i selve Lufttonen over alle disse offentlige Værksteder, Bygninger og Barakker saavelsom selve Stedet, der havde trukket sin Vext og Næring af det. Her var billigt at bo for Pensionister, nok af ubebode Lejligheder, og Livet mellem de gjenværende Familjer forholdsvis stille mod den gamle Glanstids stærke Selskabelighed.

Kommandør Witt havde længst taget Afsked. Han bebode nu et af de ældre Træhuse i Byen, hvis blanke Ruder med de velpudsede Spejdere foran og skinnende Gangdørlaas over Trappen vidnede om, at gamle Nellas Haand endnu gik lige ufortrøden.

Kommandøren arbejdede sig daglig med sin Krykkestok egensindig nedover mod Havnen; der fik ingen følge ham. Det var hans Formiddagsarbejde at vide, at han havde været dernede og kranglet med gamle Bendtz; og det kostede hver Dag et Slag med Jutta, som ihærdig fremhævede Forehavendets Farer og Risikoer og ikke glemte hver Gang at regalere ham med Rækken af hans smaa Distraktioner og Uheld.

». . . Og saa blir Du saa træt igjen, Witt, at Du gjør, som dengang Du satte Dig ind i Klubben over Aviserne og sov fra Middagen.«

»Jeg siger Dig, Jutta! jeg kunde gaa én Gang til saa langt uden at kjende det.«

»Snak, Witt, det véd Du godt, Du ikke kan.«

»Jeg siger Dig, jeg kunde gaa dobbelt saa langt — tre, fire, fem — ti Gange saa langt!« fistlede han ude af sig selv og traskede afsted. Uniformspijækkerten hang vid om ham; han saa liden og bøjet ud, medens han stolprede ned ad Trappen.

Kommandørinden sad fængslet til Rullestolen og sov og læste Romaner og blev i slet Humør, naar der ikke kom Besøg om Dagen. Hun fordrede af deres Bekjendte, at de gjorde sin Op-

vartning, og man vidste, hun holdt Kontrol og Regnskab og gjerne optog en Forsømmelse som en Undladelse af at vise den gamle skyldige Honnør.

Ellers gik alt for sig med en gjennemført Økonomi. Den var dikteret af Nødvendigheden. Med Konsul Wanckels store Fallit og Karstens betydelige Forlegenheder i den Anledning var alle de Sparepenge, Kommandøren havde haabet paa som en Hjælp for sin Alderdom, strøgne med. Karsten maatte, hvad det skulde koste, støttes saavidt, at han kunde blive staaende i sin Embedsstilling.

Der var jo ogsaa visse andre Udgiftsposter, som i Stilhed trak. De havde paa en Maade formet sig til et Suk hos Kommandørinden, som om der gjemtes den hemmelige Aarsag til alt, hvad der trykkede.

Og Marthe forstod Betydningen. Der var det stille »Hys«, som hvilte over Huset . . .

Tiden havde gaat hærjende over Marthe. Udover noget vist afpillet blegt i Ansigtstrækkene laa Øjnene med det egne stumme taalmodige, undertiden forskræmt spørgende Udtryk. Hendes Liv var gaat hen med sin Verden inde i sig selv i skjult Længsel først efter Jan og siden — i alle

disse Aar, indtil Blikket blev det stille med den dybt indbrændte Ild, — efter hendes lille Gut; — han som ikke turde nævnes.

Hun havde et over alt andet lysende Punkt for sin Erindring — de to Maaneder, hun for halv sjette Aar siden havde været nede i Stolpe og ladet ham kalde sig Tante, men omfavnet ham og legt med ham og havt ham paa Fanget som en Mor og klædt ham og lagt ham tilsengs og siddet over ham om Natten gjerrig paa at sé ham drage Aande og sove og kjende Varmen af ham og læse alle de kjære Ligheder og alt det forunderlig mærkelige ved hans Træk. Og om Dagen sagde hun norske Ord for ham og fortalte ham om en Mand, som var saa snil, og som han maatte holde af, og som havde faret tilsjøs og havde ganske sorte Øjne som lille Jan selv og endnu mørkere Haar.

Nu levede hun paa en tynd Spindelvævstraad af et Haab om engang at faa komme didned igjen. Hver Skilling, hun kunde indspare, blev gjemt tilside for den Mulighed.

Fru Jahr kvitterede for Betalingen hvert Fjerdingaar og skrev og beskrev ham efter Marthes indtrængende Bønner; der turde ikke være Breve oftere for ikke at vække Opmærksomhed.

Og alt fra dengang, hun var dernede, havde Jan lagt ind med egenhændige Breve til sin Tante i Norge. Hun rugede og hang over de smaa Skrivelser, fulgte og gjættede ud af dem Guttens Vext fra de første store klodsede Træk med alskens barnlige Tegninger i og under de norske Ord, han stregede op her og der for at vise, han huskede altsammen, som Tante altid spurgte saa om i Brevene, han fik gjennem Fru Jahr, — til den flinke, mere samlede Skolegut-haand, der var dresseret i Skjønskrift.

Hun gjorde sig op i Tanken en kvik, rap, bluseklædt Skolegut, som var hendes dernede, og hvis Øjne spillede og blinkede svarte af Liv. Han maatte vel være saa eller saa stor nu; Jan havde jo ikke været af de høje, men despot og stærk . . .

Hun kunde i lange Stunder staa og hænge ud af Kjøkkenvinduet og sé Gutterne lege paa den anden Side af Gjærdet ved Vandposten.

Disse Barnestemmer holdt hende fast og fængslede hende til Pletten urørlig. Hun saa et Glimt af sin Jan her og der imellem dem. Og at faa stikke Sukker eller et Kagestykke til én og anden, som traskede forbi Trappen om Morgenen med Bogremmen over Skulderen var

hendes Fryd; hun følte sig i et stille Forbund med dem.

Jan begyndte at sende pressede Blomster og Sommerfugle fra Skolens Udflugter med Læreren. Men med de hændigere Udtryk blev det ligesom fattigere paa de gamle naturlige Udbrud; han maatte have levet fra sig, glemt alt dette fra de var sammen, der stod for hende saa friskt som fra igaar . . .

Det gjøs som en Kulde ud af Brevene, at han blev mere og mere fremmed for hende, havde andre Ting i Hovedet, prægedes af Interesser og Tanker, de levede i dernede.

Hun følte for hver Gang, at han kom længere og længere fra hende. Hun stirrede i det med næsten Fortvivlelse, pintes af en stigende dyb, usigelig Angst for at miste ham. Disse Mønsterprøver paa Haandskrifter, han nu sendte, — der stod som en isende Adskillelse af dem.

Hun kunde staa fortænkt og stirre paa sine Spareskillinger; — der vilde gaa Aar, før det naaedes, som hun behøvede, og han blive ganske, ganske fremmed . . .

— — — — — — — — — — — — — — —

— — Den vanlige Lørdagspuds var gaat over Huset idag fra tidlig imorges.

Skurekonen følte sig ordentlig kontrolleret. Hun var under et Par Øjne, der i Mangel af andet at bruge sig paa, havde vundet et vidunderligt Skarpsyn for Støv og Pletter og ikke tillod Skurekluden nogen letfærdig Overfaren. Cecilie saa alvorligt efter og tog det grundig. Hun fór selv overalt med Støvekluden, eftergik Nella, hvor hun havde været paa Dørklinker, Vindusposter og Skilderirammer, og gjorde det om igjen; for — ivrede hun, — Nella var blevet ligesom nummen i Hænderne, saa hun slap alt, hvad der skulde lidt Magt til, halvgjort fra sig.

Det var som et Uvejr gjennem Huset, aabne Vinduer, Flytten af Møbler, Fejekosten i Loftet, Sus af Skuringen, medens Vaskebøtten erobrede sig Terrain fremover det hvide, umalede Gulv med den fugtig-mørke Tone bag sig. Og under det lød Marthes haarde Hosten; hun taalte ikke Trækken og Raadampen.

Det var ordentlig en Lettelse, da Cecilie ved Elvetiden gik ud til et Møde i den frivillige Fattigpleje, hvor hun var en af de virksomme Medlemmer. —

— Cecilie lod dem undertiden kjøbe Guld for dyrt, mente Kommandørinden; man risikerede jo Helbreden. Hun havde formelig maattet

skynde sig fra Sovekammeret idag, fordi der skulde vaskes.

Kommandørinden satte sig ved Vinduet i den alt lunede og tørre Stue; det var jo prægtig at føle alt saa pudset og rent.

Der saa hun i Spejderen Fru Falkenberg komme nedover Gaden paa Formiddagsbesøg.

Hun ringede med Bordklokken:

»Aa Marthe, gjør istand Chokolade Du, og sæt ind Kager — i Pletkurven. Du tar de forgyldte Kopper. Lad Nella springe over Gaden og faa nogle friske Hvedeboller . . . Og læg lidt Kongerøgelse paa Ovnen. Drej lidt paa Rullestolen for mig først.«

Det blev en ganske lang Visit. Fru Falkenberg havde alt godt og glædeligt og dertil ogsaa adskillig sørgeligt at aflevere om sin gifte Datter Elise og sine to Sønner, der var paa hver sin Kant af Landet.

Hun var vidtløftig af sig, og Kommandørinden hørte deltagende til med sit elskværdigste Smil, medens hendes blændende hvide Tandrække gav et lidt forvirret Indtryk af det store, gamle, furede Ansigt. Det var den bedste Maade at faa Beretningen engang endt paa, saa

hun selv kunde begynde paa sit Yndlingsthema om Karsten.

. . . Det var jo disse knappe Indtægter, — klagede Kommandørinden, — som var saa dobbelt følelige for ham med hans Livsvaner; — og saa feteret Selskabsmand, som han var, kunde han ikke unddrage sig det meget Omgangsliv, der herskede derhenne paa Stedet. Men hun følte sig bare saa inderlig glad og lettet alligevel over, at han var ophørt med den haarde Rute paa Nordland. Hendes Ængstelser de to Aar! . . . Det var sandelig heltemodig af ham at ta fat paa den. — Ja Karsten var en Natur! Det erfarede hun ikke mindst den Dag, han pludselig stod inde i Stuen dernede i Kommandørboligen og erklærede, at nu havde han besluttet at sælge hele sit dejlige Indbo paa det allernødvendigste nær og søge sig bort. »Jeg maatte beundre ham, — ikke et Ord af hans Mund om, at han havde nogen at bebrejde . . .«

Hun afskar pludselig Themaet med:

»Saa Deres Elise er ikke saa rask, Fru Falkenberg?«

Cecilie kom ind af Entrédøren, og Kommandørinden vidste, der ikke længere var den ønskelige Luft for hendes Udtalelser om Karsten.

Cecilie fandt — og det havde hun paa vanlig oprigtig Vis sagt sin Mor, — at Karsten bare laa, som han havde redet. Han havde gaat hen og giftet sig for Penge og var blevet tat ved Næsen.

Nu traadte hun ind i Stuen og hilste Fru Falkenberg, medens hun tog Hatten af det svære Haar; de tykke kastanjebrune Fletninger var sat op i Knude bag.

Det var en ferm, statelig Skikkelse, lidt fyldig med kanske vel raske Bevægelser og et smukt, skarpt, fast Ansigt. Udtrykket ejede noget af det, Fru Falkenberg pludselig blev saa retrygget og agtsom paa Stolen ved, saa hun med et huskede, at Visiten havde varet længe, alt for længe. Der var et eget stramt buespændt Drag ved Munden, som om den bar en ikke netop for alle behagelig Mening, — noget vist til Indignation dirrende færdigt:

»Naa hvad siger De, Fru Falkenberg! Vor gamle Ven Kaptejn Jerwell, som skrev de vakkre Vers over sin Hustru ifjor, — han har trøstet sig nu; tat en ung Pige paa sytten Aar. De er saamæn alt gifte! »Kjærligheden i Himlen bor«, stod der i Verset, — jo saamæn! — Jeg var ganske rørt jeg, da jeg læste det . . .

Alle Mandfolk burde kunne gjøre Vers, — dreje dem paa Lire. Det er saadan vakker og letvindt Maade at komme fra det paa . . .«

Fru Falkenberg lo nedover Trappen. Nu havde Cecilie Witt faat noget at fare med igjen . . . naar havde hun nogensinde sagt et godt Ord om et Mandfolk!

»Kjære, der ringede det paa Gangdøren dernede, Marthe,« udbrød Kommandørinden . . . »Bare det ikke er Far, som igjen er paavej til at gaa fejl ind til Toldinspektørens. Skal han nu staa der, naar de aabner Døren igjen! . . . Pas paa ham lidt i Trappen Du.«

Kommandøren kom strævende opover; han standsede ved hvert tredje Trin og tog ufortrødent fat paa igjen af og til med et mistænkeligt Blik op, om nogen var ude og saa efter ham. Han havde foretaget sig en Tur hen til Posthuset og faat sig stoppet Aviserne i Sidelommen.

Oppe paa Gangen hjalp Marthe ham Frakken af og tog op Posten.

»Nej, nej, siger jeg Dig; kom hid med den.«

Han stak Haanden ind i Avisomslaget og fandt frem et Brev, han havde forvaret.

Det var tydsk Stempel; Marthe saa det.

Han aabnede det inde hos Kommandørinden.

Indlagt laa det vanlige Brev til Marthe. Han drejede det i Haanden, brettede og bøjede lidt paa det igjen, som om han undrede sig; der var noget indeni som et tykt Kortblad. Han rakte det uden at sige et Ord til Kommandørinden.

Ogsaa hun følte og bøjede paa det, indtil hun med et »Hm«, der ligesom gav Pust for deres begges Tanker sagde:

»Levér det nu ikke til Marthe, saa Nella sér det, Witt.«

Ved Middagsbordet rettede Kommandøren ubemærket et og andet forskende Blik hen paa Marthe. Der var et vist bevæget Skjær i hendes magre tynde Ansigt og noget ved Øjnene, som viste, hun havde grædt; men hun var saa vant til at skjule, hvad der gik i hende . . .

Kommandøren smaasnorkede paa Sofaen i Soveværelset, da Marthe kom ind med Kaffen; Avisen var faldt ned paa Gulvet.

Han vaagnede ved, at hun satte Koppen paa Bordet foran ham.

»Tak,« sagde han og saa vist paa hende — »Tak, Marthe! — Hm, hm . . . Det var et noksaa tykt Brev Du fik, Marthe. — Alt vel?« spurgte han vaer.

En saadan Hentydning var ikke faldt i alle de Aar, og Marthe fik pludselig Taarer i Øjnene:

»Ja, tak Far!« svarede hun næsten tonløst og vilde skynde sig ud af Døren.

Kommandøren rejste sig paa Sofaen og kremtede:

»Marthe! . . . hm, — vil Du lade mig sé det Fotografi, Du fik?«

Hun studsede, som hun behøvede Tid til at forstaa:

»Tak Far! . . .«

Hun tog Konvoluten op af Lommen og leverede ham den.

Han havde sat sig helt op, da hun hastig kom sig ud af Døren.

Marthe gik spændt rastløs hele Eftermiddagen. Hun kunde ikke tage sig noget for, gjorde sig Ærinde snart her og snart der og skvat op, naar der toges i en Dør.

Hun havde faat en saadan Gysen i sig og stod i Skumringen ude i Kjøkkenet foran Ovnshullet i Komfuren og varmede sine kolde Hænder.

Kommandøren aabnede varsomt Døren og saa sig om, og, da Nella holdt paa at fylde Gløder paa Ildskuffen til Ovnen i Stuen, lukkede han den igjen.

Lidt efter kom han ud til Marthe med Fotografiet.

»Det var en vakker Gut . . . prægtig Gut . . . rigtig en prægtig Gut! — Det er Synd i Dig — og Synd i Gutten . . . og Synd i os allesammen . . .« begyndte Stemmen at skjælve; han gik ind, som om han frygtede for at overmandes af sin Bevægelse.

Marthe gik der og skar op og gjorde istand til Aftensbordet; hun tænkte paa, hvorledes hun skulde faa sidde alene iaften og sé paa Billedet . . .

Og der var noget saa ubegribeligt hændt!

Hun havde med alt sit levet i Hjemmet som en ensom Fange i et mørkt snevert Rum. Nu var der aabnet en Sprække ialfald til Lys og Fortrolighed.

XX.

Cecilie holdt paa at faa en Mani for at pudse og polere. Hun gned Bitterheden og sin Kraft ind i det gamle Mahognimøblement. Stolrygge, Bordskiver og Chiffonierer skinnede saa at sige af hendes Forargelser.

I de sidste fjorten Dage havde Polérkluden hvilt, og Nellas Koster og Børster og »Brændevin og Kridt« været uvanlig lidt i Vinden.

Marthes Hoste, der i de sidste to tre Aar havde været haard i Vintertiden, tog pludselig en alvorlig Vending, da hun efter en Forkjølelse tidlig ivaar fik heftige Anfald af Blodspytning og Afmattelse.

Hun var saa uforsigtig, sagde Kommandørinden; men hun var jo nok saa rask imellem, naar hun blot kunde komme lidt til Kræfter; og Opiumspiller var et aldeles probat Middel mod Nattehosten, naar de blev regelmæssig brugte, — og saa Uldliv!

Kommandøren talte om den varme Tid, den var bedre end al Medicin.

Først, da Anfaldene blev hyppigere, vexledes der Blikke; og der gik som en kold Træk

gjennem det gamle Hus, da Doktoren betænkelig rystede paa Hovedet.

For Cecilie kom dette som noget ubegribeligt forfærdeligt, der ligesom med ét rørte op i al hendes Følelse for Søsteren.

Og, medens hun sad udover Nætterne i Ængstelse for hvert nyt Hosteanfald, begyndte hun at øjne Drag og Linjer af det, som Hverdagslivet og den daglige Vane havde lagt sit Støv over . . .

Marthe var saa munter engang, vild og ubændig, ikke til at raade med; — og siden! stille, føjelig og ligesom færdig til at godtgjøre sin Tilværelse ved at vige for alle. Og hvor havde det ikke faldt af sig selv, at hun, Cecilie, skulde være den første, opvartes først, forsynes først . . .

Hun havde under Sygdommen med en saar Følelse begyndt at lægge Mærke til, hvor Marthe var taknemmelig for enhver Haandsrækning, — hvor beskeden og ydmyg, — ligesom uværdig . . . Hun? — Marthe? — hendes Søster? . . .

Det havde det Liv, de, hendes Nærmeste, daglig førte sammen, gjort af hende! — Slig, uden dybere Forstaaelse, kunde Menneskene ufrivillig pine hverandre, gaa og træde hver-

andre paa Hjerteroden, saa Blikket sænkedes, og Ryggen bøjedes; — det kunde være ens egen Søster, man slig gik og smaasnakkede med og var smaasnil med og stortrakkede paa.

Hun sad og tænkte paa Marthes Liv og paa sit eget . . .

Cecilie vak op ved, at Marthe stønnede og blev urolig. Det var gjerne Forbudet paa en af hendes Attaker.

Nu rejste hun sig i Sengen; hun følte sig saa beklemt, sagde hun, og begyndte at sé sig hjælpeløs om.

Cecilie holdt hende i den magre, af Angst klamme Haand og tog om hende nu, Hosten begyndte. Den gjennemrystede hele hendes Legeme og hun kjendtes saa tynd og svag.

Det var et haardt Anfald, Blod — Blod . . .

Bagefter laa hun bleg med en Rand af kolde Svedperler om Panden, og Øjnene lukkede sig i Søvn af Træthed og Afmattelse allerede, medens Cecilie bredte over hende.

Da hun flyttede Natlampen, for at den ikke skulde plage Øjnene, saa hun et lidet Kort ligge nedenfor Sengen.

Det var et Fotografi.

Hun sad længe bag Sengegjærdet og holdt det ind til det svage Lampeskjær.

Det var Jans Lug, — hans sorte Øjne. Marthes Gut!

Marthe havde havt det under Sengetæppet, og det bar Spor af at være ejet længe.

Og saadan havde hun gaat uden Fortrolighed alene . . .

Den vakkre Gut! Der laa Marthes Liv; — hun havde maattet gjemme sit bedste undaf! . . .

Cecilie laa vaagen om Natten, og der modnedes i hende en Beslutning:

Hun vilde sætte alt ind paa, at Marthe skulde faa sé Jan.

Hensynet til Marthe, at hun kunde naa sit Livs største Glæde, inden hun forlod dem, havde ogsaa hos de to gamle nu vejet over ethvert andet Hensyn. Trods alt det højst prekære for Familjen og de mange Vanskeligheder ved Sagen var Jan besluttet hjemkaldt, og de havde lovet Marthe, at han skulde opdrages hos dem som en Slægtning, de tog til sig.

— Marthe havde i hele Dag vidst, at Gutten skulde komme, og ligget og smilt og tænkt; det var som et ungt, lykkeligt Skjær over det saa medtagne Ansigt.

Hun havde følt sig saa let helt fra imorges, været næsten hostefri. Men nu blev hun saa urolig; hun vendte sig fra den ene Side til den anden, rejste sig op og laa igjen og spurgte med ét ængstelig om Tiden. Jan ventedes med Dampbaaden Klokken fem . . .

Hun kastede sig forover; Anfaldet kom.

Det blev heftigt. Der kjæmpedes og stredes halvkvalt for Aanden; den mistedes og droges igjen med Forsøg paa svage Ynk nu og da i Mellemrummene under de svære Hostetogter . . .

De stod om hende alle i Angst for Udgangen; — det kunde sé ud, som det dog ikke skulde blive saa, at hun fik sé Sønnen.

»Det gaar nok over,« nikkede Nella sagte, som hun svarede paa alles Tanker; »hun er ikke rejsefærdig, før hun har faat sé Gutten sin!«

Kommandørinden og Cecilie vexlede et Blk; Nella havde altsaa gaat der i alle disse Aar og forstaat altsammen!

Marthe laa stille hen en Timestid.

Nu lukkede hun op Øjnene og begyndte at sé urolig hen mod Døren. Hun maatte have hørt noget derude paa Gangen.

Cecilie aabnede varsomt Døren.

En sorthaaret tretten, fjortenaarig Gut ventede udenfor med Ansigtet opsvulmet af Graad.

»Nu kan han komme, Far,« sagde hun sagte.

Gutten var i et nu henne ved Sengen.

Han ligesom studsede og stirrede paa den blege, udtærede Skikkelse, som laa der med de store lysende Øjne rettet paa ham og skalv og rørte paa de hvide Hænder, som hun vilde løfte dem imod ham.

Han bøjede sig pludselig overvældet til hende.

Da hun havde faat hans Hoved ned, smilte hun og lagde begge Hænder om hans Kinder og strøg saa hans Haar.

Hun arbejdede gjentagende for at faa et Ord frem, medens hun laa og saa paa ham . . .

Hun havde mistet Stemmen og begyndte at sé kjærlig angst paa ham; — hun følte, hun skulde forlade ham.

»Tante tænker bare paa Jan,« — udtalte

han skjælvende ude af sig paa norsk efter det, hun havde lært ham.

»Mor!« — rettede hun ilfærdig og rejste sig halvt.

Hun faldt tilbage mod Puden. Hænderne gled fra hans Kinder.

Hun var sluknet . . . . .

Cecilie saa det først; hun greb om Jan.

Hun havde ham at leve for, — saa at sige Smuler fra stakkars Marthes fattige Bord.